

ชื่อการศึกษา คั่นคว่ำอิสระ การใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดคูบัวอน กรุงเทพมหานคร
ผู้ศึกษา นางกรรณิการ์ พุกภัยวิเศษกุล ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ผุสดี กุฏอินทร์ ปีการศึกษา 2546

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการพูดโดยใช้บทบาทสมมติสำหรับนักเรียน
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดคูบัวอน สำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน
 45 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้
 บทบาทสมมติ 8 แผน แบบบันทึกพฤติกรรมกรรมการพูด 8 แบบ การรวบรวมข้อมูลทำโดยการสังเกต
 และบันทึกพฤติกรรมตามเกณฑ์ที่กำหนด การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 ค่าร้อยละ และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ผลการวิจัยพบว่าการใช้บทบาทสมมติฝึกทักษะการพูดทั้ง 8 กิจกรรม นักเรียนส่วนมากได้
 พัฒนาทักษะการพูดอยู่ในระดับดี นักเรียนมีความสามารถในการกล่าวปฏิสันถาร ด้วยความเชื่อมั่น
 มีการไหว้ตามแบบอย่างของวัฒนธรรมไทยอย่างเหมาะสม มีบุคลิกภาพเหมาะสม สามารถใช้ถ้อยคำ
 ภาษาในการพูดได้กะทัดรัดและชัดเจน พร้อมทั้งสามารถพูดเชื่อมโยงและลำดับขั้นตอนในการพูด
 ได้อย่างถูกต้อง สามารถพูดสรุปเนื้อหาสาระได้ถูกต้องตามข้อเท็จจริง สามารถใช้ลีลาการพูดประกอบ
 ทำทางที่เหมาะสม และมีความรับผิดชอบในการทำงาน สามารถสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและ
 สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ ทักษะการพูด บทบาทสมมติ

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก
รองศาสตราจารย์ ผุสดี กุญชรินทร์ ที่ได้ให้คำปรึกษา ให้ข้อเสนอแนะและติดตามการศึกษาค้นคว้า
อิสระครั้งนี้มาโดยตลอด จนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์ และรองศาสตราจารย์ธิดา โมสิกรัตน์ กรรมการ
สอบที่ให้ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของท่าน
เป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาตรวจสอบ แก้ไข และ เสนอแนะ
เพื่อปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ และขอขอบพระคุณเพื่อนนักศึกษาบัณฑิตศึกษา
วิชาเอกประถมศึกษาที่ให้กำลังใจในการศึกษาครั้งนี้

สุดท้าย ขอขอบคุณ คุณพ่อ คุณแม่ที่เป็นกำลังใจ และครอบครัวที่ได้อำนวยความสะดวก
และให้กำลังใจมาโดยตลอด

กรรณิการ์ พฤกษ์วิเศษกุล

มิถุนายน 2547

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
ขอบเขตของการศึกษา	2
นิยามศัพท์	3
ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย	3
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	4
แนวคิดเกี่ยวกับการพูด	4
ความหมายของการพูด	4
องค์ประกอบของการพูด	5
ลักษณะของการพูด	6
การฝึกทักษะการพูด	7
เนื้อหาการสอนทักษะการพูด	7
กิจกรรมเสนอแนะสำหรับแนวการจัดการเรียนรู้	7
การประเมินผลทักษะการพูด.....	10
การสอนโดยใช้บทบาทสมมติ	11
ความหมายของบทบาทสมมติ	11
ประเภทของบทบาทสมมติ	12
ขั้นตอนการสอน โดยใช้บทบาทสมมติ	12
บทบาทของครูในการใช้บทบาทสมมติ	13
ประโยชน์ของบทบาทสมมติ	14
ทฤษฎีการสอนที่มีความสอดคล้องกับการใช้บทบาทสมมติ	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	22
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	22
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	22
การเก็บรวบรวมข้อมูล	28
การวิเคราะห์ข้อมูล	28
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	30
ผลของการพัฒนาทักษะการพูดโดยใช้บทบาทสมมติ.....	30
ผลการสังเกตพฤติกรรมการพูดจากบันทึกหลังสอนของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ถึง 8...32	32
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	34
สรุปการวิจัย	34
การอภิปรายผล	36
ข้อเสนอแนะ	37
บรรณานุกรม	38
ภาคผนวก	43
ก ราชานามผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย	44
ข สำเนาหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย	46
ค แผนการจัดการเรียนรู้	48
แบบบันทึกพฤติกรรมกรพูด	48
แบบประเมินทักษะการพูด	48
แบบบันทึกกิจกรรม	48
ง แบบตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้ทรงคุณวุฒิ	101
ค่าความสอดคล้องของแบบบันทึกพฤติกรรมกรพูด	101
ประวัติผู้ศึกษา.....	132

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1	คะแนนเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผ่านเกณฑ์
	จากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ถึง 8 30
ภาพที่ 4.1	คำร้อยละของกิจกรรมการพัฒนาทักษะการพูด
	ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ถึง 8 31

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ทักษะการพูดเป็นทักษะที่สำคัญทักษะหนึ่ง ที่จำเป็นต้องใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน การพูดหมายถึง การถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก อารมณ์ ทศนคติ ประสบการณ์ และอื่น ๆ จากผู้พูดไปยังผู้ฟัง โดยผ่านทางถ้อยคำ สีหน้า แววตา รวมทั้งน้ำเสียง และอากัปกิริยา ที่แสดงประกอบ เพื่อให้ผู้ฟังรับรู้ และเกิดการตอบสนอง ทั้งทางวัจนภาษาและอวัจนภาษาได้ตรงตามจุดประสงค์ ที่ผู้พูดวางไว้ (กรมวิชาการ 2544: 297)

การพูดมีความสำคัญต่อการสื่อสารมาก ไม่ว่าผู้พูดจะอยู่ในวัยใด ถ้ารู้จักพูดให้ถูก กาลเทศะ พูดให้เหมาะสมกับบุคคลที่พูดด้วย ย่อมทำให้ผู้อื่นอยากคบหาสมาคม จะขอความช่วยเหลือ จากใครก็ย่อมได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี ผู้ที่ประสบความสำเร็จในธุรกิจ การงาน และอาชีพ มักเป็นคนที่มีประสิทธิภาพในการพูด (วาสนา โกวิทยา 2525: 173)

การพูดเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ กล่าวคือ ในแง่ของศาสตร์ การพูดเป็นเรื่องที่สามารถ สอนและถ่ายทอดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ว่าต้องปฏิบัติอย่างไร มีหลักเกณฑ์อะไรบ้าง และควร ดำเนินในแนวทางอย่างไร ในแง่ของศิลป์ การพูดต้องอาศัยการฝึกฝนให้เกิดทักษะ ผสมผสานกับ ความสามารถพิเศษเฉพาะตัว เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความประทับใจด้วยลีลา ท่าทาง น้ำเสียง ซึ่งเป็นบุคลิกภาพ เฉพาะตัวของผู้พูด (อัจฉรา ชิวพันธ์ 2546: 39)

ในด้านการเรียนการสอน กระทรวงศึกษาธิการ (2544: 9) ได้เห็นความสำคัญของการ สอนการพูด จึงกำหนดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ในมาตรฐาน การเรียนรู้ที่ 3.1 ช่วงชั้นที่ 2 ด้านการฟัง การดู การพูด มีจุดมุ่งหมายจะ พัฒนาผู้เรียนให้สามารถพูดได้ตอบ พูดแสดงความรู้ พูดวิเคราะห์เรื่องราว พูดต่อหน้าชุมชน และ พูดรายงาน พูดโดยใช้ถ้อยคำที่เหมาะสมแก่เรื่อง และจุดประสงค์ ตามหลักการพูด มีมารยาทในการ พูด ซึ่งจะเห็นได้ว่าการฝึกทักษะการพูดให้แก่ผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ

เนื่องจากการพูดใช้ในการสื่อความหมายแลกเปลี่ยนความคิด ความรู้สึก การพูดแสดงถึง บุคลิกของแต่ละบุคคล พัฒนาการด้านการพูดของเด็กเป็นไปอย่างรวดเร็ว เมื่อเด็กสามารถฟังเข้าใจ และใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่วด้วยความมั่นใจ (กรรณิการ์ พวงเกษม 2535 อ้างถึงในชัยวัฒน์ หงษ์ทอง 2542: 2) เด็กจะเรียนวิชาใดก็ตาม ทั้งครูและเด็กย่อมใช้ทั้งการพูดและการฟังเป็นสื่อ หากเด็กมีทักษะทั้งการ

พูดและการฟังแล้วยอมเป็นรากฐานสนับสนุนให้เกิดทักษะในการเขียนและอ่านตามมา ไม่ว่าจะนอกโรงเรียน ในโรงเรียน หรือในที่ใด เด็กยอมใช้ภาษาพูดในการติดต่อสื่อสาร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนแต่ละคนมีความสามารถทางภาษาแตกต่างกัน จึงเป็นหน้าที่ของครูต้องพยายามเปลี่ยนแปลงภาษาพูดของเด็กนักเรียนให้เป็นไปในทางที่พึงปรารถนา คือ ฝึกในสิ่งที่ต้องการ เช่น การพูด ชัดถ้อยชัดคำ พูดฉะฉาน พูดคล่อง กล้าแสดงออกในทางการพูด

(สนิท สัตโยภาส 2532 อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ หงษ์ทอง 2542: 2)

จากประสบการณ์ของผู้วิจัยที่ได้สอนนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดคูบัวอน ในด้านการพูด พบว่านักเรียนยังขาดทักษะการพูดสื่อสารที่ดี โดยเฉพาะการพูดแนะนำตัว การพูด เสนอผลงาน การพูดต่อหน้าชุมชน พูดไม่ชัดเจน ออกเสียงไม่ถูกหลักไวยากรณ์ ไม่กล้าแสดงออก ขาดความเชื่อมั่น และการใช้มารยาทที่ถูกต้อง ไม่สามารถพูดสื่อสารให้ครูและเพื่อนเข้าใจได้ ทำให้มีบุคลิกภาพไม่เหมาะสม ประกอบกับที่ผ่านมา ผู้วิจัยไม่เห็นความสำคัญเกี่ยวกับการฝึกทักษะในการพูดให้แก่เด็กเรียนเท่าที่ควร ดังนั้นจึงสมควรที่จะพัฒนาทักษะการพูดให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการพูดจากการปฏิบัติกิจกรรมโดยใช้บทบาทสมมุติที่กำหนดบทบาท หรือกำหนดสถานการณ์ให้แก่เด็กเรียนฝึกปฏิบัติกิจกรรมบทบาทสมมุติตามขั้นตอนต่าง ๆ มาใช้พัฒนาทักษะการพูดให้แก่ผู้เรียนที่จะสามารถนำประสบการณ์ไปใช้ในการดำเนินชีวิตต่อไป

การจัดกิจกรรมบทบาทสมมุติ จะเป็นแนวทางหนึ่งที่ใช้พัฒนาทักษะการพูดสื่อสาร โดยให้ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ไปใช้ในการชีวิตประจำวัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กิจกรรมบทบาทสมมุติเป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ เพราะเป็นกิจกรรมที่มีลักษณะที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสนุกสนาน เรียนรู้ด้วยตนเอง ได้ปฏิบัติจริง ได้เผชิญสถานการณ์ รู้วิธีแก้ปัญหาของบุคคล และสังคม เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจและเป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนาบุคลิกภาพ สร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมกิจกรรม จึงเป็นแนวทางที่ผู้วิจัยต้องการนำมาศึกษาทดลองที่จะฝึกให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้ามีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะด้านการพูดโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมุติสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดคูบัว 4 ห้องเรียน จำนวน 192 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 45 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง

3.2 กิจกรรมบทบาทสมมติ มี 8 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมการพูดแนะนำตัว กิจกรรม ทักทายปราศรัย กิจกรรมผู้ประกาศข่าวจิว กิจกรรมสัมภาษณ์คนดีของโรงเรียน กิจกรรมนักเรียนน้อย กิจกรรมพิธีกรรายการ กิจกรรมบรรณารักษ์น้อย และกิจกรรมมดคุเทศก์คนเก่ง

3.3 ตัวแปรที่ศึกษา

3.3.1 ตัวแปรต้น คือ การสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

3.3.2 ตัวแปรตาม คือ การพัฒนาทักษะการพูด

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์ดังนี้

บทบาทสมมติ หมายถึง การกำหนดสถานการณ์และบทบาทให้แก่ผู้เรียน โดยให้ผู้เรียน แสดงบทบาทได้อย่างอิสระ ตามบทบาทที่กำหนด มีขั้นตอนการฝึกปฏิบัติ 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนกำหนดปัญหาและขั้นตอนเตรียมการ ขึ้นแสดง ขึ้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดงขึ้นแสดง เพิ่มเติม และขึ้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปหลักการ

ทักษะการพูด หมายถึง การพูดที่มีการกำหนดบทบาทและสถานการณ์ในการพูด โดยผู้พูดต้องพูดแสดงความรู้สึกนึกคิด พูดแสดงความคิดเห็น พูดโดยใช้น้ำเสียง ประกอบท่าทาง อากัปกริยาตามบทบาทและสถานการณ์ที่กำหนดขึ้น

5. ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยคาดว่าจะได้รับประโยชน์ดังนี้

5.1 นักเรียนได้พัฒนาทักษะด้านการพูดเพื่อการสื่อสาร ได้ถูกต้องเหมาะสมอย่างมี ประสิทธิภาพ

- 5.2 นักเรียนได้พัฒนาบุคลิกภาพให้เกิดความเชื่อมั่นในการพูด
- 5.3 นักเรียนได้พัฒนามารยาทที่ดีในการพูดได้เหมาะสม
- 5.4 ครูผู้สอนได้แนวทางในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการพูดในระดับประถมศึกษา

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดคูบัว กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการพูด
2. การฝึกทักษะการพูด
3. การสอนโดยใช้บทบาทสมมติ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการพูด

การพูดเป็นสิ่งสำคัญในการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจที่ดีกับผู้ฟัง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องฝึกทักษะการพูดให้นักเรียน โดยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านวจนภาษา และอวจนภาษา ซึ่งมีประเด็นที่ต้องศึกษาดังนี้

1.1 ความหมายของการพูด

การพูดเป็นวิธีการสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์ มีผู้ให้ความหมายของการพูดไว้ดังนี้ กมล การกุศล (2529: 161) ได้ให้ความหมายของการพูดว่า การพูด คือการถ่ายทอดความรู้ ความรู้สึกนึกคิดและความต้องการไปยังผู้ฟัง

พะออบ โปษะกฤษณะ (2532: 116) ได้ให้คำจำกัดความของการพูดไว้ว่า การพูด หมายถึง การที่พูดให้ผู้อื่นทราบจุดประสงค์ของผู้พูดจนได้รับความสำเร็จสมความมุ่งหมายของผู้พูด กรรณิการ์ พวงเกษม (2535: 28) กล่าวว่า การพูด คือ การที่สามารถติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นได้รู้เรื่อง และสื่อสารในสิ่งที่ตนเองมีความต้องการได้

สวณิต ยมาภัย และ ถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์ (2535: 1) ได้ให้ความหมายของการพูดไว้ว่า การพูด คือ การใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง รวมทั้งกิริยาอาการถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความรู้สึก และความต้องการของผู้พูดให้ผู้ฟังรับรู้และเกิดการตอบสนอง

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้

ให้ความหมายของการพูดไว้ดังนี้

การพูด หมายถึง การถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึกผ่านทัศนคติ ประสพการณ์ และอื่น ๆ จากผู้พูดไปยังผู้ฟัง โดยผ่านทางถ้อยคำ สีหน้า แววตา รวมทั้งน้ำเสียง และ อากัปกริยาที่แสดงประกอบ ให้ผู้ฟังรับรู้ และเกิดการตอบสนองทั้งทางวจนภาษาและอวจนภาษา ได้ตรงตามจุดประสงค์ที่ผู้พูดวางไว้ (กรมวิชาการ 2544: 297)

ดังนั้นพอสรุปได้ว่า ความหมายของการพูด หมายถึง การสื่อสารความรู้ ความคิด น้ำเสียง อากัปกริยา ไปยังผู้ฟังและให้ตอบสนองตรงตามจุดมุ่งหมายของผู้พูด

1.2 องค์ประกอบของการพูด

ทักษะการพูดเป็นการสื่อสารที่สำคัญอย่างยิ่งที่จำเป็นต้องจัดให้ครบกระบวนการ ให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจอย่างถูกต้อง ดังนั้นจึงต้องคำนึงถึงองค์ประกอบที่จะทำให้การพูดสมบูรณ์แบบ กรมวิชาการ (2544: 298) ได้กำหนดองค์ประกอบของการพูดไว้ดังนี้

1.2.1 ผู้พูด คือ ผู้ที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก อารมณ์ ทัศนคติ ประสพการณ์ และอื่น ๆ ของตนไปยังผู้ฟัง โดยผ่านทาง การพูด ผู้พูดที่ดีนั้นจะต้องมีคุณสมบัติหลาย ประการ เช่น มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีบุคลิกภาพที่ดี มีการเลือกใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง อากัปกริยา สีหน้า ท่าทาง แววตา และอื่น ๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับผู้ฟังและสถานการณ์การพูด เพื่อให้ การพูดในแต่ละครั้งมีประสิทธิภาพมากที่สุด นั้นหมายถึง สามารถทำให้ผู้ฟังเข้าใจเนื้อหาสาระที่พูด ได้ง่าย ชัดเจน และรวดเร็ว รวมทั้งให้ผู้ฟังสามารถแสดงพฤติกรรมตอบสนองได้ตรงตามจุดหมายที่ ผู้พูดวางไว้ คุณสมบัติเหล่านี้ผู้พูดจะได้จากการฝึกฝนตนเองอย่างสม่ำเสมอ และการเตรียมการที่ดีด้วย

1.2.2 สาร คือ เรื่องราวอันประกอบด้วยความรู้ ความคิด ความรู้สึก อารมณ์ ทัศนคติ ประสพการณ์ และอื่น ๆ ของผู้พูดซึ่งถ่ายทอดไปยังผู้ฟัง สารที่ดีควรเป็นสิ่งที่ผู้พูดนัดหรือมี ประสพการณ์ และที่สำคัญต้องเป็นสิ่งที่เหมาะสมกับผู้ฟัง และสถานการณ์ในขณะนั้นอีกด้วย

1.2.3 สื่อ คือ สิ่งที่ช่วยให้ผู้พูดสามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก อารมณ์ ทัศนคติ ประสพการณ์ และอื่น ๆ ของตนไปยังผู้ฟังได้สะดวก รวดเร็ว ชัดเจน และน่าสนใจยิ่งขึ้น ซึ่งเริ่มตั้งแต่สื่อทางภาษา ได้แก่ ถ้อยคำในภาษาใดภาษาหนึ่ง หรือหลายภาษาไปจนกระทั่งถึงสื่อ ประเภทโสตทัศนูปกรณ์ อันประกอบด้วย กระดานดำ แผนภาพ แผนที่ แผนภูมิ โปสเตอร์ ของจริง หุ่นจำลอง แถบบันทึกเสียง เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายข้ามศีรษะ ภาพยนตร์ และวีดิทัศน์ เป็นต้น

1.2.4 ผู้ฟัง คือ ผู้ที่ทำหน้าที่รับการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก อารมณ์ ทัศนคติ ประสพการณ์ และอื่น ๆ ของผู้พูดโดยผ่านทาง การฟัง โดยผู้ฟังอาจมีการแสดงพฤติกรรม ตอบสนองต่อการพูดของผู้พูดก็ได้ เช่น ผงกศีรษะ กริยาร้อง ประบมือ ยิ้ม หัวเราะ ร้องให้ กระทืบเท้า เป็นต้น

1.2.5 สถานการณ์การพูด คือ กาลเทศะ อันประกอบด้วยเวลา และ โอกาสกับสถานที่ สิ่งแวดล้อมในขณะที่พูด สถานการณ์การพูดนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้พูดควรตระหนักถึงเป็นอย่างดี จนกระทั่งมีผู้กล่าวว่าสถานการณ์การพูดเป็นตัวกำหนดความเคลื่อนไหวร่างกายของผู้พูด กล่าวคือ หากสถานการณ์การพูดอย่างไม่เป็นทางการ ผู้พูดจะสามารถเคลื่อนไหวร่างกายไปมาได้อย่าง สะดวก และแสดงกิริยาท่าทางได้โดยเสรี แต่ในขณะที่หากเป็นสถานการณ์การพูดอย่างเป็นทางการ ผู้พูดจะแสดงความเคลื่อนไหวของมือ ได้น้อยกว่าปกติ

จึงสรุปได้ว่าองค์ประกอบที่สำคัญของการพูดควรมี ผู้พูด สาร สื่อ ผู้ฟัง และสถานการณ์ จึงจะครบองค์ประกอบที่ทำให้การพูดมีประสิทธิภาพ

1.3 ลักษณะของการพูด

การพัฒนาทักษะการพูดเพื่อให้ผู้พูดมีการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องพัฒนาให้ผู้พูดมีลักษณะของผู้พูดที่ดี (กรมวิชาการ 2544: 299)

1.3.1 ลักษณะของผู้พูดที่ดี

การพูดเป็นกระบวนการสื่อสารระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง โดยเมื่อผู้พูดส่งสารออกไป สารนั้นจะไปกระตุ้นหรือเร้าให้ผู้ฟังเกิดการตอบสนอง แล้วแสดงปฏิกิริยาตอบกลับมาทาง วจนภาษา เช่น การพูด การถาม การตอบ หรืออวัจนภาษา ที่เป็นการแสดงออกทางอากัปกิริยาต่าง ๆ ดังนั้น การพูดควรมีลักษณะดังนี้

1. พูดตรงประเด็นหรือหัวข้อ
2. มีสำเนียงเป็นธรรมชาติ ไม่ดังหรือค่อยเกินไป มีจังหวะ การเว้นระยะ การทอดเสียง และ ท่าทางที่เหมาะสม
3. ใช้ภาษาพูดได้เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล
4. ลำดับเหตุการณ์ และแสดงความคิดได้ถูกต้อง
5. มีมารยาทในการพูด

1.3.2 มารยาทในการพูด

ในด้านมารยาทในการพูด ครูควรได้นำมารยาทในการพูดที่เหมาะสม ว่าการพูดที่ถูกต้องตามกาลเทศะ บุคคล และสังคมควรจะเป็นอย่างไร หรือให้นักเรียนได้อภิปรายกันได้ว่า บุคลิกลักษณะของผู้พูดที่ดีควรเป็นอย่างไร ผู้พูดควรมีท่าทางที่สง่างาม แต่อ่อนโยน สุภาพ หน้าตา ยิ้มแย้มแจ่มใส ไม่ใช้ภาษาต่ำ ภาษาสแลงหรือภาษาตลาด ไม่พูดขณะที่ผู้อื่นยังพูดไม่จบ ไม่พูดจา ถากถางหรือเหน็บแนมให้กระทบกระเทือนใจผู้อื่น รู้จักทักทายปราศรัยด้วยภาษาที่สุภาพ รู้จัก ขอบคุณ ขอโทษ และเสียใจในโอกาสอันควร

1.3.3 ข้อควรปฏิบัติในการพูด

1. มีความรู้และความเชื่อมั่นในตนเองในเรื่องที่พูด

2. ใช้น้ำเสียงนุ่มนวล เป็นเสียงพูดตามธรรมชาติ ไม่พูดเหมือนอ่านหนังสือ และพูดชัดเจนได้ยินทั่วถึง ไม้ใช้เสียงตะโกน กระโชกโฮกฮาก ชูตะคอก หรือเอะอะโวยวาย

2. การฝึกทักษะการพูด

การมีทักษะการพูดที่ดี ผู้เรียนจะต้องฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดทักษะและเมื่อฝึกจนชำนาญแล้ว ผู้เรียนจะสามารถนำประสบการณ์ที่ได้จากการฝึกไปใช้ในการดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างดี ดังนั้นผู้ฝึกจำเป็นต้องศึกษาและฝึกปฏิบัติ ดั่งเนื้อหาและกิจกรรมต่อไปนี้

2.1 เนื้อหาการสอนทักษะการพูด

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดเนื้อหาการสอนพูดตามสาระการเรียนรู้ที่ 3 การฟัง การดู การพูด มาตรฐานที่ 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก ในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์(กระทรวงศึกษาธิการ 2544: 45) ดังนี้

1. การเข้าใจจุดประสงค์ของเรื่องและของผู้พูด การใช้ถ้อยคำ การใช้น้ำเสียง และกิริยาท่าทางของผู้พูด การตั้งข้อสังเกตเปรียบเทียบกับประสบการณ์ในชีวิตจริง การแสดงความรู้ ความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟัง และเรื่องที่พูด

2. การพูดแสดงความรู้ ความคิด การพูดรายงาน ได้เหมาะแก่เรื่องและจุดประสงค์

3. มารยาทการฟัง การดู และการพูด

ในการฝึกพูด ทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์ (ม.ป.ป. อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ หงษ์ทอง 2542: 14) ได้แบ่งการฝึกพูดออกเป็น 3 วิธีด้วยกันคือ

1. ฝึกพูดด้วยวิธีธรรมชาติ การฝึกฝนด้วยตนเอง ชอบพูด ชอบแสดงออก อาศัยประสบการณ์

2. ฝึกจากคำรา ซึ่งมีผู้เขียนไว้ ต้องหาโอกาสฝึกปฏิบัติจริง ๆ ด้วยการฝึกออกงาน สังคมต่าง ๆ หรือฝึกใช้ในอาชีพของตนเอง

3. ฝึกโดยมีผู้แนะนำ หมายถึง การมีพี่เลี้ยงดี ๆ คอยแนะนำ อาจแนะนำชักชวนให้เป็นส่วนตัวเป็นครั้งคราวหรือจัดกลุ่มฝึกพูดขึ้น มีการฝึกเป็นประจำ

2.2 กิจกรรมเสนอแนะสำหรับแนวการจัดการเรียนรู้

ในการฝึกทักษะการพูด ผู้สอนควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียนเพื่อพัฒนาทางการพูดได้หลากหลาย กรมวิชาการ (2544: 300) ได้กำหนดกิจกรรมสำหรับการพูด ช่วงชั้นที่ 2 ดังนี้

กิจกรรมรายบุคคล

1. ครูอาจใช้เวลาก่อนเรียนประมาณ 10 นาที ให้นักเรียนผลัดกันออกมาเล่าประสบการณ์ที่น่าตื่นเต้น น่าสนใจ ที่นักเรียนได้ประสบมาหน้าชั้นคนละประมาณ 2 นาที
2. ให้นักเรียนเล่าเรื่องการท่องเที่ยว ซึ่งนักเรียนได้ไปเที่ยวในระหว่างสุดสัปดาห์ หรือในวันหยุด
3. ให้นักเรียนเล่าเรื่องโดยใช้ภาพ อุปกรณ์ และแสดงท่าทางประกอบ
4. ให้นักเรียนไปอ่านข่าว หรือฟังข่าวมา แล้วพูดสรุปให้เพื่อนฟัง โดยให้นักเรียนผลัดเปลี่ยนกันทำหน้าที่ประจำแต่ละวัน
5. ให้นักเรียนอ่านหนังสือเรื่องราวต่าง ๆ แล้วให้นักเรียนพูดสรุปให้เพื่อนฟังเป็นการแนะนำหนังสือ ที่น่าอ่าน น่าสนใจ
6. ให้นักเรียนไปสัมภาษณ์บุคคลที่มีอาชีพต่าง ๆ ในชุมชน แล้วนำรายงานนำมาเสนอหน้าชั้น
7. หลังจากให้นักเรียนได้ไปศึกษานอกสถานที่แล้ว ให้นักเรียนออกมารายงานตามที่ได้รับมอบหมาย
8. วิจารณ์ภาษาที่ใช้ในการพากย์ภาพยนตร์
9. สังเกตการบรรยาย อภิปราย ทางวิทยุกระจายเสียง หรือวิทยุโทรทัศน์ เลือกสรรบุคคลที่บรรยาย และอภิปรายดี นำลักษณะดีเด่นต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการพูด การอภิปรายของตน
10. สังเกตภาษาที่ดาวตลกใช้ในรายการต่าง ๆ แล้ววิจารณ์เชิงสร้างสรรค์ว่าควรจะใช้ภาษาอย่างไรจึงเหมาะสม

กิจกรรมกลุ่ม

1. แบ่งกลุ่มนักเรียนฝึกสนทนากันกลุ่มละประมาณ 3-4 คน แล้วให้ผู้แทนของกลุ่มออกมาเล่าเรื่องที่ได้สนทนากันในกลุ่มให้เพื่อน ๆ ทั้งชั้นฟัง
2. ให้นักเรียนแสดงละคร หรือแสดงบทบาทสมมุติ อาจเป็นละครที่มีการแต่งบทไว้เรียบร้อยแล้ว หรือจะให้นักเรียนแต่งบทเองก็ได้
3. แบ่งกลุ่มนักเรียนให้ไปอ่านข่าวประเภทต่าง ๆ เช่น ข่าวเศรษฐกิจ การเมือง การศึกษา การกีฬา เป็นต้น แล้วนำมาสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน
4. ให้นักเรียนจับคู่สัมภาษณ์ประวัติ ความสนใจพิเศษ ผลัดกันสัมภาษณ์กันและกัน แล้วให้ออกมาเล่าประวัติของเพื่อนที่นักเรียนสัมภาษณ์
5. ให้นักเรียนอธิบายความแตกต่างของสิ่งสองสิ่ง เช่น ความแตกต่างระหว่างดิน สอกับปากกา แม่น้ำกับลำคลอง ลูกฟุตบอลกับลูกกรักบี้ เป็นต้น

6. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยนำหนังสือพิมพ์หรือแถบบันทึกเสียงมาเปิดประกอบการอภิปรายด้วย

7. ฝึกการทักทายปราศรัย ให้นักเรียนสามารถใช้ถ้อยคำได้ถูกต้อง เหมาะสม โดยใช้สถานการณ์จำลองหรือบทบาทสมมุติ เช่น การทักทายปราศรัยระหว่างเพื่อนกับเพื่อน ผู้ใหญ่กับเด็ก พระสงฆ์กับฆราวาส

8. ครูหรือเพื่อนนักเรียนเล่าเรื่องค้างไว้ แล้วให้นักเรียนเล่าเรื่องต่อ อาจใช้ผู้เล่าประมาณ 3-4 คน

(อัจฉรา ชีวพันธ์ 2546: 40-41) ได้เสนอแนวการจัดกิจกรรมระดับประถมศึกษาดังนี้

1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสามารถของแต่ละบุคคล

เนื่องจากนักเรียนมีความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ เช่น ความสามารถ ความสนใจ หรือประสบการณ์ ในการพัฒนาทักษะการพูดให้นักเรียน ควรให้ผู้เรียนเลือกหัวข้อที่จะพูดตามที่ถนัดและสนใจ จะเอื้อต่อการพูดให้ดำเนินไปได้ดี

2. ให้โอกาสแก่นักเรียนที่จะได้รับประสบการณ์ตรง

การที่จะพัฒนาทักษะการพูดให้แก่ผู้เรียนนั้น ควรให้โอกาสในการฟัง ผู้พูดที่ดีมีลีลาวาทศิลป์ดี เช่น ส่งเสริมให้ค้นคว้า ไปทัศนศึกษาหรือดูรายการโทรทัศน์ หรือวีดิทัศน์เสริมความรู้ เพื่อให้ได้ข้อมูลมาฝึกฝนการพูดในสภาพจริง เช่น ฝึกพูดเป็นพิธีกร หรือวิทยากร

3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เป็นกระบวนการต่อเนื่อง

เปิดโอกาสให้นักเรียนพูดเป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และฝึกฝนให้เกิดความชำนาญและไม่ใช่ในห้องเรียนหรือวิชาภาษาไทยเท่านั้น ผู้สอนทุกวิชาต้องร่วมส่งเสริมการพูดของนักเรียน

4. การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการพูดของผู้เรียน

การพัฒนาการพูดให้นักเรียน ครูควรจัดบรรยากาศที่จูงใจให้นักเรียนเกิดความอบอุ่นใจ มีความมั่นใจที่จะพูดและกล้าแสดงออก ครูผู้สอนต้องเป็นกัลยาณมิตรและให้กำลังใจแก่นักเรียน

5. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง

การพัฒนาทักษะการพูดของนักเรียน ครูควรเปิดโอกาสสลับเปลี่ยนให้นักเรียนพูดให้ทั่วถึงและร่วมพูดกับผู้อื่น

6. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมินตนเองและประเมินผู้อื่น

การเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเองและประเมินผู้อื่น ทำให้นักเรียนเห็นข้อดี ข้อด้อยของตนเอง และผู้อื่น สามารถนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้หมดสิ้นไป และมีใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

2.3 การประเมินผลทักษะการพูด

เนื่องจากการฝึกทักษะการพูด ของนักเรียนจำเป็นต้องให้นักเรียนเป็นผู้แสดงออก ดังนั้น การประเมินว่านักเรียนมีทักษะการพูดหรือไม่ ต้องสังเกตจากสิ่งที่นักเรียนแสดงออก สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์ (2529: 21-24 อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ หงษ์ทอง 2540: 17-18) ได้แนะนำการประเมินทักษะการพูดว่าควรสังเกตสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ด้านบุคลิกภาพ ซึ่งประกอบด้วย การเดินที่สง่าผ่าเผย ใบหน้ายิ้มแย้ม สีระะตรง สายตากวาดไปรอบ ๆ มีจังหวะการใช้มือ การแสดงกิริยาอาการที่กลมกลืน
2. ด้านการใช้เสียง ผู้พูดควรใช้เสียงของตนเอง เน้นความสนใจในตอนที่เราใจ ไม่พูดเสียงเดียวตลอด สร้างบรรยากาศด้วยน้ำเสียงที่น่าสนใจ

3. ด้านการใช้ถ้อยคำ ควรพูดให้ถูกวรรคตอน พูดตรงเป้าหมาย ไม่พูดซ้ำ และพูดถูกหลักไวยากรณ์ มีการเรียบเรียงเนื้อหา และสรุปข้อความได้กะทัดรัดชัดเจน

กรมวิชาการ (2544: 306-308) ได้เสนอแนวทางในการวัดและประเมินผล ดังต่อไปนี้

1. แนวทางการวัดสมรรถภาพการพูด ครูให้นักเรียนออกมาพูด หน้าชั้น ครูสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูด เช่น บุคลิกท่าทาง การใช้สายตา การควบคุมอารมณ์ การแสดงออกทางสีหน้า การใช้น้ำเสียง การออกเสียงชัดเจน และมารยาทในการพูด

2. แบบประเมินผลการพูด จากรูปแบบที่กำหนด

เกณฑ์การให้คะแนนการพูดในโอกาสต่าง ๆ ควรมีเกณฑ์ในด้านการเตรียมตัว ด้านเนื้อหาสาระ ด้านการใช้ภาษา ด้านมารยาท และด้านบุคลิกภาพ

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2545: 90-92) ได้เสนอวิธีการวัดทักษะการพูดดังนี้

1. ให้ครูถามปัญหาที่เหมาะสมแก่วัยและความสามารถแล้วให้นักเรียนตอบ
2. ตั้งหัวข้อเรื่องให้พูด ในเวลาที่กำหนด โดยครูให้การเตรียมตัวหรือไม่ต้องเตรียมแล้วครูจะต้องวัดผลของการสอนเท่าที่ครูสอน
3. วัดผลการพูดโดยให้นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่ม โดยครูกำหนดให้ทำงานร่วมกันปรึกษากัน แล้วสังเกตและให้คะแนน

4. วัดผลโดยการให้งานแล้วทำรายงานรายบุคคล หรือ กลุ่ม

5. วัดผลจากการดูภาพและบรรยายเรื่องที่เห็นในภาพนั้น

ดังนั้น การประเมินผลจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะบอกถึงการพัฒนาทักษะการพูดของนักเรียนว่าเป็นไปในลักษณะอย่างไร ตามสภาพจริงที่นักเรียนปฏิบัติ ผู้ประเมินต้องสร้างแบบประเมินผลทักษะการพูดให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด

3. การสอนโดยใช้บทบาทสมมติ

ในการพัฒนาทักษะการพูดของนักเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่มุ่งพัฒนาทักษะการพูดให้แก่นักเรียน โดยใช้บทบาทสมมุติดังต่อไปนี้

3.1 ความหมายของบทบาทสมมติ

การสอนแบบบทบาทสมมติเป็นวิธีสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญวิธีหนึ่ง นักการศึกษาได้ให้ความหมายของบทบาทสมมุติไว้หลายประเด็นดังต่อไปนี้

ซูศรี สนิทประชากร (2525: 14) กล่าวถึง บทบาทสมมุติว่าเป็นวิธีการอย่างหนึ่งเพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงออกตามที่ตนคิดว่าควรจะเป็นและถือเอาการแสดงออกทั้งทางความรู้สึกและพฤติกรรมของผู้แสดงมาเป็นข้ออภิปราย เพื่อการเรียนรู้ การแสดงบทบาทสมมุติเป็นการฝึกให้ผู้แสดงได้ประสบกับสถานการณ์จริงในสภาพของสมมุติขึ้นมา ทั้งนี้เพื่อฝึกให้ผู้เรียนได้ทดลองและเรียนรู้ที่จะปรับพฤติกรรมของตนอย่างมีประสิทธิภาพในสภาวะต่าง ๆ

วาริ ธีระจิตร (2530: 170) ได้กล่าวถึงความหมายของบทบาทสมมุติว่าเป็นการสมมุติบทบาทและจัดสภาพการณ์ให้ผู้แสดงบทบาทได้แสดงความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ จากสภาพการณ์ที่สมมุติขึ้น ซึ่งอาจจะเตรียมการมาก่อนที่จะแสดงบทบาท หรือไม่ได้เตรียมมาก่อน

วิณา วโรตมะวิชญ (2535: 219) ได้ให้ความหมายของบทบาทสมมุติว่า หมายถึงบทบาทที่เราสมมุติขึ้นมาโดยยึดความจริงเป็นหลัก เป็นบทบาทที่เลียนแบบความจริง แต่อาจจะไม่ตรงกับความเป็นจริงในทุกกรณี การแสดงบทบาทสมมุติก็คือ การที่บุคคลหนึ่งสวมบทบาทของอีกบุคคลหนึ่ง และเรียนรู้ความรู้สึกอารมณ์ และเหตุผลของบุคคลที่ตนสวมบทบาทนั้น

ลี (Lee, 1974 อ้างถึงใน เชาวนา อมรสังเจริญ 2537: 21) กล่าวว่า การแสดงบทบาทสมมุติ หมายถึง การเรียนรู้จากการดูบทบาทของผู้แสดงในสถานการณ์ ซึ่งต่างจากการแสดงละคร คือ ผู้แสดงบทบาทสมมุติจะต้องคิดคำพูด และแสดงท่าทาง โดยไม่มีการเตรียมบทพูดไว้ล่วงหน้า

ทิสนา แคมมณี (2545: 67) กล่าวว่า การแสดงบทบาทสมมุติ คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการให้ผู้เรียนสวมบทบาทในสถานการณ์ ซึ่งมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริงและแสดงออกตามความนึกคิดของตน และนำเอาการแสดงออกของผู้แสดง ทั้งทางด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่สังเกตพบมาเป็นข้อมูลในการอภิปรายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

จากความหมายดังกล่าวพอจะสรุปได้ว่า บทบาทสมมุติเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีอิสระในการเลือกบทและสถานการณ์ที่เหมาะสม ที่สามารถสื่อสารออกมาเป็นคำพูด ท่าทาง สีหน้า ทั้งอารมณ์ ความคิด อากัปกิริยาตามประสบการณ์จริง ในสภาพของสมมุติขึ้น เพื่อฝึกให้ผู้เรียนปรับพฤติกรรมตามสภาวะต่าง ๆ

3.2 ประเภทของบทบาทสมมุติ

ในการจัดการเรียนการสอนบทบาทสมมุติ ครูคือผู้คอยแนะนำและกำหนดสถานการณ์ให้ ดังนั้นแต่ละกิจกรรมต้องเลือกประเภทของบทบาทสมมุติมาใช้ประกอบการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน

วิลสัน ชัยสิทธิ์ (2522: 21-22) ได้จัดแบ่งประเภทของบทบาทสมมุติไว้ 3 ประเภทคือ

1. การแสดงแบบเตรียมบทบาทแล้ว การแสดงประเภทนี้ ผู้แสดงจะแสดงบทบาทตามที่ครูเขียนขึ้น บางครั้งอาจมีการฝึกซ้อมกันมาแล้วล่วงหน้า
2. การแสดงทันทีทันใด เป็นการแสดงอย่างฉับพลัน ผู้แสดงไม่ทราบมาก่อน ต้องใช้ปฏิภาณหาทางแก้ปัญหาตัดสินใจไปตามสถานการณ์
3. การแสดงโดยกำหนดสถานการณ์ให้ เป็นการผสมระหว่างประเภทที่ 1 และ 2 ครูจะเป็นผู้กำหนดสถานการณ์ขึ้นและนำมาเล่าให้นักเรียนฟัง แต่ในการแสดง ใช้เทคนิคของตนเองคิดหาคำพูดของตนเอง

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ประเภทของบทบาทสมมุติประกอบด้วย การแสดงที่เตรียมบทบาทแล้ว การแสดงทันที และการแสดงโดยกำหนดสถานการณ์ ซึ่งนักเรียนและครูจะร่วมกันพิจารณาให้เหมาะสม

3.3 ขั้นตอนการสอนโดยใช้บทบาทสมมุติ

วิธีการสอนแบบบทบาทสมมุตินั้น กาญจนา เกียรติประวัตติ (2524: 89 – 90) ได้เสนอแนะไว้ว่า การสอนแบบบทบาทสมมุติเป็นการสอนที่ประกอบด้วยการแสดงที่ไม่มีการซ้อมล่วงหน้า แต่ครูจะต้องกำหนดสถานการณ์เพื่อเป็นแนวทางให้แก่ผู้แสดงให้ตอบได้ในสถานการณ์ด้วยตนเองอย่างอิสระ โดยมีขอบเขตของการสอนคือ ผู้เรียนควรได้รับการเตรียมตัวอย่างดี สถานการณ์ที่ใช้ควรมีความจำเป็นจริง ๆ และผู้เรียนสามารถทำได้ตามสภาพความเป็นจริง โดยอาศัยจินตนาการของกลุ่มช่วย ท่ามกลางบรรยากาศที่เป็นอิสระ ในการอภิปรายและซักถามจึงต้องใช้เวลาในการสอนอย่างน้อย 1 ชั่วโมง

ทิสนา เขมมณี (2522: 41 – 48) ได้เสนอขั้นตอนของการสอนแบบบทบาทสมมุติว่าประกอบด้วย 5 ขั้นตอน สรุปได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ ได้แก่ การกำหนดปัญหา ครูจะต้องวิเคราะห์สถานการณ์ให้ได้ว่าอะไรคือปัญหาและต้องการให้ผู้เรียนประสบปัญหาเพื่อฝึกฝนการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ

ขั้นที่ 2 ขั้นแสดง ได้แก่ การนำผู้เรียนให้ไปสู่เรื่องที่จะศึกษา โดยครูอาจเล่าเรื่องราวหรือสถานการณ์สมมุติและอาจเลือกผู้แสดงที่มี 2 ลักษณะ คือผู้แสดงที่มีลักษณะใกล้เคียงหรือลักษณะตรงกันข้ามกับลักษณะของบทบาทที่มอบหมายให้ และจัดฉากประกอบการแสดงที่มี

ลักษณะแบบง่าย ๆ หรือแบบหรรษา ต่อมาจึงเตรียมผู้สังเกตการณ์ให้ผู้เรียนสังเกตและวิเคราะห์ เหตุการณ์ หลังจากนั้นให้นักเรียนได้แสดงให้เป็นไปตามธรรมชาติในเวลาพอสมควร เมื่อผู้แสดง ต้องการความช่วยเหลือ ครูต้องพร้อมที่จะช่วยเหลือให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และฝึกฝนการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ

ขั้นที่ 3 ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง การวิเคราะห์การแสดงมักจะเป็นไปในรูปการอภิปรายร่วมกันระหว่างผู้แสดงกับผู้ชมหรือผู้สังเกตการณ์ การอภิปรายจะมุ่งพิจารณา วัตถุประสงค์ของการแสดงมากกว่าคุณภาพของการแสดง คือนั้นฝึกทักษะการแสดง การเรียนรู้จะ อยู่ตรงขั้นนี้เป็นสำคัญ ครูจะต้องช่วยกระตุ้นผู้เรียนให้คิดและหาคำตอบ โดยใช้วิธีการตั้งคำถามช่วย

ขั้นที่ 4 ขั้นแสดงเพิ่มเติม ในกรณีที่แสดงครั้งแรกไม่ได้ผล ครูอาจให้แสดงซ้ำหรือแสดงเพิ่มเติม

ขั้นที่ 5 ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปหลังการอภิปรายเกี่ยวกับการแสดง แล้วครูควรให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน จะช่วยให้ผู้เรียนได้แนวคิดกว้างขวางขึ้น และทำให้ผู้เรียนสามารถที่จะหาข้อสรุปหรือได้แนวความคิดรวบยอดที่สามารถเข้าใจได้อย่างดี

สรุปได้ว่า การสอนแบบบทบาทสมมติ เป็นการสอนที่ได้สมมุติเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในชีวิตจริง โดยวิธีการที่ให้กำหนดปัญหาขึ้น แล้วให้นักเรียนหาวิธีการแก้ปัญหาเหล่านั้น ๆ เพื่อให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้สภาพชีวิตของตนเองอย่างมีความหมาย รู้จักการแก้ปัญหาโดยอาศัยประสบการณ์ และเรียนรู้การปฏิบัติตนเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ 5 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นกำหนดปัญหาและขั้นเตรียมการ คือ การกำหนดเรื่องที่จะแสดงเตรียม การแสดง เลือกผู้แสดง จัดฉาก กำหนดขอบเขตการแสดง และการเตรียมผู้สังเกตการณ์

ขั้นที่ 2 ขั้นการแสดง คือ การแสดงที่เป็นธรรมชาติ ผู้แสดงสวมบทบาทไปตาม สถานการณ์ที่สมมุติขึ้น

ขั้นที่ 3 ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง คือ การอภิปรายผลหลังจากการ แสดงโดยผู้แสดงและผู้สังเกตการณ์ และประเมินผลตามจุดมุ่งหมายของบทเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นแสดงเพิ่มเติม จะใช้ในกรณีที่การแสดงครั้งแรกยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ จึงต้องมีการแสดงเพิ่มเติมเพื่อผลลัพธ์อีกครั้ง

ขั้นที่ 5 ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการสรุปหลักการ โดยการสลับเปลี่ยนกันเล่า ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง แล้วสรุปหลักการเป็นความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งนั้น ๆ ได้

3.4 บทบาทของครูในการใช้บทบาทสมมติ

การจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ จำเป็นต้องศึกษาขั้นตอนของการจัดกิจกรรมให้เข้าใจ เพราะเป็นกิจกรรมที่กำหนดบทบาทให้ผู้เรียนและครูผู้สอนร่วมกัน จึงมีผู้กำหนดบทบาทของครูไว้ ดังนี้

อรอนงค์ หิรัญบุรณะ และสุภาณี เทียรเจริญ (2525: 18) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูไว้ดังนี้

1. ครูมีบทบาทเป็นเพียงผู้ให้คำอธิบายหรือให้คำสั่ง ที่ชัดเจน ครูต้องให้รายละเอียดเกี่ยวกับบทและสถานการณ์สมมุติพอสมควรเพื่อให้ผู้เรียนรู้ว่าจะต้องทำอะไรบ้าง แสดงเป็นใคร และอยู่ในสถานการณ์อย่างไร
2. ถ้าเห็นว่าผู้เรียนควรจะมีความรู้ทั่ว ๆ ไปในเรื่องนั้นก่อน ครูควรเล่าเรื่องย่อหรือให้ดูภาพยนตร์และให้อ่านเรื่อง
3. ครูจะต้องสอนศัพท์และไวยากรณ์ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้เรียน ได้ใช้พูดในเรื่องนั้น ๆ
4. ในระยะต้น ๆ ที่ผู้เรียนไม่คุ้นกับการทำกิจกรรมนี้ ครูอาจจะเข้าไปมีส่วนด้วย เพื่อช่วยให้การแสดงดำเนินไปอย่างราบรื่น แต่หลังจากนั้นครูเป็นผู้สังเกตการณ์ คอยบันทึกภาษาที่นักเรียนพูดผิดแต่ไม่ใช่แก้ทันที ควรรอจนกว่ากิจกรรมนั้นเสร็จสิ้นลง มิฉะนั้นผู้เรียนอาจเกิดความไม่มั่นใจ ความคิดนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ ลิฟวิงสโตน (Livingstone, 1983: 94) ที่กล่าวว่า ขณะเรียนนักเรียนจะมีอิสระในการแสดงบทบาทอย่างเต็มที่โดยไม่มีครูเข้าเกี่ยวข้อง โดยการออกคำสั่งหรือให้คำแนะนำ โดยความเป็นจริงครูอาจจะเป็นผู้เลือกเรื่องให้นักเรียนอ่านและดูแลการฝึกซ้อม ก่อนการแสดงจริง แต่เมื่อการแสดงจริงเริ่มขึ้นครูจะไม่เข้าไปมีบทบาทเลย

นอกจากนี้ ลิฟวิงสโตน (Livingstone, 1983: 95) กล่าวถึง บทบาทใหม่ของครูในขณะที่นักเรียนแสดงบทบาทสมมุติไว้ 5 ประการคือ

1. เป็นผู้สังเกตการณ์ตามจุดต่าง ๆ รอบห้อง
  2. มีส่วนร่วมในการแสดงด้วย โดยแสดงบทบาทที่ไม่เด่นนักเพื่อจะได้มีโอกาสสังเกตการกระทำได้อย่างใกล้ชิด
  3. เขียนหัวข้อที่จะแสดงได้ก่อนเริ่มแสดง แต่ละกลุ่มมักจะมีข้อคิดเห็นที่ต่างกัน ในกรณีที่เกิดการโต้แย้งกันก็จะยุติด้วยการชี้ให้เห็นข้อตกลงที่เขียนเอาไว้
  4. ปัญหาเรื่องที่จะแสดงอาจเป็นเรื่องที่นักเรียนเป็นผู้คิดหรือกำหนดขึ้น
  5. ขณะที่นักเรียนแสดงครูจะไม่เข้าไปเกี่ยวข้อง ยกเว้นเมื่อนักเรียนต้องการความช่วยเหลือครูจึงจะเข้าไปช่วยในฐานะบทบาทของตัวละครตัวหนึ่งที่ไม่ใช่ตัวครู
- ดังนั้น จะเห็นได้ว่าครูคือผู้ให้คำแนะนำให้แก่ นักเรียนเท่านั้น ทุกอย่างในการดำเนินเรื่องเป็นบทบาทและหน้าที่ของนักเรียนที่รับบทในสถานการณ์นั้น ๆ

3.5 ประโยชน์ของบทบาทสมมุติ

ได้มีผู้กล่าวถึงประโยชน์ของบทบาทสมมุติไว้ดังต่อไปนี้

สุกัญญา ธารีวรรณ และคนอื่น ๆ (2520: 44) ได้กล่าวถึงคุณค่าของการแสดงบทบาทสมมุติ ว่าเป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้เผชิญกับปัญหา ทำให้ผู้เรียนตื่นตัว ให้ความร่วมมือและ

กล้าแสดงความคิดเห็น เป็นการเปลี่ยนบทบาทของครู จากการสอนภาษา มาเป็นผู้แนะนำทางการ ตัดสินปัญหา แม้ผิดพลาด ก็ไม่เกิดความเสียหาย

อุคม กำแหงหาญ (2522: 12) มีความเห็นว่า การแสดงบทบาทสมมุติเป็นการฝึก ความกล้าที่แสดงออกอย่างอิสระ เป็นการช่วยให้สนุกสนานในเรื่องที่เรียน ช่วยให้รู้จักวางตนให้ เหมาะสมกับบทบาทที่แสดงและทำให้เข้าใจเรื่องที่แสดงดีขึ้น

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2522: 18) ได้กล่าวถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการแสดง บทบาทสมมุติว่าเป็นการฝึกนักเรียนในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ช่วยให้นักเรียนได้รู้ถึงความขัดแย้ง ตามความเป็นจริงของโลกจากสถานการณ์สมมุติที่ครูจัดขึ้น ช่วยให้การสอนของครูมีชีวิตชีวาทำให้นักเรียนกระตือรือร้นที่จะอภิปรายปัญหา ช่วยฝึกให้นักเรียนแสดงออก ช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้าน ต่าง ๆ ของนักเรียน เช่น พัฒนาการทางกาย ทางสังคม ทางภาษา และทางความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

เออร์ (Ur, 1981: 68 อ้างถึงใน สิริพร ป็องกงลาด 2540: 49) ได้กล่าวถึงผลดีของการใช้บทบาทสมมุติไว้ดังนี้

1. ช่วยเพิ่มพูนทักษะด้านการฝึกภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร เพราะในการแสดง บทบาทสมมุติ นักเรียนไม่ได้จำกัดบทบาทของตนเองอยู่เพียงภาษาที่ใช้ในห้องเรียน นักเรียนอาจมี บทบาทเป็นเจ้าของบ้าน เป็นนักสืบ เป็นคนกล้าหาญเด็ดเดี่ยว ภาษาที่นักเรียนใช้จึงแตกต่างกันไป ตามบทบาทที่ได้รับมอบหมายหรือตามสถานการณ์ที่จินตนาการขึ้น จึงนับได้ว่าเป็นการขยาย ขอบข่ายการใช้ภาษาออกไปอย่างกว้างขวาง

2. แบบฝึกหัดที่ใช้การแสดงบทบาทสมมุติมักจะมีพื้นฐานมาจากสถานการณ์ใน ชีวิตจริง ดังนั้นสำนวนภาษาที่ใช้ในการสื่อสารเหล่านี้จะใกล้เคียงกับภาษาที่ใช้ในชีวิตจริงเป็นอย่างมาก ซึ่งนักเรียนสามารถนำเอาภาษาเหล่านี้ไปใช้ในสถานการณ์จริงที่นักเรียนพบนอกชั้นเรียนได้

3. นักเรียนจำนวนมากกล่าวว่า วิธีการฝึกการแสดงบทบาทสมมุติง่ายกว่า สนุกกว่า การสนทนาและ การอภิปรายแบบธรรมดา ด้วยเหตุผลหลายประการดังนี้

3.1 ชนิดของสำนวนภาษาที่ใช้เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ได้เห็นอย่างชัดเจนและ เกี่ยวข้องกับชีวิตจริง ทำให้นักเรียนสามารถคิดและมองเห็นได้ง่าย

3.2 การพูดไม่จำเป็นต้องเป็นประโยคที่สมบูรณ์ ก็ทำให้การพูดการแสดง ออกดำเนินต่อไปได้ ทำให้นักเรียนรู้สึกว่าคุณประสบความสำเร็จในการเรียน ทำให้เกิดความมั่นใจใน ตัวเองและศรัทธาในตัวเองมากขึ้น

3.3 การแสดงออกโดยสวมบทบาทเป็นคนอื่น เป็นสิ่งเร้าใจและน่าตื่นเต้น ทิศนา เขมมณี (2545: 70) กล่าวว่า บทบาทสมมุติเป็นเครื่องมือและวิธีการอย่าง หนึ่งที่จะช่วยในการสอนได้มาก ครูสามารถนำบทบาทสมมุติไปช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในด้าน

ต่าง ๆ หลายด้านดังนี้

1. เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจความรู้ลึกและพฤติกรรมของผู้อื่นได้เรียนรู้ การเอาใจเขามาใส่ใจเรา เกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้ง
2. เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ และเกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติและพฤติกรรมของตน
3. เป็นวิธีสอนที่ช่วยพัฒนาทักษะในการเผชิญสถานการณ์ตัดสินใจและแก้ปัญหา
4. เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้การเรียนการสอนมีความใกล้เคียงกับสภาพความเป็นจริง
5. เป็นวิธีสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมาก ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างสนุกสนาน และการเรียนรู้มีความหมายสำหรับผู้เรียน เพราะข้อมูลมาจากผู้เรียนโดยตรง

จากการศึกษาเกี่ยวกับความหมายและประโยชน์ของการแสดงบทบาทสมมติ จะเห็นได้ว่า การสอนแบบนี้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกทั้งกิริยาท่าทางในการแสดงตามบทบาทและการแสดงออกทางการพูด และยังเปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดหาคำตอบได้ในการสนทนากัน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ใกล้เคียงกับของจริงในการนำภาษาที่เรียนไปใช้ในชีวิตจริง โดยครูจัดเตรียมสถานการณ์ในการใช้ภาษา ตามลักษณะหน้าที่ของภาษาที่จะนำไปใช้ได้จริงมาให้นักเรียนได้ฝึกพูดและฟังเพื่อให้เกิดปฏิกริยาโต้ตอบระหว่างคู่สนทนา ซึ่งอาจมีสองคนหรือมากกว่าสองคน การให้นักเรียนได้สวมบทบาทในสถานการณ์หนึ่งที่ครูกำหนดให้เพื่อฝึกสนทนาโต้ตอบกันในกลุ่ม จึงเป็นวิธีเรียนที่สนองตอบต่อจุดประสงค์ในการเรียนภาษาเพื่อการสื่อสาร

3.6 ทฤษฎีการสอนที่มีความสอดคล้องกับการใช้บทบาทสมมติ

การพัฒนาทักษะการพูด โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ มีความสอดคล้องกับวิธีการสอนของ บรูซ และ จอยซ์ (Bruce and Joyce อ้างถึงใน มาลินี จุฑะรพ 2537: 102) ดังนี้

1. **วิธีสอนกลุ่มแหล่งบุคคล (Person Sources)** เป็นกลุ่มรูปแบบการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีบุคลิกภาพที่ดีซึ่งจัดอยู่ 2 รูปแบบ คือ

1.1 รูปแบบการสอนที่ถือผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Nondirective Teaching) ตามแนวคิดของ คาร์ล โรเจอร์ (Carl Rogers) มีรูปแบบการสอนที่ยึดตัวผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ครูจะทำหน้าที่เป็นเสมือนที่ปรึกษาโดยมอบหมายงานหรือใบงานให้ แล้วให้นักเรียนทำกิจกรรมตามครูกำหนด ทั้งที่จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจตนเอง และรับผิดชอบตนเองและเรียนรู้ด้วยตนเอง

1.2 รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ (Synectics) ตามแนวคิดของวิลเลียม กอร์ดอน (William Gordon) เป็นรูปแบบการสอนที่เสริมสร้างความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ให้แก่ผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดใหม่ ๆ แปลก ๆ มาใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกพูด เขียน และแสดงออกตามบทบาทที่เหมาะสม

2. **วิธีสอนกลุ่มการปะทะสังสรรค์ทางสังคม (The Social Interaction)** เป็นกลุ่มรูปแบบการสอนที่สนองต่อธรรมชาติของผู้เรียนในฐานะเป็นสัตว์สังคมที่สนใจและชอบสัมพันธ์กับผู้อื่น รูปแบบการสอนสกุลนี้จะเน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ร่วมมือกันวิเคราะห์ และช่วยกันแก้ปัญหาทั้งในบทเรียนและสังคมปัจจุบันซึ่งตรงกับรูปแบบการสอน 2 รูปแบบ คือ

2.1 รูปแบบการสอนด้วยระบบกลุ่มสัมพันธ์ (Group Investigation) เซอร์เบอร์ท เทเลน และจอห์น ดิวอี้ (Herbert Thelen and John Dewey) มีรูปแบบการสอนที่ใช้วิธีการของกลุ่มสัมพันธ์ โดยให้ผู้เรียนเข้ากลุ่มร่วมกิจกรรมตามบท สถานการณ์ที่กำหนดจัดเป็นระบบของการพัฒนาทักษะทางสังคมตามระบอบประชาธิปไตย

2.2 รูปแบบการสอนด้วยการฝึกปฏิบัติ (Laboratory Method) ตามแนวคิดของ เบ็ทเทล เมน (Bethel Maine) เป็นรูปแบบการสอนที่ใช้วิธีการฝึกปฏิบัติไหวพริบของผู้เรียน เพื่อพัฒนาคุณลักษณะ บุคลิกภาพ การฝึกปฏิบัติให้เกิดทักษะในการเข้ากลุ่ม และการสร้างบรรยากาศทางสังคมในชั้นเรียน

จึงสรุปได้ว่า วิธีสอนกลุ่มแหล่งบุคคล และวิธีสอนกลุ่มการปะทะสังสรรค์ทางสังคม มุ่งเน้นรูปแบบการสอนที่ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน และยังเน้นรูปแบบการสอนที่มีระบบกลุ่มสัมพันธ์และสามารถสอนด้วยการฝึกปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกับการเรียนการสอนที่ใ้บทบาทสมมุติและสามารถนำมาพัฒนาทักษะการพูดเพื่อสื่อสารของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้บทบาทสมมุติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดของนักเรียน ที่ได้ศึกษามีดังต่อไปนี้

4.1 งานวิจัยภายในประเทศ

ในระดับประถมศึกษา วรดิ สิริพิฑูร (2525) ได้ศึกษาการพัฒนาโนภาพแห่งตน โดยการใช้บทบาทสมมุติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 คน พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้แสดงบทบาทสมมุติที่ครูกำหนดสถานการณ์ให้มิม โนภาพแห่งตนสูงขึ้นจากเดิม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับที่ .01 อรุณี ชินวงศ์อมร (2534) ได้วิจัยเรื่องผลการเปรียบเทียบบทบาทสมมุติและเทคนิคแม่แบบที่มีต่อการพูดที่เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสมโภชกรุงอนุสรณ์ (200) ปี กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มทดลองสอนโดยใช้บทบาทสมมุติ กลุ่มควบคุมสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบ พบว่า นักเรียนที่ได้รับ

การสอนแบบบทบาทสมมุติมีการพูดเหมาะสมสูงกว่าและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบเทคนิคแม่แบบ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และรัชนี สุวรรณประทีป (2546) ได้ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า วิธีที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของผู้เรียน วิธีสอนที่เลือกใช้มากที่สุด คือ วิธีสอนแบบใช้บทบาทสมมุติ แบบโครงงาน แบบใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน แบบใช้บทเรียนสำเร็จรูป และแบบศูนย์การเรียนรู้ตามลำดับ

นอกเหนือจากงานวิจัยในระดับประถมศึกษา ยังมีงานวิจัยในระดับต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาดังนี้

ในวิชาภาษาไทย วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา (2529) ได้วิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนโดยใช้บทบาทสมมุติ และสอนโดยการแบ่งกลุ่มทำงาน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มทดลองสอนโดยใช้บทบาทสมมุติ กลุ่มควบคุมสอนโดยการแบ่งกลุ่มทำงาน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่สอนโดยใช้บทบาทสมมุติสูงกว่าการสอนโดยการแบ่งกลุ่มทำงาน ต่อมาปราณี แสงอากาศ (2532) ได้วิจัยเรื่องการนำเสนอโครงการที่ใช้เกมและบทบาทสมมุติในการสอนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างเป็นครูภาษาไทยและนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า ครูและนักเรียนเห็นว่ากิจกรรมการเรียน การสอนที่ใช้เกมและบทบาทสมมุติในการสอนทักษะการพูด การอ่าน การเขียน การสอนหลักภาษาและวรรณคดี มีความเหมาะสมมากที่สุด

กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2535) ได้วิเคราะห์รูปแบบนวัตกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ระดับมัธยมศึกษา พบว่า การนำการสอนแบบบทบาทสมมุติไปใช้ในการสอนในรายวิชาต่าง ๆ 5 รายวิชานั้น ผลปรากฏว่าในรายวิชาภาษาไทย การสอนโดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมุติให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการฟัง การพูด ความสนใจ ความคงทนในการเรียนสูงกว่าการสอนโดยวิธีสอนแบบอื่น ๆ ในด้านการสอนด้วยวิธีสอนแบบบทบาทสมมุติเพื่อพัฒนาการพูดในวิชาภาษาไทยนั้น รจนา ชัยมีเขียว (2530: 53) ได้วิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความสนใจต่อวิธีสอนพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ที่สอนโดยการอภิปรายกลุ่ม การแสดงบทบาทสมมุติ และการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า นักเรียนที่เรียนการพูดโดยการสอนแบบบทบาทสมมุติมีผลสัมฤทธิ์ที่วัดจากแบบประเมินการพูดสูงกว่าการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รัศมี เจ็ดเชือดน (2539) ได้วิจัยพบว่า การใช้กิจกรรมบทบาทสมมุติ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกล้าแสดงออกของเด็กปฐมวัย พบว่านักเรียนปฐมวัยที่ได้รับการฝึกโดยใช้กิจกรรม

บทบาทสมมุติมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกในด้านการพูดมากกว่าการกระทำและการคิดตามลำดับ
พร้อมยังพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกเพิ่มขึ้นมากกว่า นักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกโดยใช้
กิจกรรมบทบาทสมมุติ

คุณฎี ทรัพย์ปรุง (2529) ได้ศึกษาการพัฒนาความรับผิดชอบต่อการทำงานของ
นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางบัว กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน มีผลสรุปว่า กลุ่ม
ทดลองที่สอนบทบาทสมมุติมีการพัฒนาความรับผิดชอบสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่สอนแบบปกติ มีนัย
สำคัญทางสถิติระดับ .01

อัจฉรา เนตรล้อมวงศ์ (2531) ได้ศึกษาผลการใช้บทบาทสมมุติต่อความเชื่อมั่นใน
ตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนนทรีวิทยา กรุงเทพมหานคร จำนวน 16 คน สรุป
ผลว่า กลุ่มทดลองมีความเชื่อมั่นในการพูดสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่สอนรูปแบบปกติ มีนัยสำคัญที่
ระดับ .01 วารุณี ศุภบัณฑิต (2530) ได้ศึกษาการทดลองใช้วิธีสอนบทบาทสมมุติโดยเปรียบเทียบกับ
การสอนแบบปกติของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเรื่องผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการเรียนรู้
ผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบบทบาทสมมุติมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
กว่าวิธีสอนปกติ

สุธาทิพย์ แสนเดช (2542) ได้ศึกษาการใช้วิธีสอนแบบบทบาทสมมุติร่วมกับวิธี
สอนแบบสาธิต เพื่อพัฒนาทักษะการพูดของนักเรียนที่มีลักษณะต่างกันในระดับชั้นประกาศนียบัตร
วิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า การใช้วิธีสอนแบบบทบาทสมมุติร่วมกับการสอนแบบสาธิต ทำให้
นักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพมีทักษะการพูดหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติระดับ .01 การใช้วิธีสอนแบบบทบาทสมมุติร่วมกับการสอนแบบสาธิตทำให้เจตคติที่ดีต่อการ
พูดและความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพหลังเรียนสูงขึ้นไปกว่าก่อนเรียน
ขณะที่ความวิตกกังวลลดลงต่ำกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการใช้วิธีสอน
แบบบทบาทสมมุติร่วมกับการสอนแบบสาธิตไม่มีผลทำให้นักเรียนชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพที่มี
ลักษณะแตกต่างกัน มีทักษะการพูดแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01

ส่วนในด้านวิชาภาษาอังกฤษที่ต้องใช้การสอนบทบาทสมมุติ เพื่อฝึกทักษะได้แก่
นิตยา ประพฤติกิจ (2527: 77) ได้วิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการพูดภาษาอังกฤษ ของ
นักเรียนวิทยาลัยครู วิชาเอกภาษาอังกฤษที่เรียน โดยใช้กิจกรรม การละครกับการฝึกอุปประโยคกลุ่ม
ตัวอย่างเป็นนักศึกษาวิทยาลัยครู ชั้นปีที่ 2 วิชาเอกภาษาอังกฤษ กลุ่มทดลองสอนโดยใช้กิจกรรมการ
ละคร ซึ่งประกอบด้วยเกมการแสดง ทำใบ้ บทบาทสมมุติ การแสดงสด สถานการณ์จำลอง และการ
เล่าเรื่อง กลุ่มควบคุมใช้การฝึกอุปประโยคพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมละคร มีผลสัมฤทธิ์
ทางการพูดสูงไปกว่านักเรียนที่เรียนโดยการฝึกอุปประโยค ซึ่งได้ผลการวิจัยที่สอดคล้องกับงานวิจัย
กุลชาติ โยสีดา (2529) ที่ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบความสนใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ภาษาอังกฤษ ทักษะการฟัง พูด เพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยวิธีสอนแบบบทบาทสมมติ และวิธีสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียน คณิต-วิทย์ กลุ่มทดลองสอนโดยใช้วิธีสอนแบบบทบาทสมมติ กลุ่มควบคุมสอนโดยวิธีสอนตามคู่มือครู พบว่ากลุ่มที่สอนโดยใช้วิธีสอนแบบบทบาทสมมติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ทักษะการฟัง พูด และความสนใจในวิชาภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนตามคู่มือครู

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยต่างประเทศที่ใช้บทบาทสมมติจัดการเรียนการสอนดังนี้ ลันซ์ (Lunz, 1974: 69 อ้างถึงใน สิริพร ป็องกงลาด 2540: 68) ได้ศึกษาเรื่อง

“The Effect of Overt Dramatic Enactment on Communication Effectiveness and Role Taking Ability” การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาว่าการแสดงบทบาทสมมติจะมีผลต่อความสามารถในการสื่อสาร และการสวมบทบาทหรือไม่ โดยมีรากฐานแนวคิดทางทฤษฎีว่า การสวมบทบาทเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้บุคคลมีทักษะในการสื่อสารอย่างมีความหมายมากขึ้น โดยเฉพาะบุคคลที่มีลักษณะเก็บตัว สามารถฝึกแสดงตัวมากขึ้นได้โดยให้สวมบทบาทที่ต้องแสดง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1. การให้งานเกี่ยวกับการสื่อสาร (Communication Task) 2. การเล่นเกมสัญญาณลับ (Password Game) 3. การให้สวมบทบาท (Role Taking Task)

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นปีที่ 7 จำนวน 80 คน ซึ่งถูกทดสอบความสามารถในการสวมบทบาทโดยใช้ “Role Taking Task” ของ เจฟเฟอร์ (Jeffer, 1959) จากนั้นนักเรียนจะถูกสุ่มเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมผลการวิจัยสรุปว่า กลุ่มที่ได้แสดงบทบาทสมมติสามารถสื่อสารดีขึ้นมาก ในขณะที่กลุ่มหนึ่งไม่มีการเปลี่ยนแปลงใดๆเลย

เลเซอร์ (Leyser, 1979: 96 อ้างถึงใน สิริพร ป็องกงลาด 2540: 68) ได้ทดลองการใช้วิธีสอนแบบบทบาทสมมติกับเด็กที่มีสังคมมิติต่ำเป็นเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 5 จำนวน 65 คน ผลการวิจัยพบว่า การใช้การแสดงบทบาทสมมติทำให้เด็กปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้และมีผลดีมากสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางสังคม แฮนด์เลย์ (Handley, 1975: 3383-3384-A อ้างถึงใน สุราทิพย์ แสนเดช 2542: 38) ได้วิจัยเรื่อง การสอนสังคมศึกษา โดยใช้การแสดงบทบาทสมมติกับนักเรียน 3 ระดับ คือ 4, 5 และ 6 กลุ่มทดลองเป็นนักเรียนที่อาสาสมัครเป็นผู้แสดงบทบาทสมมติเอง กลุ่มควบคุมเป็นผู้ที่ไม่สมัครแสดงบทบาทสมมติจึงกำหนดให้เป็นผู้สังเกตและร่วมอภิปรายในตอนท้ายผลการวิจัย พบว่านักเรียนที่เรียน โดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ มีผลการเรียนและมีความสนใจ ตั้งใจเรียนดีขึ้นกว่าเดิม

ลี ยุก (Lee Yook, 1996 อ้างถึงใน สุราทิพย์ แสนเดช 2542: 38) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาผลการฝึกการรับรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมแบบผสมผสาน โดยใช้บทบาทสมมติและปฏิกริยา

ของผู้ฟังที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา โดยมุ่งศึกษาผลของตัวแปรอิสระ 3 ตัวแปร ที่มีผลต่อความสามารถในการสอนพูดของครูในโรงเรียนและผลต่อความเข้าใจของผู้ฟังที่มีต่อการพูดของครู ตัวแปรทั้ง 3 ตัว ได้แก่ 1. การฝึกและไม่ฝึกผู้ฟังให้เข้าใจการรับรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมแบบผสมผสาน 2. ให้การแสดงบทบาทสมมุติและไม่ใช้การแสดงบทบาทสมมุติ 3. การกล้าแสดงออกและไม่กล้าแสดงออกของผู้พูดในการพูดภาษาต่างประเทศ ผลการวิจัยพบว่า ผลการฝึกให้มีการรับรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมผสมผสาน โดยใช้การแสดงบทบาทสมมุติ ทำให้ผู้ได้รับการฝึกมีความกล้าแสดงออกและมีความสามารถเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยในส่วนของความกล้าแสดงออกนั้น พบว่า ผู้เรียนมีความกล้าแสดงออกเมื่อมีอารมณ์ที่เป็นสุขและจะไม่กล้าแสดงออกเมื่อมีอารมณ์โกรธ เกลียด และเศร้า

จากงานวิจัยดังกล่าว จะเห็นได้ว่า การใช้บทบาทสมมุติ สามารถพัฒนาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ เช่น ให้ผู้เรียนมีมโนภาพแห่งตน และทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการทำงานดีขึ้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และสามารถพัฒนาให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง พร้อมทั้งมีพฤติกรรม กล้าแสดงออกในด้านการพูด มากกว่าการกระทำและการคิด รวมทั้งยังสามารถนำบทบาทสมมุติมาสอนทักษะการพูดเพื่อสื่อสาร ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการสอนปกติ และยังพบว่า การสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ วิธีที่เหมาะสมที่ครูเลือกมากที่สุด คือ การใช้บทบาทสมมุติ รวมทั้งยังผลให้เกิดการเรียนรู้ด้วยความสนุกสนาน ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น มีความคงทนในการจำ มีทักษะในการตัดสินใจ ฝึกการกล้าแสดงออก สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี และส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น จึงมีความเหมาะสมที่จะนำบทบาทสมมุติมาใช้พัฒนาการสอนทักษะการพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนในองค์ประกอบสำคัญของการวิจัย คือ ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ การวิจัยการดำเนินการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1.1 ประชากร

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดคูบัวอน สำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 192 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 45 คน ซึ่งเลือกโดยเจาะจง

1.3 ตัวแปรในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปร 2 ประเภทคือ

1. *ตัวแปรต้น* คือ การสอนโดยใช้บทบาทสมมติ
2. *ตัวแปรตาม* คือ การพัฒนาทักษะการพูด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล 2 ประเภท ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 8 แผน ที่ผู้วิจัยได้จัดสร้างขึ้น ประกอบด้วย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 กิจกรรมการพูดแนะนำตัว
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 กิจกรรมการพูดทักทายปราศรัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 กิจกรรมการพูดผู้ประกาศข่าวจิว
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 กิจกรรมการพูดสัมภาษณ์คนดีของโรงเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 กิจกรรมการพูดนักเล่าน้อย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 กิจกรรมการพูดพิธีกรรายการ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 กิจกรรมการพูดบรรณารักษ์น้อย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 กิจกรรมการพูดมัคคุเทศก์คนเก่ง

2. แบบบันทึกพฤติกรรมการพูด จำนวน 8 ชุด ที่ผู้วิจัยจัดสร้างขึ้น ประกอบด้วย

ชุดที่ 1 แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดแนะนำตัว
 ชุดที่ 2 แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดทักทายปราศรัย
 ชุดที่ 3 แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดผู้ประกาศข่าวจิว
 ชุดที่ 4 แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดสัมภาษณ์คนดีของโรงเรียน
 ชุดที่ 5 แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดนักเล่าน้อย
 ชุดที่ 6 แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดพิธีกรรายการ
 ชุดที่ 7 แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดบรรณารักษ์น้อย
 ชุดที่ 8 แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดมัคคุเทศก์คนเก่ง

ลักษณะของเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือประกอบการวิจัยมีลักษณะดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ เป็นแผนจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้จัดสร้างขึ้นเพื่อสำหรับทดลองทั้งหมด 8 แผน เป็นแผนการจัดการเรียนรู้แบบใช้บทบาทสมมุติที่มีขั้นตอน 5 ขั้นตอน ประกอบด้วยขั้นกำหนดปัญหาและขั้นเตรียมการ ขั้นแสดง ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง ขั้นแสดงเพิ่มเติมและขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปหลักการ และองค์ประกอบของแผนประกอบด้วยสาระสำคัญ จุดประสงค์ปลายทาง จุดประสงค์นำทาง สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ กระบวนการวัดและประเมินผล สื่อและแหล่งเรียนรู้ บันทึกหลังสอน แผนการจัดการเรียนรู้มี 8 แผน มีลักษณะดังต่อไปนี้

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 กิจกรรมฝึกทักษะการพูดแนะนำตัว เป็นกิจกรรมที่สร้างขึ้นตามหลักเกณฑ์การพูดแนะนำตัว โดยการฝึกเป็นรายบุคคลที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียน มีน้ำเสียงดัง ฟังชัด มีบุคลิกภาพเหมาะสม มีสาระการพูดได้ใจความ ใช้ภาษาได้ถูกต้อง และมีความมั่นใจในการพูด

1.2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 กิจกรรมฝึกทักษะการพูดทักทายปราศรัย เป็นกิจกรรมสร้างขึ้นตามหลักเกณฑ์การพูดทักทายปราศรัย โดยฝึกเป็นกลุ่มที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีการกล่าวปฏิสันถารได้ถูกต้อง มีการไหว้เหมาะสม รู้จักใช้ถ้อยคำภาษาสนทนาโต้ตอบ รู้จักการวางบุคลิกภาพเหมาะสม และมีความสามารถร่วมทำงานกลุ่มได้อย่างดี

1.3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 กิจกรรมฝึกทักษะการพูด ผู้ประกาศข่าวจิว เป็นกิจกรรมที่สร้างขึ้นตามหลักเกณฑ์การพูดผู้ประกาศข่าวจิว โดยการฝึกเป็นกลุ่มที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนกล่าวปฏิสันถาร มีการดำเนินรายการ และเชื่อมโยงรายการ มีบุคลิกภาพเหมาะสม สามารถสรุปข่าวได้ชัดเจน และสามารถใช้อ้อยคำและสำนวนโวหารได้เหมาะสม

1.4 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 กิจกรรมฝึกทักษะการพูดสัมภาษณ์คนดีของโรงเรียน เป็นกิจกรรมที่สร้างขึ้นตามหลักเกณฑ์การพูดการสัมภาษณ์คนดีของโรงเรียน โดยการฝึกเป็นกลุ่มที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถค้นคว้าเนื้อหาสาระและประเด็นการสัมภาษณ์ มีบุคลิกภาพเหมาะสมในการพูด รู้จักใช้อ้อยคำภาษาได้เหมาะสม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีของผู้สัมภาษณ์และผู้ให้สัมภาษณ์ และทำงานกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 กิจกรรมฝึกทักษะการพูด นักเล่าน้อย เป็นกิจกรรมที่สร้างขึ้นตามหลักเกณฑ์การพูดนักเล่าข่าวและประสบการณ์ที่ประทับใจ โดยการฝึกเป็นรายบุคคลที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถเลือกข่าวและประสบการณ์ที่เล่าได้เหมาะสม สามารถใช้ภาษาถูกต้องและชัดเจน เล่าได้น่าสนใจและสนุกสนาน ผู้เล่ามีน้ำเสียงและลีลาประกอบการพูดที่เหมาะสม สามารถแสดงความคิดเห็นสอดคล้องกับเรื่องได้เป็นอย่างดี

1.6 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 กิจกรรมฝึกทักษะการพูด พิธีกรรายการ เป็นกิจกรรมที่สร้างขึ้นตามหลักเกณฑ์การพูดเป็นพิธีกร โดยฝึกเป็นกลุ่มที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนรู้จักการกล่าวปฏิสันถาร มีความสามารถในการดำเนินรายการและเชื่อมโยงรายการ มีบุคลิกภาพเหมาะสม มีลีลาการพูดเร้าใจสนุกสนาน ใช้ภาษาได้ถูกต้องชัดเจน

1.7 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 กิจกรรมฝึกทักษะการพูด บรรณารักษ์น้อย เป็นกิจกรรมที่สร้างขึ้นตามหลักเกณฑ์การพูดเป็นบรรณารักษ์ โดยฝึกเป็นกลุ่มที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนรู้จักวางบุคลิกภาพเหมาะสม รู้จักค้นคว้าเนื้อหาสาระครบประเด็นและชัดเจน มีการพูดเป็นลำดับขั้นตอน รู้จักใช้ภาษาได้ถูกต้องชัดเจน และสามารถจัดทำทางประกอบได้เหมาะสม

1.8 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 กิจกรรมฝึกทักษะการพูดมัคคุเทศก์คนเก่ง เป็นกิจกรรมที่สร้างขึ้นตามหลักเกณฑ์การพูดเป็นมัคคุเทศก์ โดยฝึกเป็นกลุ่มที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการกล่าวปฏิสันถาร มีบุคลิกภาพเหมาะสม ศึกษาค้นคว้าเนื้อหาสาระตามข้อเท็จจริง รู้จักการใช้ภาษาถูกต้อง กระตือรือร้นชัดเจน และมีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม

2. แบบบันทึกพฤติกรรมการพูด เป็นแบบสังเกตพฤติกรรมการแสดงออก ซึ่งจะนำผลการแสดงออกของนักเรียนมาพัฒนาทักษะการพูดให้ดีขึ้น ประกอบด้วย แบบบันทึก 8 แบบ คือ แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดแนะนำตัว แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดทักทายปราศรัย แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดผู้ประกาศข่าวจิว แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดสัมภาษณ์คนดีของโรงเรียน

แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดนักเรียนน้อย แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดพิธีกรรายการ แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดบรรณารักษ์น้อย และแบบบันทึกพฤติกรรมการพูดมัคคุเทศก์คนเก่ง

2.1 แบบบันทึกพฤติกรรมการพูด *แนะนำตัว* มีคะแนนเต็ม 10 คะแนน

วัด 5 ประเด็น ดังนี้ (1) น้ำเสียงในการพูด พูดเสียงดังฟังชัดเจน (2) บุคลิกเหมาะสม (3) สาระการพูดได้ใจความ (4) ใช้ภาษาได้ถูกต้อง (5) มีความมั่นใจในการพูด มีคะแนน ข้อละ 2 คะแนน

2.2 แบบบันทึกพฤติกรรมการพูด *ทักทายปราศรัย* มีคะแนนเต็ม 10 คะแนน

วัด 5 ประเด็น ดังนี้ (1) การกล่าวปฏิสันถาร (2) การไหว้เหมาะสม (3) การใช้ถ้อยคำภาษาสนทนาโต้ตอบ (4) การวางบุคลิกภาพเหมาะสม (5) การทำงานกลุ่ม มีคะแนน ข้อละ 2 คะแนน

2.3 แบบบันทึกพฤติกรรมการพูด *ผู้ประกาศข่าว* มีคะแนนเต็ม 10 คะแนน

วัด 5 ประเด็น ดังนี้ (1) การกล่าวปฏิสันถาร (2) การดำเนินรายการและการเชื่อมโยงรายการ (3) บุคลิกภาพเหมาะสม (4) สรุปรายข่าวได้ชัดเจน (5) การใช้ถ้อยคำและสำนวนโวหาร มีคะแนน ข้อละ 2 คะแนน

2.4 แบบบันทึกพฤติกรรมการพูด *สัมภาษณ์คนคิของโรงเรียน* มีคะแนนเต็ม 10

คะแนน วัด 5 ประเด็น ดังนี้ (1) เนื้อหาสาระและประเด็นการสัมภาษณ์ (2) บุคลิกภาพเหมาะสม (3) การใช้ถ้อยคำภาษาเหมาะสม (4) มนุษยสัมพันธ์ของผู้สัมภาษณ์และผู้ให้สัมภาษณ์ (5) การทำงานกลุ่ม มีคะแนน ข้อละ 2 คะแนน

2.5 แบบบันทึกพฤติกรรมการพูด *นักเรียนน้อย* มีคะแนนเต็ม 10 คะแนน

วัด 5 ประเด็น ดังนี้ (1) ความเหมาะสมของข่าวและประสบการณ์ (2) ใช้ภาษาถูกต้องและชัดเจน (3) เล่าได้น่าสนใจและสนุกสนาน (4) มีน้ำเสียงและลีลาประกอบการพูดเหมาะสม (5) สามารถแสดงความคิดเห็นที่สอดคล้องกับเรื่อง มีคะแนน ข้อละ 2 คะแนน

2.6 แบบบันทึกพฤติกรรมการพูด *พิธีกรรายการ* มีคะแนนเต็ม 10 คะแนน

วัด 5 ประเด็น ดังนี้ (1) การกล่าวปฏิสันถาร (2) การดำเนินรายการและการเชื่อมโยงรายการ (3) บุคลิกภาพเหมาะสม (4) ลีลาการพูดเร้าใจสนุกสนาน (5) ใช้ภาษาถูกต้องชัดเจน มีคะแนน ข้อละ 2 คะแนน

2.7 แบบบันทึกพฤติกรรมการพูด *บรรณารักษ์น้อย* มีคะแนนเต็ม 10 คะแนน

วัด 5 ประเด็น ดังนี้ (1) บุคลิกภาพเหมาะสม (2) เนื้อหาสาระครบประเด็นและชัดเจน (3) การพูดเป็นไปตามลำดับขั้นตอน (4) ใช้ภาษาถูกต้องชัดเจน (5) ใช้ท่าทางประกอบได้เหมาะสม มีคะแนน ข้อละ 2 คะแนน

2.8 แบบบันทึกพฤติกรรมการพูด *มัคคุเทศก์คนเก่ง* มีคะแนนเต็ม 10 คะแนน

วัด 5 ประเด็น ดังนี้ (1) การกล่าวปฏิสันถาร (2) บุคลิกภาพเหมาะสม (3) เนื้อหาสาระถูกต้องตาม

ข้อเท็จจริง (4) การใช้ภาษาถูกต้องกะทัดรัดชัดเจน (5) ความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม มีคะแนน
ข้อละ 2 คะแนน

ในการนำกิจกรรมบทบาทสมมุติ 8 กิจกรรมมาใช้ประกอบการสอนพัฒนาทักษะการพูด
ผู้วิจัยได้คำนึงถึงความเหมาะสมของแต่ละกิจกรรม โดยพิจารณาจำนวนนักเรียน เนื้อหาสาระ และ
เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม จัดแผนการจัดการเรียนรู้ 8 แผน ใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน 10
ชั่วโมง มีแผนการจัดการเรียนรู้ 6 แผน ที่ใช้เวลาแผนละ 1 ชั่วโมง และแผนการจัดการเรียนรู้ 2 แผน
ใช้เวลาแผนละ 2 ชั่วโมง

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือโดยมีวิธีการดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ การใช้บทบาทสมมุติ
8 แผน มีขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 วิชาภาษาไทย

1.2 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการจัดกระบวนการการเรียนรู้ การใช้บทบาทสมมุติ

จากตำรา เอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ

1.3 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับวิธีสอนเรื่องการพูดจากตำราวิธีสอนเพื่อพัฒนาทักษะการ
พูด จากเอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ

1.4 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้การใช้บทบาทสมมุติพัฒนาทักษะการพูด 8 แผน

1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ให้อาจารย์ที่ปรึกษาคณาจารย์ และผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ
แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 ท่าน ตรวจสอบในด้านความสอดคล้องของสาระสำคัญ จุดประสงค์
ปลายทาง จุดประสงค์นำทาง สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ กระบวนการวัดและ
ประเมินผล สื่อและแหล่งการเรียนรู้ มีผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่าน ให้คำแนะนำเกี่ยวกับกระบวนการจัดการ
เรียนรู้ ในขั้นนำเข้าสู่การเรียน โดยให้หาวิธีการที่หลากหลาย หรือนำภาพประกอบให้นักเรียนดูและ
ควรมีเทปบันทึกเสียงรายการต่าง ๆ ให้นักเรียนฟัง ผู้วิจัยรับคำแนะนำและได้แก้ไขตามคำแนะนำดัง
กล่าว ส่วนท่านที่ 3 ได้แก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ให้ในบางกิจกรรม พร้อมให้คำแนะนำเรื่อง ทัว ๆ
ไป และเรื่องเวลาที่จัดบางกิจกรรมควรขยายเวลาออกไป และท่านที่ 4 ได้แนะนำว่าขณะที่นักเรียน
ปฏิบัติกิจกรรมควรถ่ายภาพไว้ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงตามคำแนะนำดังกล่าว หากัดชนีความสอดคล้องดังนี้

IOC (Item of Objective Congruence)

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

ΣR = ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ผู้วิจัยได้นำคำตอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาให้คะแนนดังนี้

ข้อใดมีความเห็นว่าสอดคล้อง กำหนดคะแนนเป็น +1

ข้อใดมีความเห็นว่าไม่แน่ใจ กำหนดคะแนนเป็น 0

ข้อใดมีความเห็นว่าไม่สอดคล้อง กำหนดคะแนนเป็น -1

ค่า IOC จะมีค่าอยู่ระหว่าง +1 ถึง -1 มีค่าเป็นบวกจะหมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นร่วมกันว่ารายการข้อคำถามข้อนั้นมีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน โดยทั่วไปแล้วถ้าค่า IOC เท่ากับ .50 หรือมากกว่าก็แสดงว่า ส่วนประกอบที่เป็นรายการข้อคำถามในข้อนั้นมีความสอดคล้องกันตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ แต่ถ้าค่า IOC น้อยกว่า .50 ก็แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นร่วมกันว่า รายการข้อคำถามหรือส่วนประกอบของข้อมูลในข้อนั้นไม่สอดคล้อง (ศีกดิ์ศรี ปาณะกุล 2543: 56)

ในการวิจัยครั้งนี้ จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 4 ท่าน สรุปค่าดัชนีความสอดคล้อง มีตั้งแต่ 0.5 ถึง 1 โดยส่วนใหญ่แล้วมีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ง)

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ปรับปรุงแก้ไขไปทดลองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 40 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนวัดคูบัวอน ซึ่งเป็นนักเรียนในระดับเดียวกัน เพื่อหาความเหมาะสมของเวลา และกระบวนการจัดการเรียนรู้ ปรากฏว่านักเรียนมีทักษะการพูดดีขึ้น และเวลาที่เหมาะสมกับกิจกรรม

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง แล้วเก็บข้อมูลกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบบันทึกพฤติกรรมการพูด

ผู้วิจัยได้สร้างแบบบันทึกพฤติกรรม 8 แบบ และได้สร้างแบบบันทึกพฤติกรรมโดยวิธีการดังนี้

2.1 ศึกษา เอกสาร ตำรา และงานวิจัยเกี่ยวข้องด้านการพูด

2.2 ร่างข้อความที่ใช้ในการบันทึกพฤติกรรม

2.3 นำแบบบันทึกให้อาจารย์ที่ปรึกษาชั้นคว่ำอิสระ และให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไข โดยตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 4 ท่าน ได้แนะนำโดยทั่วไป ดังนี้ ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านให้คำแนะนำหัวข้อของเกณฑ์ประเมิน โดยแนะนำการใช้ภาษาที่เหมาะสม และอีก 1 ท่านช่วยออกแบบบันทึกพฤติกรรมบางกิจกรรม ซึ่งผู้วิจัยได้รับข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำดังกล่าว

2.4 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.5 นำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดคูบัวอน จำนวน 40 คน ผลปรากฏว่า สามารถบันทึกพฤติกรรมการพูดของนักเรียนได้เหมาะสม ครอบคลุมเนื้อหาในการพูด

- 2.6 นำไปปรับปรุงแก้ไข จัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป
- 2.7 นำไปใช้เก็บข้อมูลพฤติกรรมกรรมการพูดของกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยทดลองสอน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 8 แผนที่สร้างขึ้น กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 45 คน โดยใช้เวลา 6 สัปดาห์ ใช้เวลาทั้งหมด 10 ชั่วโมง ในการฝึกทักษะการพูดทั้ง 8 กิจกรรม ได้ให้นักเรียนพูดตามเรื่องและสถานการณ์ที่กำหนด แต่ละกิจกรรมดำเนินการดังนี้

1.1 นักเรียนฝึกทักษะการพูดตามที่ระบุไว้แต่ละกิจกรรมเป็นรายบุคคลและกลุ่มตามเวลา และสถานการณ์ที่กำหนด

1.2 ครูบันทึกพฤติกรรมกรรมการพูดของนักเรียนแต่ละกิจกรรม เช่น รายบุคคลและกลุ่มพร้อมให้ข้อเสนอแนะในการฝึกการพูดอย่างถูกต้อง

1.3 นักเรียนร่วมสังเกตพฤติกรรม โดยบันทึกการสังเกตลงในแบบบันทึกพฤติกรรมกรรมการพูดแต่ละกิจกรรม

ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากเครื่องมือที่กำหนดดังนี้

1. เก็บข้อมูลจากแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยสังเกตและวิเคราะห์จากบันทึกหลังสอนของแต่ละแผน

2. เก็บข้อมูลจากแบบบันทึกพฤติกรรมกรรมการพูด 8 แบบ

ในการเก็บข้อมูลได้กำหนดเกณฑ์การประเมินจากคะแนน มีความหมายดังนี้

1 – 4	ปรับปรุง
5 – 6	พอใช้
7 – 8	ดี
9 – 10	ดีมาก

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความต้องการที่ฝึกทักษะการพูดให้ผู้เรียนผ่านเกณฑ์ในระดับดี

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. นำผลคะแนนจากแบบบันทึกพฤติกรรมกรรมการพูดแต่ละกิจกรรมหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. นำบันทึกหลังการสอนแต่ละกิจกรรมของการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้มาวิเคราะห์ สรุปผลเชิงพรรณนา

สถิติที่ใช้ในการศึกษา

1. หาค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$\bar{X}$ = คือ ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum X$ = คือ ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = คือ จำนวนข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง

2. หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$SD = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N}}$$

SD = คือ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ = คือ ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

N = คือ จำนวนข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง

3. หาค่าร้อยละ

การนำเสนอข้อมูล

1. นำเสนอข้อมูลจากการทดลองด้วยการพรรณนา

2. การบรรยายประกอบตาราง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการพูดโดยใช้บทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนวัดคูบัวอน สำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร โดยใช้กิจกรรม 8 กิจกรรม กับกลุ่มตัวอย่าง 45 คน และรวบรวมผลโดยใช้บันทึกหลังสอนในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-8 และสังเกตพฤติกรรมจากบันทึกพฤติกรรมการพูด ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ผลของการพัฒนาทักษะการพูดโดยใช้บทบาทสมมติ

ในการวิเคราะห์การพัฒนาทักษะการพูดที่ได้จากการฝึกปฏิบัติ นำเสนอผลการพัฒนาในตารางที่ 4.1 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผ่านเกณฑ์ จากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ถึง 8

กิจกรรมการพูด N = 45	$\bar{X}$	SD	ระดับผ่านเกณฑ์
การพูดแนะนำตัว	6.58	1.66	พอใช้
การพูดทักทายปราศรัย	7.11	1.62	ดี
การพูดผู้ประกาศข่าว	7.07	1.82	ดี
การพูดสัมภาษณ์คนดีของโรงเรียน	7.67	1.64	ดี
การพูดนักเล่าน้อย	8.04	1.51	ดี
การพูดพิธีกรรายการ	8.02	1.28	ดี
การพูดบรรณารักษ์น้อย	8.40	1.17	ดี
การพูดมัคคุเทศก์คนเก่ง	9.33	0.95	ดีมาก

จากตารางที่ 4.1 กิจกรรมการพูดที่ 1 ถึง 8 มีคะแนนเต็มแต่ละกิจกรรม 10 คะแนน นักเรียนมีผลการพัฒนาทักษะการพูดดังนี้

กิจกรรมที่ 1 นักเรียนมีผลการพัฒนาทักษะการพูดอยู่ในระดับพอใช้ โดยมีคะแนนเฉลี่ย 6.58 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.66

กิจกรรมที่ 2 นักเรียนมีผลการพัฒนาทักษะการพูดอยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ย 7.11
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.62

กิจกรรมที่ 3 นักเรียนมีผลการพัฒนาทักษะการพูดอยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ย 7.07
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.82

กิจกรรมที่ 4 นักเรียนมีผลการพัฒนาทักษะการพูดอยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ย 7.67
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.64

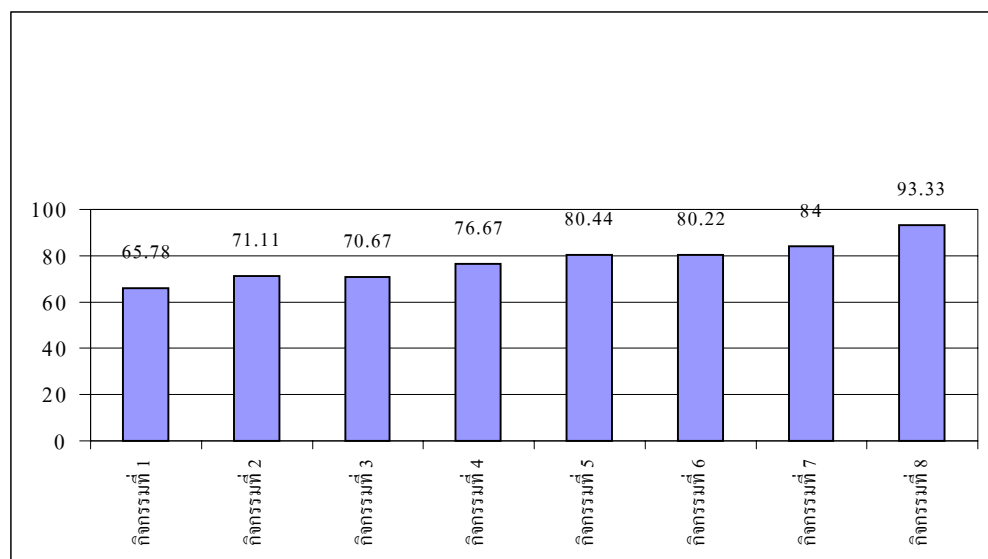
กิจกรรมที่ 5 นักเรียนมีผลการพัฒนาทักษะการพูดอยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ย 8.04
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.51

กิจกรรมที่ 6 นักเรียนมีผลการพัฒนาทักษะการพูดอยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ย 8.02
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.28

กิจกรรมที่ 7 นักเรียนมีผลการพัฒนาทักษะการพูดอยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ย 8.40
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.17

กิจกรรมที่ 8 นักเรียนมีผลการพัฒนาทักษะการพูดอยู่ในระดับดีมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย
9.33 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.95

ในการวิเคราะห์การพัฒนากิจกรรมพูดที่ได้จากการฝึกปฏิบัตินำเสนอผลการพัฒนาใน
ภาพที่ 4.1

ภาพที่ 4.1 ค่าร้อยละของกิจกรรมการพัฒนาทักษะการพูดตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ถึง 8

จากภาพแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีผลการพัฒนาทักษะการพูดดีขึ้นตามลำดับ ดังนี้
 กิจกรรมที่ 1 นักเรียนมีผลการพัฒนาทักษะการพูด มีค่าร้อยละ 65.78 กิจกรรมที่ 2
 ร้อยละ 71.11 กิจกรรมที่ 3 ร้อยละ 70.67 กิจกรรมที่ 4 ร้อยละ 76.67 กิจกรรมที่ 5 ร้อยละ 80.44
 กิจกรรมที่ 6 ร้อยละ 80.22 กิจกรรมที่ 7 ร้อยละ 84.00 และ กิจกรรมที่ 8 มีค่าร้อยละ 93.33 ตามลำดับ

2. ผลการสังเกตพฤติกรรมการพูดจากบันทึกหลังสอนของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ถึง 8

การพัฒนาทักษะการพูดของนักเรียน โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมุติของนักเรียน จาก
 บันทึกหลังสอนพบว่า นักเรียนมีการพัฒนาทักษะการพูดอยู่ในระดับดี ซึ่งมีรายละเอียดของการ
 พัฒนาตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมขณะปฏิบัติกิจกรรมดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 กิจกรรมการพูดแนะนำตัว ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีการ
 พัฒนาทักษะการพูดอยู่ในระดับดี และนักเรียนส่วนมากมีความตื่นตัวและเตรียมความพร้อมในการ
 ฟังพูดและบันทึกข้อมูลส่วนตัวได้สมบูรณ์ ด้านการพูดนักเรียนบางส่วนมีความประหม่า น้ำเสียงใน
 การพูดยังไม่ชัดเจน วางบุคลิกภาพยังไม่เหมาะสม นักเรียนบางส่วนพูดไม่ได้ใจความ ใช้ภาษายังไม่
 ถูกต้อง และบางส่วนขาดความมั่นใจในการพูด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 กิจกรรมการพูดทักทายปราศรัย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมี
 การพัฒนาการพูดอยู่ในระดับดี นักเรียนมีการเตรียมตัวในการฝึกซ้อมมาทุกกลุ่ม และเตรียมจัดสถานที่
 ที่ในการปฏิบัติกิจกรรมในด้านการพูด นักเรียนส่วนมากมีการกล่าวปฏิสันถารและการไหว้เหมาะ
 สม แต่มีบางส่วนที่ใช้ภาษาสนทนาโต้ตอบหรือวางบุคลิกภาพและการทำงานกลุ่มยังไม่ได้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 กิจกรรมผู้ประกาศข่าว ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีการ
 พัฒนาการพูดอยู่ในระดับดี นักเรียนมีการเตรียมการฝึกซ้อมและจัดสถานที่เตรียมอุปกรณ์พร้อมที่จะ
 ปฏิบัติกิจกรรม ในด้านการพูดนักเรียนบางส่วนสามารถกล่าวปฏิสันถารและมีบุคลิกภาพเหมาะสม
 แต่ส่วนมากยังดำเนินรายการไม่เชื่อมโยง การสรุปข่าวยังไม่ชัดเจนและการใช้ถ้อยคำและสำนวน
 โวหารยังไม่เหมาะสม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 กิจกรรมการสัมภาษณ์คนดีของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า
 นักเรียนมีการพัฒนาการพูดอยู่ในระดับดี นักเรียนส่วนมากเตรียมประเด็นการสัมภาษณ์เป็นที่น่า
 พอใจ มีบุคลิกภาพเหมาะสม สามารถทำงานกลุ่มและมีมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกัน แต่ยังมี
 ส่วนน้อยที่ใช้ถ้อยคำภาษาในการสัมภาษณ์ไม่ชัดเจนและวกวน ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่เข้าใจคำถาม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 กิจกรรมนักเรียนน้อย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีการพัฒนาทักษะการพูดอยู่ในระดับดี และนักเรียนส่วนมากพัฒนาได้ดีขึ้น มีความพร้อมในการเตรียมบันทึกข้อมูลและบันทึกประสบการณ์ได้ดี น่าสนใจ ในด้านการพูด นักเรียนส่วนมากมีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถเลือกข่าวและประสบการณ์ที่เหมาะสม สามารถเล่าได้สนุกสนาน น่าสนใจ รวมทั้งใช้ภาษาได้ชัดเจน มีน้ำเสียงและลีลาการพูดที่เหมาะสม แต่มีบางส่วนไม่สามารถแสดงความคิดเห็นได้สอดคล้องกับเรื่องที่พูด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 กิจกรรมพิธีกรรายการ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีการพัฒนาทักษะการพูดอยู่ในระดับดี และนักเรียนส่วนมากมีความตั้งใจในการฝึกซ้อมทุกกลุ่ม จัดเตรียมสถานที่และทำงานกลุ่มได้ดี ในด้านการพูด นักเรียนส่วนมากมีการกล่าวปฏิสันถาร มีบุคลิกภาพเหมาะสม มีลีลาการพูดเร้าใจ ใช้ภาษาได้ถูกต้องและชัดเจน แต่มีบางส่วนที่ยังไม่สามารถพูดเชื่อมโยงรายการได้ดีเท่าที่ควร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 กิจกรรมบรรณาธิการน้อย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีการพัฒนาทักษะการพูดอยู่ในระดับดี และนักเรียนส่วนมากมีความตั้งใจในการทำงานกลุ่มได้ดี มีการบันทึกข้อมูล ได้เตรียมพูดแนะนำหนังสือ ได้สาระในด้านการพูด นักเรียนส่วนมากวางบุคลิกภาพเหมาะสมกับหน้าที่บรรณาธิการ สามารถพูดได้สาระและชัดเจน พูดเป็นลำดับตามขั้นตอนที่กำหนด และใช้ภาษาได้ถูกต้องชัดเจน สามารถใช้ท่าทางประกอบการพูดได้เหมาะสม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 กิจกรรมมัคคุเทศก์คนเก่ง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีการพัฒนาทักษะการพูดอยู่ในระดับดีมาก และนักเรียนส่วนมากมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการทำงาน สามารถบันทึกข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ได้สาระที่สมบูรณ์ ในด้านการพูด นักเรียนสามารถกล่าวปฏิสันถารและมีบุคลิกภาพเหมาะสม สามารถพูดได้สาระและชัดเจนตามข้อเท็จจริง สามารถพูดไปตามลำดับขั้นตอนที่กำหนด ใช้ภาษาได้ถูกต้องชัดเจน และทุกกลุ่มมีการช่วยเหลือให้คำแนะนำในการทำงานกลุ่มได้เป็นอย่างดี

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง การใช้บทบาทสมมุติเพื่อพัฒนาทักษะการพูด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาทักษะด้านการพูด โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมุติสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดคูบัว กรุงเทพมหานคร จำนวน 192 คน

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดคูบัว กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 การศึกษา 2546 จำนวน 45 คน ซึ่งเลือกแบบเจาะจง

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ประเภทคือ

1) แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้บทบาทสมมุติ จำนวน 8 แผน และเก็บข้อมูลจากบันทึกหลังสอนทั้ง 8 แผน

2) แบบบันทึกพฤติกรรมการพูด 8 แบบ โดยบันทึกจากการสังเกตขณะปฏิบัติกิจกรรม แบบละ 5 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน มีคะแนนเต็มแบบละ 10 คะแนน

1.2.3 การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ เกี่ยวกับการพูดและการใช้บทบาทสมมุติ แล้วสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ 8 แผน เป็นการสอนโดยใช้บทบาทสมมุติ และสร้างแบบบันทึกพฤติกรรมการพูด 8 แบบ เครื่องมือทุกชนิดได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ 4 ท่าน

1.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทดลองการสอนทักษะการพูดโดยการใช้นิทานแบบบทสนทนา กับกลุ่มทดลองจำนวน 45 คน ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนแบบบทสนทนา จำนวน 8 แผน จำนวน 8 ครั้งรวม 10 ชั่วโมง และบันทึกผลจากการสังเกตในบันทึกหลังสอนและแบบบันทึกพฤติกรรมการพูด ทั้ง 8 แบบ

1.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) ผู้วิจัยได้นำผลสรุปจากบันทึกหลังสอนในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ถึง 8 ที่สอนโดยใช้นิทานแบบบทสนทนา มาเสนอข้อมูลโดยพรรณนา
- 2) นำข้อมูลจากแบบบันทึกพฤติกรรมการพูด 8 แบบ มาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่าร้อยละ แล้วนำมาสรุป อภิปรายผล นำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบการบรรยาย

1.3 ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัยได้ว่า การใช้นิทานแบบบทสนทนาพัฒนาทักษะการพูดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทำให้นักเรียนมีทักษะในการพูดตามเกณฑ์ที่กำหนด และการพูดพัฒนาดีขึ้นตามลำดับ กล่าวคือ

- การพูดแนะนำตัว นักเรียนมีพัฒนาทักษะการพูดอยู่ในระดับ พอใช้
  - การทักทายปราศรัย นักเรียนพัฒนาทักษะการพูดอยู่ในระดับดี
  - ผู้ประกาศข่าวจิว นักเรียนพัฒนาทักษะการพูดอยู่ในระดับดี
  - การสัมภาษณ์คนดีของโรงเรียน นักเรียนพัฒนาทักษะการพูดอยู่ในระดับดี
  - นักเล่าน้อย นักเรียนพัฒนาทักษะการพูดอยู่ในระดับดี
  - พิธีกรรายการ นักเรียนพัฒนาทักษะการพูดอยู่ในระดับดี
  - บรรณารักษ์น้อย นักเรียนพัฒนาทักษะการพูดอยู่ในระดับดี
  - การพูดมีคุณศัพท์คนเก่ง นักเรียนพัฒนาทักษะการพูดอยู่ในระดับดีมาก
- ดังนั้นผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมบทสนทนาที่ใช้ฝึกปฏิบัติทักษะการพูดทั้ง 8

กิจกรรม การใช้นิทานแบบบทสนทนาสามารถพัฒนาทักษะการพูดของนักเรียน และนักเรียนผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับดี นักเรียนมีความสามารถในการกล่าวปฏิสันถารกับบุคคลต่าง ๆ ด้วยความเชื่อมั่น รู้จักการไหว้ตามแบบอย่างของวัฒนธรรมไทยอย่างเหมาะสมกับกลุ่มบุคคลในระดับต่าง ๆ จึงทำให้นักเรียนมีบุคลิกที่ดีและวางตนได้เหมาะสม นอกจากนี้ นักเรียนใช้ถ้อยคำภาษาในการพูด ได้กะทัดรัดและชัดเจน สร้างความเข้าใจที่ดีต่อกัน พร้อมทั้งพูดเชื่อมโยงรายการและลำดับขั้นตอนในการพูดได้อย่างถูกต้อง สามารถพูดสรุปเนื้อหาสาระได้ถูกต้องตามข้อเท็จจริง ใช้ลีลาการพูดประกอบท่าทางได้

เหมาะสมและมีความรับผิดชอบในการทำงาน อีกทั้งมีบุคลิกภาพในด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดีทำให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

ในการใช้บทบาทสมมุติพัฒนาทักษะการพูด ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ฝึกทักษะการพูดโดยใช้บทบาทสมมุติมีผลการพัฒนาทักษะการพูดอยู่ในระดับดี ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ใช้บทบาทสมมุติพัฒนาทักษะการพูดของนักวิจัย ได้แก่ อรุณี ชินวงษ์อมร (2534) ที่ได้ศึกษาเรื่องการใช้บทบาทสมมุติกับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่านักเรียนมีการพูดเหมาะสมสูง และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และ รัศมี เจ็ดเชื้อตน (2539) ที่ได้ศึกษาการใช้บทบาทสมมุติพัฒนาพฤติกรรมกล้าแสดงออกของเด็กปฐมวัยพบว่านักเรียนมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกในด้านการพูดมากกว่า การกระทำและการคิดตามลำดับ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชณี สุวรรณประทีป (2546) ได้ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในระดับประถมศึกษา พบว่าวิธีที่เหมาะสมกับคุณสมบัติของผู้เรียนและเป็นวิธีสอนที่ครูเลือกใช้มากที่สุดคือ วิธีสอนแบบใช้บทบาทสมมุติ ซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบและวิธีสอนของนักการศึกษา คือ บรูซและจอยซ์ (Bruce and Joyce อ้างถึงใน มาลินี จุฑะรพ 2537: 102) ที่มีรูปแบบการสอนที่ถือผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ รูปแบบการสอนระบบกลุ่มสัมพันธ์และรูปแบบการสอนด้วยการฝึกปฏิบัติ

ผลของการวิจัย การใช้บทบาทสมมุติยังสอดคล้องกับงานวิจัยของกองวิจัยทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2535) ที่พบว่า การทำการสอนโดยใช้บทบาทสมมุติ ไปใช้สอนในวิชาภาษาไทย ให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการฟังการพูด นักเรียนมีความสนใจ ความคงทนในการเรียนสูงกว่าการสอนโดยวิธีสอนอื่น และผลการวิจัยของ รจนา ชัยมีเชียว (2530) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ และความสนใจต่อวิธีการพูดของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่เรียนการพูดโดยการสอนแบบบทบาทสมมุติมีผลสัมฤทธิ์ที่วัดจากแบบประเมินการพูดสูงกว่าการสอนตามคู่มือ ผลการวิจัยที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรา เนตรล้อมวงศ์ (2531) และ เลเซอร์ (Leyser, 1979: 96 อ้างถึงใน สิริพร ป็องกงลาด 2540: 68)

ในขณะที่ผู้วิจัยได้สอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมุติยังพบว่านักเรียนมีอารมณ์ แจ่มใส มีความกระตือรือร้น บรรยากาศของห้องเรียนเต็มไปด้วยความสนุกสนาน ทุกคนช่วยเหลือและให้คำแนะนำกันดีและนักเรียนจะมีความเชื่อมั่นในตัวเอง กล้าแสดงออก ให้ความสนใจในกิจกรรมกลุ่ม

และรายบุคคล สามารถปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนของบทบาทสมมุติ ถ้าผู้ช้คำถาม สามารถแสดงความคิดเห็นและสามารถประเมินพฤติกรรมของผู้แสดงตามเกณฑ์ที่กำหนดได้ถูกต้อง จึงสรุปได้ว่าการใช้บทบาทสมมุติสามารถพัฒนาทักษะการพูดให้แก่ นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า การใช้บทบาทสมมุติช่วยพัฒนาทักษะการพูดให้สูงขึ้น มีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในการสอนดังนี้

3.1.1 ในการปฏิบัติกิจกรรม ครูควรบอกจุดประสงค์ที่ชัดเจนในการฝึกทักษะการพูดเพื่อให้เข้าใจกิจกรรมและนักเรียนจะปฏิบัติกิจกรรมได้ตรงเป้าหมาย และควรจัดสถานที่และเตรียมสื่ออุปกรณ์ให้พร้อม

3.1.2 ครูควรนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้สอนแก่นักเรียนที่มีลักษณะและวัยใกล้เคียงกัน

3.1.3 ครูควรนำแบบบันทึกพฤติกรรมการพูดไปประยุกต์ใช้ ในการประเมินผลการเรียนในทักษะทางภาษากับรายวิชาอื่น ๆ

3.1.4 ครูควรพิจารณากิจกรรมให้เหมาะสมกับเนื้อหาและสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตจริงได้ กิจกรรมควรเป็นที่สนใจของนักเรียน

3.1.5 ครูควรพิจารณาการกำหนดเวลาในการจัดทำกิจกรรมให้เหมาะสม

3.1.6 ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ในระหว่างปฏิบัติกิจกรรมให้มาก เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรมและจริยธรรม

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรทำวิจัยเชิงทดลองการใช้กิจกรรมบทบาทสมมุติเพื่อพัฒนา ด้านความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน โดยให้นักเรียนมีการเตรียมการเขียนบท

3.2.2 ควรทำวิจัยเชิงทดลองการใช้กิจกรรมบทบาทสมมุติเพื่อพัฒนา ด้านคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล การกุศล (2529) *ทักษะการพูดภาษาไทย* พิษณุโลก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พิษณุโลก
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544) *การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพฯ คุรุสภาลาดพร้าว
- กรรณิการ์ พวงเกษม (2535) *ปัญหาและวิธีสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา* กรุงเทพฯ
ไทยวัฒนาพานิช
- กุลชาติ โยสีดา (2529) “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ทักษะฟัง-พูด
และความสนใจในวิชาภาษาอังกฤษ โดยวิธีสอนแบบบทบาทสมมุติ กับวิธีสอนตามคู่มือ
ครูของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ชัยวัฒน์ หงษ์ทอง (2542) “กิจกรรมการฝึกทักษะการพูดหน้าชั้น สำหรับนักเรียนชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 5” การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ชูศรี สนิทประชากร (2525) *วิธีสอนในระดับประถมศึกษาตามแนวหลักสูตรใหม่* กรุงเทพฯ
วิษุการพิมพ์
- เชาวนา อมรสงเจริญ (2537) “ผลการใช้บทบาทสมมุติที่มีต่อความภูมิใจในตนเองของนักเรียน
มัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง จังหวัดพัทลุง” ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2545) *การสอนภาษาไทยขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา* กรุงเทพฯ
สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ
- คุณฉวี ทรัพย์รุ่ง (2529) “ผลการใช้บทบาทสมมุติ เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การทำงาน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดรางบัว” กรุงเทพมหานคร
ปริญญาบัณฑิตการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์ (ม.ป.ป.) *พูดได้พูดเป็น* กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์ก้องหล้า
- ทิตนา แจมมณี (2545) *14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ* กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
- ทิตนา แจมมณี และ คณะ (2522) *วิธีสอนทั่วไป* กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ปราณี แสงอากาศ (2532) “การนำเสนอโครงการที่ใช้เกมและบทบาทสมมุติในการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ผกา สัตยธรรม (2524) *เทคนิคการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ* กรุงเทพฯ โรงพิมพ์เรือนแก้ว
- ผะอบ โปษะกฤษณะ (2532) *ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย* กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์บำรุงสาสน์
- มาลินี จุฑะรพ (2537) *จิตวิทยาการเรียนการสอน* กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ์
- รจนา ชัยมีเขียว (2530) “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความสนใจต่อวิธีการสอนพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยการอภิปรายกลุ่มการแสดงบทบาทสมมุติและการสอนตามคู่มือครู” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการมัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- รัชณี สุวรรณประทีป (2546) “ความรู้และความคิดเห็นที่มีต่อวิธีการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอน โรงเรียนระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตคลองสามวา” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- รัศมี เชื้อเจ็ดตน (2539) “การใช้กิจกรรมบทบาทสมมุติเพื่อพัฒนาพฤติกรรมกล้าแสดงออกของเด็กปฐมวัย” ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาประถมศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- วรรดี สิริพิฑูร (2525) “การพัฒนาโน้ตภาพแห่งตนโดยการใช้บทบาทสมมุติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนประถมสาธิต” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- วารี ถิระจิตร (2530) *การพัฒนาการสอนสังคมระดับประถมศึกษา* กรุงเทพฯ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วารุณี ศุภบัณฑิต (2530) “การใช้บทบาทสมมุติในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6” วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาภาษาอังกฤษ ในฐานะภาษาต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
- วิมลรัตน์ ชัยสิทธิ์ (2522) “การแสดงบทบาทสมมุติในการสอนกลุ่มบูรณาการสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- วิรัช วงศ์กัณน์ทัตพัฒนา (2529) “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนโดยใช้บทบาทสมมุติ และการสอนโดยแบ่งกลุ่มทำงาน”
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
- วีณา วโรตมะวิชญ (2535) *กลวิธีการเรียนและการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา* เชียงใหม่
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2522) “การใช้บทบาทสมมุติในห้องเรียน” *วิทยาสาร* 30, (เมษายน) หน้า 10-13
- สนิท สัตโยภาส (2532) *การสอนภาษาไทยแก่เด็กประถมศึกษา* กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์บรรณกิจ
- สมเดช อารีสวัสดิ์ (2530) “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสนใจที่มีต่อวิชาภาษาไทย
และความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้บทบาทสมมุติ
กับการเรียนการสอนตามคู่มือ” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- สมศักดิ์ สุนทรเวชอยู่ (2529) *การประเมินผลกลุ่มทักษะภาษาไทย* กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์ลักษณ์
สวานิตย์ ยมาภัย และ ถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์ (2523) *หลักการพูดขั้นพื้นฐานสังเขปสาระสำคัญ*
ภาควิชาวาทวิทยา คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สิริพร ป็องกงลาด (2540) “การเปรียบเทียบระหว่างวิธีสอนที่ใช้สถานการณ์จำลองบทบาทสมมุติ
และเกมกับวิธีสอนแบบปกติในการสอนทักษะการพูด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 5” ภาควิชามัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
- สุกัญญา ธารีวรรณ และคนอื่นๆ (2530) *การศึกษา 131 หลักการสอนและการเตรียม*
ประสบการณ์ภาคปฏิบัติ กรุงเทพฯ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
- สุรชาติพิย์ แสนเดช (2540) “การใช้วิธีสอนแบบบทบาทสมมุติร่วมกับวิธีสอนแบบสาธิต
เพื่อพัฒนาทักษะการพูดของนักเรียนที่มีลักษณะต่างกันในระดับชั้น
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษา นครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช”
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- อรอนงค์ หิรัญบุรณะ และ สุภาณี เข็ยรเจริญ (2525) *บทบาทสมมุติ ภาษาปริทัศน์ 7*, (พฤษภาคม)
หน้า 35-44

- อรุณี ชินวงศ์อมร (2534) “ผลการเปรียบเทียบบทบาทสมมุติและเทคนิคแม่แบบที่มีต่อการพูดที่เหมาะสม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสมโภชกรุงอนุสรณ์ (200 ปี)” ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- อัจฉรา ชิวพันธ์ (2546) *ศิลปการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษา* สำนักพิมพ์เฟ้นฟ้า ลิขซึ่ง
- อัจฉรา เนตรล้อมวงษ์ (2531) “ผลการใช้บทบาทสมมุติที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนนทรีวิทยา กรุงเทพมหานคร ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- อุดม กำแหงหาญ (2522) *วิธีสอนหลักสูตรใหม่* กรุงเทพฯ วิทยาลัยครูเพชรบุรี
- Handley, Leslie Mills (1975) “The Relationship of Role-playing and Opinion Change in Elementary School Children,” *Dissertation Abstracts International*.
- Leyser, Yona. (May 1979) : 7342 – A. “The Effects of Role Playing in Elementary School Classroom on Children with Low Sociometric Status.” *Dissertation Abstracts International* 36.
- Livingstone, Carol. (1983) *Role Play in Language Learning*. Oxford : Longman Group Limited.
- Lunz, Mary Elizabeth. (1974): 34-36. “The Effects of Overt. Dramatic Enactment. On Communication Effectiveness and Role Taking Ability.” *Dissertation Abstracts International* 28.
- Rogers, Carl. (11, December 1980): 12-30. “Client Centered Therapy.” *Principles of Language Learning and Teaching*.
- Ur, Penny. (1981) *Discussing That Work : Task Centered Fluency Practice*. London : Cambridge University Press.
- Yook, Eunkyong Lee. (October 1996, pp. 165) “Effects of the Intercultural Sensitizer, Role Play, and Disclosure on Audience Reactions to Non-Native Speakers.” *Dissertation Abstracts International*.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ชื่อ นางชรัยี่ หลงสมบุญ
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดคูบัวอน สำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร
 วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ หัวหน้าหมวดภาษาไทย
 ครูสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา 20 ปี

2. ชื่อ นางจิราภรณ์ หิรัญเกื้อ
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนสุเหร่าคลองสี่ สำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร
 วุฒิการศึกษา คุรุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เอกประถมศึกษา
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ 1. ครูผู้สอน 10 ปี
 2. ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ 10 ปี
 3. อาจารย์ใหญ่ ระดับ 7 2 ปี

3. ชื่อ นายมนตรี หวังทอง
 สถานที่ทำงาน ฝ่ายการศึกษา สำนักงานเขตพระโขนง
 วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 วิชาเอก บริหารการศึกษา
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ 1. ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา 13 ปี
 2. ผู้ช่วยศึกษานิเทศก์ ระดับ 6 สำนักงานเขตพระโขนง 4 ปี

4. ชื่อ นางรัชณี อ่วมอรุณ
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดคูบัวอน สำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร
 วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ 1. ครูผู้สอนภาษาไทย ระดับประถมศึกษา 15 ปี
 2. ครูผู้สอนภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา 10 ปี

ภาคผนวก ข

สำเนาหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

ครุฑ

ที่ ศธ 0522.16/ว 42

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

2 กุมภาพันธ์ 2547

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางกรรณิการ์ พฤษวีเศษกุล นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา
หลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำ
โครงการค้นคว้าอิสระ การใช้บทบาทสมมุติ เพื่อพัฒนาทักษะการพูดของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 4 โรงเรียนวัดคูบอน กรุงเทพมหานคร ตามโครงการค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำโครงการค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าวให้นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บ
รวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการค้นคว้าอิสระไว้ขั้น
หนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับ
หลักและกระบวนการวิจัยทางสาขาวิชาจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิได้
โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย
สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอบอกมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด พรหมจ้อย)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร 0-2503-3566-7

ภาคผนวก ก

แผนการจัดการเรียนรู้	8 แผน
แบบบันทึกพฤติกรรม การพูด	8 แบบ
แบบประเมินทักษะการพูด	6 แบบ
แบบบันทึกกิจกรรม	3 แบบ

แผนการจัดการเรียนรู้

โรงเรียนวัดคูบัวอน สำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การพูดแนะนำตัว เวลา 2 ชั่วโมง
 สัปดาห์ที่ วันที่ 10-11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2547

*****

สาระสำคัญ

การฝึกพูดแนะนำตัวเป็นการพัฒนาทักษะการพูดที่ผู้พูดฝึกเตรียมข้อมูล ฝึกการวางบุคลิกภาพที่เหมาะสม ให้เกิดความเชื่อมั่นและให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการพูดและการใช้ภาษาที่ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสมกับการพูดแนะนำตัว

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้ นักเรียนพัฒนาทักษะการพูดแนะนำตัวและสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้ถูกต้อง

จุดประสงค์นำทาง

1. นักเรียนมีการเตรียมตัวและเตรียมข้อมูลในการพูดแนะนำตัวได้ถูกต้อง
2. นักเรียนเห็นความสำคัญในการพูดแนะนำตัวตามที่กำหนด
3. นักเรียนสามารถพูดแนะนำตัวได้ถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถวางบุคลิกภาพในการพูดแนะนำตัวได้เหมาะสม

สาระการเรียนรู้

1. การเตรียมตัวพูดแนะนำตัว
2. การเห็นความสำคัญของการพูดแนะนำตัว
3. การพูดแนะนำตัว
4. การวางบุคลิกภาพการพูดแนะนำตัว

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ครูสนทนาถึงความสำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคม การฝึกพูดแนะนำตัว และการวางบุคลิกภาพที่เหมาะสม จะทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
2. ครูซักถามว่า ลักษณะการพูดและบุคลิกที่ดีควรปฏิบัติอย่างไรบ้าง
3. ครูซักถามว่าข้อมูลอะไรบ้างที่ควรจะแนะนำตัวหน้าชั้นเรียน

ชั้นสอน**1. การเตรียมการ**

- 1.1 ครูสาธิตการแนะนำตัวให้นักเรียนดู
- 1.2 ครูกำหนดให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติในการพูดแนะนำตัวให้เพื่อนรู้จัก
- 1.3 ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินการพูดแนะนำตัว
- 1.4 นักเรียนเตรียมข้อมูลการพูดแนะนำตัวลงในแบบบันทึกข้อมูล พร้อมเตรียมตัวพูดแนะนำตัว

ชั้นแสดง

1. นักเรียนทุกคนพูดแนะนำตัวหน้าชั้นคนละ 2 นาที
2. ครูสังเกตและบันทึกแบบประเมินการพูดแนะนำตัว

ชั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง

นักเรียนและครูร่วมกันอภิปราย โดยพูดข้อดีของนักเรียนที่พูดแนะนำตัวและอภิปรายถึงข้อบกพร่องในการพูดและให้ข้อเสนอแนะ พร้อมทั้งแนะนำวิธีการวางบุคลิกภาพให้เหมาะสมและสามารถพูดได้ตรงประเด็นและไม่พูดนอกเรื่อง

ชั้นสรุป

นักเรียนและครูสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นถึงประโยชน์และความสำคัญของการพูด และการแนะนำตัวที่สามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต

กระบวนการวัดและประเมินผล

1. แบบประเมินการพูดแนะนำตัว
2. แบบบันทึกข้อมูลในการพูดแนะนำตัว

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

ไมโครโฟน

แบบบันทึกข้อมูล

แบบประเมินการพูดแนะนำตัว

บันทึกหลังสอน

.....
 .....

ลงชื่อ

ผู้ชี้แผน

(นางกรรณิการ์ พฤกษ์วิเศษกุล)

ลงชื่อ

หัวหน้าสาย

ลงชื่อ

ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ

(นางเกสร อภิชาติธานินทร์)

(นางสาววาสนา เศษสวย)

แบบประเมินทักษะการพูดแนะนำตัว (รายบุคคล)

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	พฤติกรรมที่แสดงออก/คะแนนเต็ม					คะแนนรวม 10	หมายเหตุ
		น้ำเสียงในการพูด พูดเสียงดังฟังชัดเจน	บุคลิกภาพ เหมาะสม	สาระการพูด ได้ใจความ	ใช้ภาษา ได้ถูกต้อง	มีความมั่นใจ ในการพูด		
		2	2	2	2	2		
1.	ค.ช.จิโรจน์ มุ่งเจริญ							
2.	ค.ช.พันธกานต์ ธีตรศรีกุล							
3.	ค.ช.ศักดิ์ดา ชาคะพันธ์วิทยา							
4.	ค.ช.ชนะชวล นาเมือง							
5.	ค.ช.ทศพล วรรณวิชิต							
6.	ค.ช.พิชญ ชำเกตุ							
7.	ค.ช.กิตติพงษ์ ขาวขำ							
8.	ค.ช.นที สุกปลิด							
9.	ค.ช.กิตติชัย โพธิ์ไย							
10.	ค.ช.อภิวัฒน์ บุญตาสุทธิ							
11.	ค.ช.กาญจน์วัฒน์ พิรพัฒน์ดิษฐ์							
12.	ค.ช.กัญญา โอฮีร์							
13.	ค.ช.ทิวากร ก้องอัมพร							
14.	ค.ช.ชัยวัฒน์ เนตรขำ							
15.	ค.ช.ณัฐพล บุณิกากร							
16.	ค.ช.สุพล อ้วนล้ำ							
17.	ค.ช.ประชา เพชรรักษา							
18.	ค.ช.ธนิศร รัตนลือรุ่งโรจน์							
19.	ค.ช.วรวิษ สักดิ์สัง							
20.	ค.ช.รณทรรัตน์ แสงเชื้อ							
21.	ค.ช.เรวัตร เจตนา							
22.	ค.ช.กิตติการ ปรางศรี							
23.	ค.ช.จิรพันธ์ เพ็ชรล้ำเลิศ							
24.	ค.ช.อนุรักษ์ อินบุญ							
25.	ค.ญ.ปาริชาติ ดัญญาหาญ							
26.	ค.ญ.อิสรากรณ์ ด้วงนิล							

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	พฤติกรรมที่แสดงออก/คะแนนเต็ม					คะแนนรวม 10	หมายเหตุ
		น้ำเสียงในการพูด พูดเสียงดังฟังชัดเจน 2	บุคลิกภาพ เหมาะสม 2	สาระการพูด ได้ใจความ 2	ใช้ภาษา ได้ถูกต้อง 2	มีความมั่นใจ ในการพูด 2		
27.	ค.ญ.สิระดา วรรณวิจิต							
28.	ค.ญ.ฐนิศร ศรีรัตน์							
29.	ค.ญ.ธัญญากานต์ นาคแก้ว							
30.	ค.ญ.ณัฐวดี ไม้ทอง							
31.	ค.ญ.กิ่งกาญจน์ เขินไพโร							
32.	ค.ญ.มนัสวี สีสถกร							
33.	ค.ญ.รัชกร วิจิตรชาญ							
34.	ค.ญ.สิริภัทร์ วงษ์กัณหา							
35.	ค.ญ.ศุภลักษณ์ มีกรงาม							
36.	ค.ญ.พลอย บุญทัน							
37.	ค.ญ.สุทธกานต์ โพธิ์เกษม							
38.	ค.ญ.อัยการ โชติรัตน์							
39.	ค.ญ.กมลชนก กัทรพันธ์ โสภ							
40.	ค.ญ.วิไลรัตน์ ศรีรัตน์							
41.	ค.ญ.นวลนภา ฟองสมุทร							
42.	ค.ญ.กมลทิพย์ กัลปพฤกษ์							
43.	ค.ญ.สุนันทา อิมช่อง							
44.	ค.ญ.สิริพร อื้อบุตร							
45.	ค.ญ.สุพิชา เจริญนาน							

ผลการประเมินจากคะแนนรวม มีความหมายดังนี้

1-4 ยังต้องปรับปรุง

5-6 พอใช้

7-8 ดี

9-10 ดีมาก

ลงชื่อ .....ผู้ประเมิน

แบบประเมินทักษะการพูดแนะนำตัว

ที่	รายการ	คะแนน	
		2	1
1	น้ำเสียงในการพูด พูดเสียงดังฟังชัดเจน		
2	บุคลิกภาพเหมาะสม		
3	สาระการพูดได้ใจความ		
4	ใช้ภาษาได้ถูกต้อง		
5	มีความมั่นใจในการพูด		

สรุปผลการประเมิน

--	--

ลงชื่อ .....ผู้ประเมิน

แบบบันทึกการแนะนำตัวเอง

นามชื่อ ..... นามสกุล .....
 มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่ .....
 บิดาชื่อ ..... อาชีพ .....
 มารดาชื่อ ..... อาชีพ .....
 มีพี่น้อง ..... คน มีน้อง ..... คน การศึกษาระดับปฐมวัย .....
 เหตุการณ์ที่น่าสนใจในสมัยเป็นเด็กปฐมวัย .....
 .....
 การศึกษาในปัจจุบัน ..... ระดับชั้น .....
 โรงเรียน .....
 ที่อยู่ปัจจุบัน .....
 มีงานอดิเรกที่ชอบ คือ .....
 ความสนใจหรือความสามารถพิเศษ คือ .....
 ความมุ่งหมายในอนาคต .....
 อุดมคติหรือสุภาษิตประจำใจ.....

แผนการจัดการเรียนรู้

โรงเรียนวัดคูบัวอน สำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ทักทายปราศรัย เวลา 1 ชั่วโมง
 สัปดาห์ที่   วันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2547

*****

สาระสำคัญ

การพูดทักทายปราศรัย มีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาทักษะการพูดทักทายและสนทนา แลกเปลี่ยนความคิดและการไหว้บุคคลในระดับต่าง ๆ ให้เหมาะสมและถูกต้อง ตามวัฒนธรรมไทย และผู้ฝึกสามารถนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตที่ดีในสังคม

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้ นักเรียนพัฒนาทักษะการพูดทักทายปราศรัย กับบุคคลต่าง ๆ ได้ถูกต้องและ ประเมินการพูดทักทายปราศรัยได้ถูกต้อง

จุดประสงค์นำทาง

1. นักเรียนสามารถแสดงการไหว้บุคคลกลุ่มต่าง ๆ ได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถพูดทักทายต้อนรับแขกผู้มาเยือนได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถประเมินการพูดได้ถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

1. การไหว้
2. การพูดทักทายต้อนรับแขก
3. การประเมินการพูด

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ครูสนทนาถึงการอยู่ร่วมกันของคนในสังคมยุคปัจจุบันว่าควรมีมิตรภาพที่ดีต่อกันและ ต้องมีการไปมาหาสู่กัน เมื่อพบกันก็ต้องทักทายปราศรัย และต้องไหว้กันตาม วัฒนธรรมไทย
2. ครูอธิบายการไหว้บุคคลต่าง ๆ ก็ต้องมีความแตกต่างกัน เช่น การไหว้เพื่อนระดับเดียวกัน การไหว้ของเด็กกับผู้ใหญ่ ว่าเราต้องอนุรักษ์สิ่งดีงามนี้ไว้
3. ครูนำภาพการไหว้บุคคลระดับต่าง ๆ ในนักเรียนดู

ชั้นสอน

1. ชั้นเตรียมการ

- 1.1 นักเรียนแบ่งกลุ่ม 6 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน
- 1.2 ครูกำหนดบทบาทสมมุติให้แต่ละกลุ่มแสดงบทเป็นเจ้าของบ้านและแขกผู้มาเยือน ซึ่งกำหนดสถานการณ์ให้มีขั้นตอนการไหว้ การกล่าวต้อนรับทักทาย โดยแบ่งหน้าที่ตามบทบาทที่กำหนด
- 1.3 นักเรียนร่วมกำหนดหลักเกณฑ์ในการประเมินการพูดทักทายปราศรัย
- 1.4 นักเรียนเตรียมจัดสถานที่โดยกำหนดสถานการณ์เป็นบ้าน และสื่ออุปกรณ์ที่ประกอบการแสดงบทบาทสมมุติ
- 1.5 ครูกำหนดผู้สังเกตการณ์ประเมินการพูด

ชั้นแสดง

- 1.6 นักเรียนแสดงบทบาทสมมุติ โดยจัดเป็นฝ่ายแขกผู้มาเยี่ยมเยือนและฝ่ายเจ้าบ้านที่ต้อนรับ โดยกำหนดสถานการณ์ ดังนี้ คือ ขั้นตอนการไหว้ การพูดทักทาย การพูดเชื้อเชิญ และแสดงกิจกรรมรยาตามวัฒนธรรมไทย กลุ่มละไม่เกิน 8 นาที
- 1.7 ครูสังเกตการแสดงบทบาทสมมุติและบันทึกในแบบประเมินการพูดทักทายปราศรัย
- 1.8 นักเรียนประเมินการพูดทักทายปราศรัย

ชั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง

นักเรียนแสดงความคิดเห็นถึงการแสดงของกลุ่มต่าง ๆ ตั้งแต่การไหว้ การพูดทักทาย และร่วมกันอภิปรายถึงจุดเด่นของแต่ละกลุ่มที่น่าสนใจ พร้อมเสนอแนะบางกลุ่มว่าควรแก้ไขอะไรบ้าง

ชั้นสรุป

นักเรียนและครูร่วมสรุปถึงวิธีการพูดทักทายแขก สันทนาแลกเปลี่ยน แสดงความคิดเห็น ด้วยกิจกรรมรยาที่เหมาะสมและการไหว้บุคคลแต่ละระดับตามวัฒนธรรมไทยที่สามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตของนักเรียนได้ในสังคม

กระบวนการวัดและประเมินผล

1. แบบประเมินการพูดทักทายปราศรัย
2. แบบประเมินการพูดโดยผู้สังเกตการณ์

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

ไมโครโฟน แจกันดอกไม้ โต๊ะ เก้าอี้ แก้วน้ำ ภาพการไหว้
แบบประเมินการพูดทักทายปราศรัย แบบประเมินการพูดโดยผู้สังเกตการณ์

บันทึกหลังสอน

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ ผู้ใช้แผน
(นางกรรณิการ์ พฤกษ์วิเศษกุล)

ลงชื่อ หัวหน้าสาย
(นางเกสรี อภิชาติชานินทร์)

ลงชื่อ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ
(นางสาววาสนา เศษสวย)

แบบประเมินทักษะการพูดทักษะการฟัง

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	พฤติกรรมที่แสดงออก/คะแนนเต็ม					คะแนนรวม 10	หมายเหตุ
		การกล่าวปฏิบัติสนทนา	การไหว้เหมาะสม	การใช้ถ้อยคำภาษาสนทนาได้ตอบ	การวางบุคลิกภาพเหมาะสม	การร่วมทำงานกลุ่ม		
		2	2	2	2	2		
1.	ค.ช.จิโรจน์ มั่งเจริญ							
2.	ค.ช.พันธกานต์ ฉัตรศรีกุล							
3.	ค.ช.ศักดิ์ดา ชาติพะพันวิทย์							
4.	ค.ช.ชนะชวล นาเมือง							
5.	ค.ช.ทศพล วรรณวิชิต							
6.	ค.ช.พิชญ ชำเกตุ							
7.	ค.ช.กิตติพงศ์ ขาวขำ							
8.	ค.ช.นที สุดปลิด							
9.	ค.ช.กิตติชัย โพธิ์ไย							
10.	ค.ช.อภิวัฒน์ บุญคาสุทธิ							
11.	ค.ช.ภาณุวัฒน์ พิรพัฒน์ศิษฐ์							
12.	ค.ช.กัญญา อารี							
13.	ค.ช.ทิวากร ก้องอัมพร							
14.	ค.ช.ชัยวัฒน์ เนตรขำ							
15.	ค.ช.ณัฐพล มูลิกากร							
16.	ค.ช.ศุพล อ้วนล้ำ							
17.	ค.ช.ประชา เพชรรักษา							
18.	ค.ช.ธนิศร รัตนลือรุ่งโรจน์							
19.	ค.ช.วรวิษ ศักดิ์สิง							
20.	ค.ช.รณทรรศน์ แสงชื่อ							
21.	ค.ช.เรวัตร์ เจตนา							
22.	ค.ช.กิตติการ ปรางศรี							
23.	ค.ช.จิรพันธ์ เพ็ชรล้าเลิศ							
24.	ค.ช.อนุรักษ์ อินบุญ							
25.	ค.ญ.ปวีณาดี ดัญญาหาญ							
26.	ค.ญ.อิสรากรณ์ ค้วงนิล							
27.	ค.ญ.สิระดา วรรณวิชิต							

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	พฤติกรรมที่แสดงออก/คะแนนเต็ม					คะแนนรวม 10	หมายเหตุ
		การกล่าวปฏิบัติสัณการ	การไหว้เหมาะสม	การใช้ถ้อยคำภาษาสนทนาโต้ตอบ	การวางบุคลิกภาพเหมาะสม	การร่วมทำงานกลุ่ม		
		2	2	2	2	2		
28.	ค.ญ.ฐนิศร ศรีรัตน์							
29.	ค.ญ.ธัญญากานต์ นาคแก้ว							
30.	ค.ญ.ณัฐวดี ไม้ทอง							
31.	ค.ญ.กิงกาญจน์ เขินไพโร							
32.	ค.ญ.มนัสวี สีลากร							
33.	ค.ญ.รัชกร วิจิตรชาญ							
34.	ค.ญ.สิริภัทร วงษ์กันหา							
35.	ค.ญ.ศุภลักษณ์ มีกรงาม							
36.	ค.ญ.พลอย บุญทัน							
37.	ค.ญ.สุทธิกานต์ โพธิ์เกษม							
38.	ค.ญ.อัยการ โชติรัตน์							
39.	ค.ญ.กมลชนก ภัทรพันธ์ โกลส							
40.	ค.ญ.วิไลรัตน์ ศรีรัตน์							
41.	ค.ญ.นवलนภา ฟองสมุทร							
42.	ค.ญ.กมลทิพย์ กัลปพฤกษ์							
43.	ค.ญ.สุนันทา อิมช่อง							
44.	ค.ญ.สิริพร ชัยบุตร							
45.	ค.ญ.สุพิษา เจริญนาน							

ผลการประเมินจากคะแนนรวม มีความหมายดังนี้

- 1 – 4   ยังต้องปรับปรุง
- 5 – 6   พอใช้
- 7 – 8   ดี
- 9 – 10   ดีมาก

ลงชื่อ .....ผู้ประเมิน

แบบประเมินทักษะการพูดทักทายปราศรัย

ที่	รายการ	คะแนน	
		2	1
1	การกล่าวปฏิสันถาร		
2	การไหว้เหมาะสม		
3	การใช้ถ้อยคำภาษาสนทนาโต้ตอบ		
4	การวางบุคลิกภาพเหมาะสม		
5	การร่วมงานทำงานกลุ่ม		

สรุปผลการประเมิน

--	--

ลงชื่อ .....ผู้ประเมิน

แผนการจัดการเรียนรู้

โรงเรียนวัดคูบัวอน สำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ผู้ประกาศข่าวจิว เวลา 1 ชั่วโมง
 สัปดาห์ที่ วันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2547

*****

สาระสำคัญ

การฝึกทักษะการพูด เป็นผู้ประกาศข่าวมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาผู้พูดให้เป็นผู้มีทักษะในการพูด ดำเนินรายการและสามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องพร้อมฝึกรบุคลิกภาพให้เหมาะสม สามารถพูดประเภทของข่าวและพูดสรุปสาระของข่าวได้ถูกต้อง

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้ นักเรียนพัฒนาทักษะการพูดเป็นผู้ประกาศข่าวได้ถูกต้อง และประเมิณการพูดเป็นผู้ประกาศข่าวได้

จุดประสงค์นำทาง

1. นักเรียนสามารถดำเนินรายการเป็นผู้ประกาศข่าวได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถวางบุคลิกภาพเป็นผู้ประกาศข่าวได้
3. นักเรียนสามารถพูดได้เหมาะสมกับประเภทของข่าวได้
4. นักเรียนสามารถสรุปสาระของข่าวได้ถูกต้อง
5. นักเรียนประเมิณการพูดได้ถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

1. การดำเนินรายการเป็นผู้ประกาศข่าว
2. การวางบุคลิกภาพที่เหมาะสม
3. การพูดประเภทของข่าว

ข่าวพระราชสำนัก	ข่าวสังคม	ข่าวกีฬา	ข่าวการเมือง
ข่าวต่างประเทศ	ข่าวการศึกษา	ข่าวบันเทิง	
4. การสรุปสาระของข่าว
5. การประเมิณการพูด

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ครูสนทนาถึงความสำคัญของการติดตามข่าวสารบ้านเมืองว่า นักเรียนสามารถรับข่าวสารจากแหล่งข่าวไหนบ้าง
2. ครูซักถามนักเรียนว่า ข่าวในโทรทัศน์ มีข่าวประเภทต่าง ๆ อะไรบ้าง นักเรียนสนใจข่าวอะไรมากที่สุด
3. ครูซักถามนักเรียนว่า ชอบการเสนอข่าวของผู้ประกาศข่าวคนไหนเป็นพิเศษ เพราะอะไร
4. ครูซักถามนักเรียนว่า ผู้ประกาศข่าวควรมีความรู้ด้านภาษาและบุคลิกภาพ รวมทั้งกิริยามารยาทที่เหมาะสมอย่างไรบ้าง และควรมีการเตรียมตัวก่อนนำเสนออย่างไรบ้าง
5. นักเรียนกำหนดประเภทของข่าวที่จะนำเสนอตามความสนใจ
6. ครูแนะนำข้อควรระวังในการใช้ภาษา การออกเสียง ท่าทาง การนั่ง การยืน และวิธีการเตรียมข้อมูลของข่าวแต่ละประเภทจากแหล่งข่าวต่าง ๆ

ขั้นสอน

1. ขั้นเตรียมการ

- 1.1 นักเรียนจัดกลุ่ม 6 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน แบ่งหน้าที่ไปศึกษาข้อมูลข่าวต่าง ๆ
- 1.2 ครูกำหนดบทบาทให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติเป็นผู้ประกาศข่าว โดยจัดให้สมาชิกในกลุ่มเป็นผู้ประกาศข่าวตามความสนใจ
- 1.3 นักเรียนบันทึกข่าวลงในแบบบันทึกข้อมูลพร้อมทั้งบอกแหล่งที่มาของข่าว
- 1.4 นักเรียนร่วมกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผู้ประกาศข่าว
- 1.5 นักเรียนเตรียมจัดสถานที่ให้เป็นเวทีประกาศข่าว หน้าชั้นเรียน พร้อมอุปกรณ์ และสื่อที่นำมาเสนอข่าว
- 1.6 ครูนำเทปบันทึกเสียงรายการข่าวให้นักเรียนฟัง
- 1.7 ครูกำหนดผู้สังเกตการณ์ประเมินการพูด

ขั้นแสดง

1. นักเรียนแต่ละกลุ่ม ออกมาแสดงบทบาทสมมติเป็นผู้ประกาศข่าวกลุ่มละ 5 นาที
2. ครูสังเกตการทำงานและบันทึกแบบประเมินการพูดเป็นผู้ประกาศข่าว
3. นักเรียนประเมินการพูด

ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง

ครูและนักเรียนตัวแทน กลุ่มละ 1 คน อภิปรายการแสดงผลการประกาศข่าวว่ามีจุดที่น่าสนใจและมีข้อบกพร่องอย่างไร

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายข่าวที่นำเสนอว่ามีข่าวที่น่าสนใจอะไรบ้าง และ
แนะนำการติดตามข่าวให้ทันเหตุการณ์และต่อเนื่อง

กระบวนการวัดและประเมินผล

แบบบันทึกข่าว	แบบประเมินการพูดเป็นผู้ประกาศข่าว		
สื่อและแหล่งการเรียนรู้			
หนังสือพิมพ์	โทรทัศน์	ไมโครโฟน	โต๊ะ เก้าอี้
บันทึกหลังสอน			

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ชี้แผน
(นางกรรณิการ์ พฤกษ์วิเศษกุล)

ลงชื่อ หัวหน้าสาย ลงชื่อ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ
(นางเกสรี่ อภิชาติธานินทร์) (นางสาววาสนา เศษสวย)

แบบประเมินทักษะการพูด ผู้ประกาศข่าวจิว⁺

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	พฤติกรรมที่แสดงออก/คะแนนเต็ม					คะแนนรวม 10	หมายเหตุ
		การกล่าวปฏิสันถาร 2	การดำเนินรายการและการเชื่อมโยงรายการ 2	บุคลิกภาพเหมาะสม 2	สรุปข่าวได้ชัดเจน 2	การใช้ถ้อยคำและสำนวนโวหาร 2		
1.	ค.ช.จิโรจน์ มั่งเจริญ							
2.	ค.ช.พันธกานต์ ธีตรังกุล							
3.	ค.ช.ศักดิ์ดา ชาตะพันธ์วิทยา							
4.	ค.ช.ชนะชล นาเมือง							
5.	ค.ช.ทศพล วรรณวิชิต							
6.	ค.ช.พิชญ ชำเกตุ							
7.	ค.ช.กิตติพงศ์ ขาวขำ							
8.	ค.ช.นที สุดปลิด							
9.	ค.ช.กิตติชัย โพธิ์ไย							
10.	ค.ช.อภิวัฒน์ บุญคาสุทธิ							
11.	ค.ช.ภาณุวัฒน์ พิรพัฒน์คิษฐ์							
12.	ค.ช.กัญญา อาฮีร์							
13.	ค.ช.ทิวากร ก้องอัมพร							
14.	ค.ช.ชัยวัฒน์ เนตรขำ							
15.	ค.ช.ณัฐพล มูลิกากร							
16.	ค.ช.ศุพล อ้วนล้ำ							
17.	ค.ช.ประชา เพชรรักษา							
18.	ค.ช.ธนิศร รัตนลือรุ่งโรจน์							
19.	ค.ช.วรวิษ ศักดิ์สิง							
20.	ค.ช.รณทรรศน์ แสงชื่อ							
21.	ค.ช.เรวัตร์ เจตนา							
22.	ค.ช.กิตติการ ปรางศรี							
23.	ค.ช.จิรพนธ์ เพ็ชรล้าเลิศ							
24.	ค.ช.อนุรักษ์ อินบุญ							
25.	ค.ญ.ปาริชาติ ดิษฐญาหาญ							
26.	ค.ญ.อิสรากรณ์ ค้วงนิล							
27.	ค.ญ.สิระดา วรรณวิชิต							

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	พฤติกรรมที่แสดงออก/คะแนนเต็ม					คะแนนรวม 10	หมายเหตุ
		การกล่าวปฏิบัติสังการ 2	การดำเนินรายการและการเชื่อมโยงรายการ 2	บุคลิกภาพเหมาะสม 2	สรุปข่าวได้ชัดเจน 2	การใช้ถ้อยคำและสำนวนโวหาร 2		
28.	ค.ญ.ฐนิศร ศรีรัตน์							
29.	ค.ญ.ธัญญากานต์ นาคแก้ว							
30.	ค.ญ.ณัฐวดี ไม้ทอง							
31.	ค.ญ.กิ่งกาญจน์ เขินไพโร							
32.	ค.ญ.มนัสวี สีลากร							
33.	ค.ญ.รัชกร วิจิตรชาญ							
34.	ค.ญ.สิริภัทร วงษ์กันหา							
35.	ค.ญ.ศุภลักษณ์ มีกรงาม							
36.	ค.ญ.พลอย บุญทัน							
37.	ค.ญ.สุทธิกานต์ โพธิ์เกษม							
38.	ค.ญ.อัยการ โชติรัตน์							
39.	ค.ญ.กมลชนก ภัทรพันธ์ โสภส							
40.	ค.ญ.วิไลรัตน์ ศรีรัตน์							
41.	ค.ญ.นवलนภา ฟองสมุทร							
42.	ค.ญ.กมลทิพย์ กัลปพฤกษ์							
43.	ค.ญ.สุนันทา อิมช่อง							
44.	ค.ญ.สิริพร ช้อบุตร							
45.	ค.ญ.สุพิษา เจริญนาน							

ผลการประเมินจากคะแนนรวม มีความหมายดังนี้

- 1 – 4   ยังต้องปรับปรุง
- 5 – 6   พอใช้
- 7 – 8   ดี
- 9 – 10   ดีมาก

ลงชื่อ .....ผู้ประเมิน

แบบประเมินทักษะการพูด ผู้ประกาศข่าวจิ๋ว⁺

ที่	รายการ	คะแนน	
		2	1
1	การกล่าวปฏิสันถาร		
2	การดำเนินรายการและการเชื่อมโยงรายการ		
3	บุคลิกภาพเหมาะสม		
4	สรุปข่าวได้ชัดเจน		
5	การใช้ถ้อยคำและสำนวนโวหาร		

สรุปผลการประเมิน

--	--

ลงชื่อ .....ผู้ประเมิน

แบบบันทึกข้อมูล

เรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

บันทึกโดย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้

โรงเรียนวัดคูบัวอน สำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง สัมภาษณ์คนดีของโรงเรียน เวลา 1 ชั่วโมง
 สัปดาห์ที่   วันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2547

*****

สาระสำคัญ

การฝึกพูดเป็นผู้สัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ เป็นการฝึกพูดสัมภาษณ์ที่ผู้สัมภาษณ์พัฒนาการพูด โดยการสัมภาษณ์ที่จะทำให้ผู้สัมภาษณ์สามารถพูดสนทนาพูดโต้ตอบและสามารถพูดแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันกับบุคคลต่าง ๆ ได้อย่างมั่นใจ และสามารถทำให้ผู้ฝึกมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลต่าง ๆ ในโอกาสต่อไป

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนพัฒนาทักษะการพูดโดยการสัมภาษณ์เพื่อนคนที่นักเรียนสนใจได้ถูกต้องและสามารถประเมินทักษะการพูดได้ถูกต้อง

จุดประสงค์นำทาง

1. นักเรียนสามารถเตรียมหัวข้อสัมภาษณ์ได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถสัมภาษณ์เพื่อนตามหัวข้อสัมภาษณ์ที่กำหนดได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นและเหตุผลจากการสัมภาษณ์เพื่อนได้ถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถประเมินการพูดสัมภาษณ์คนดีของโรงเรียนได้

สาระการเรียนรู้

1. หัวข้อสัมภาษณ์คนดีของโรงเรียน
2. การสัมภาษณ์
3. การแสดงผลของการสัมภาษณ์คนดีของโรงเรียน
4. การประเมินการพูด

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ครูสนทนาถึงรายการโทรทัศน์ที่มีการสัมภาษณ์บุคคลที่น่าสนใจต่าง ๆ ว่ามีรายการอะไรบ้าง
2. ครูซักถามนักเรียนว่า ถ้าเป็นพิธีกร นักเรียนอยากสัมภาษณ์ใครบ้าง เพราะอะไรถึงอยากสัมภาษณ์คนนี้

3. นักเรียนร่วมกันตั้งคำถามเพื่อสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ
4. ครูสนทนาถึงหน้าที่ของผู้สัมภาษณ์ว่า ควรมีบุคลิกภาพ การวางตัว อย่างไร และควรใช้คำพูดในการซักถามอย่างไร ถึงจะทำให้ผู้ถูกสัมภาษณ์มีความรู้สึกอบอุ่นเป็นกันเอง

ขั้นตอน

1. ขั้นเตรียมการ

- 1.1 นักเรียนจัดกลุ่มสัมภาษณ์เพื่อนในชั้นเรียนกลุ่มละ 3 คน
- 1.2 ครูกำหนดให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมุติเป็นผู้สัมภาษณ์เพื่อนคนหนึ่งที่นักเรียนสนใจ โดยกำหนดหัวข้อที่สัมภาษณ์ตามความต้องการในเวลา 3 นาที โดยกำหนดให้เป็นผู้สัมภาษณ์ 1 คน ผู้ให้สัมภาษณ์ 2 คน
- 1.3 นักเรียนร่วมกำหนดหลักเกณฑ์การพูดแบบการสัมภาษณ์ในกิจกรรมสัมภาษณ์คนดีของโรงเรียน
- 1.4 นักเรียนร่วมกันกำหนดหัวข้อในการสัมภาษณ์
- 1.5 ครูตรวจหัวข้อสัมภาษณ์ของแต่ละกลุ่ม
- 1.6 นักเรียนจัดสถานที่และเตรียมสื่ออุปกรณ์ประกอบการสัมภาษณ์
- 1.7 ครูกำหนดผู้ประเมินทักษะการพูดสัมภาษณ์คนดีของโรงเรียน

ขั้นแสดง

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มแสดงบทบาทสมมุติเป็นผู้สัมภาษณ์และผู้ให้สัมภาษณ์ในกิจกรรมสัมภาษณ์คนดีของโรงเรียน กลุ่มละ 3 นาที ในสถานการณ์จริง
2. ครูสังเกตการทำงานและบันทึกแบบประเมินการพูด แบบสัมภาษณ์ในกิจกรรมสัมภาษณ์คนดีของโรงเรียน
3. นักเรียนประเมินการพูดการสัมภาษณ์คนดีของโรงเรียน

ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง

นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงการสัมภาษณ์ของแต่ละกลุ่มว่ากลุ่มใดน่าสนใจและสามารถดำเนินรายการเป็นผู้สัมภาษณ์ได้ดี และมีจุดเด่น หรือจุดที่ต้องแก้ไขอย่างไร

ขั้นสรุป

นักเรียนและครูร่วมกันสรุปหัวข้อในการสัมภาษณ์ที่สำคัญว่ามีอะไรบ้างและผู้สัมภาษณ์ที่ดีก็ต้องมีลักษณะอย่างไรบ้าง ดังนั้นจากการสัมภาษณ์นักเรียนสามารถใช้คำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์ นำไปเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนของนักเรียนอย่างไรบ้าง

กระบวนการวัดและประเมินผล

1. แบบบันทึกการสัมภาษณ์

แบบประเมินทักษะการพูดสัมภาษณ์คนดีของโรงเรียน

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล	พฤติกรรมที่แสดงออก/คะแนนเต็ม					คะแนนรวม 10	หมายเหตุ
		เนื้อหาสาระและประเด็นการสัมภาษณ์ 2	บุคลิกภาพเหมาะสม 2	การใช้ถ้อยคำภาษาเหมาะสม 2	มนุษยสัมพันธ์ของผู้สัมภาษณ์และผู้ให้สัมภาษณ์ 2	การทำงานกลุ่ม 2		
1.	ค.ช.จิโรจน์ มุ่งเจริญ							
2.	ค.ช.พันธกานต์ ถิตรงกุล							
3.	ค.ช.ศักดิ์ ชาติพันธ์วิทยา							
4.	ค.ช.ชนะชล นาเมือง							
5.	ค.ช.ทศพล วรรณวิจิต							
6.	ค.ช.เพ็ญ ชำเกตุ							
7.	ค.ช.กิตติพงษ์ ขาวขำ							
8.	ค.ช.นที สุกปลิด							
9.	ค.ช.กิตติชัย โพธิ์ไย							
10.	ค.ช.อภิวัฒน์ บุญตาสุทธิ							
11.	ค.ช.ภาณุวัฒน์ พิรพัฒนชัยรัฐ							
12.	ค.ช.ภิญโญ อาฮีร์							
13.	ค.ช.ทิวากร ก้องอัมพร							
14.	ค.ช.ชัยวัฒน์ เนตรขำ							
15.	ค.ช.ณัฐพล บุญการ							
16.	ค.ช.สุพล อ้วนล้ำ							
17.	ค.ช.ประชา เพชรรักษา							
18.	ค.ช.ธนิศร รัตนลือรุ่งโรจน์							
19.	ค.ช.วรวิษ ศักดิ์สัง							
20.	ค.ช.รณทรรศน์ แสงชื่อ							
21.	ค.ช.เรวัตร เจตนา							
22.	ค.ช.กิดการ ปรางศรี							
23.	ค.ช.จิรพนธ์ เพ็ชรล้นเลิศ							
24.	ค.ช.อนุรักษ์ อินบุญ							
25.	ค.ญ.ปวีรชาติ ศัญญาหาญ							
26.	ค.ญ.อิสรากรณ์ ศ้างนิล							
27.	ค.ญ.สิระดา วรรณวิจิต							

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล	พฤติกรรมที่แสดงออกและคะแนนเต็ม					คะแนนรวม 10	หมายเหตุ
		เนื้อหาสาระและประเด็นการสัมภาษณ์	บุคลิกภาพเหมาะสม	การใช้ถ้อยคำภาษาเหมาะสม	มนุษยสัมพันธ์ของผู้สัมภาษณ์และผู้สัมภาษณ์	การทำงานกลุ่ม		
		2	2	2	2	2		
28.	ค.ญ.ฐนิศร ศรีรัตน์							
29.	ค.ญ.ธัญญากานต์ นาคแก้ว							
30.	ค.ญ.ณัฐวดี ไม้ทอง							
31.	ค.ญ.กิ่งกาญจน์ เขินไพร							
32.	ค.ญ.มนัสวี สีลากร							
33.	ค.ญ.รัชกร วิจิตรชาญ							
34.	ค.ญ.สิริภัทร์ วงษ์กันหา							
35.	ค.ญ.ศุภลักษณ์ มีกรงาม							
36.	ค.ญ.พลอย บุญทัน							
37.	ค.ญ.สุทธิกานต์ โพธิ์เกษม							
38.	ค.ญ.อัยการ โชติรัตน์							
39.	ค.ญ.กมลชนก ภักทรพันธ์ โสภ							
40.	ค.ญ.วิไลรัตน์ ศรีรัตน์							
41.	ค.ญ.นวลนภา ฟองสมุทร							
42.	ค.ญ.กมลทิพย์ กัลปพฤกษ์							
43.	ค.ญ.สุนันทา ยิ้มย่อง							
44.	ค.ญ.สิริพร ช้อบุตร							
45.	ค.ญ.สุพิชา เจริญนาน							

ผลการประเมินจากคะแนนรวม มีความหมายดังนี้

- 1 – 4   ยังต้องปรับปรุง
- 5 – 6   พอใช้
- 7 – 8   ดี
- 9 – 10   ดีมาก

ลงชื่อ .....ผู้ประเมิน

แบบบันทึกข้อมูล

เรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

บันทึกโดย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้

โรงเรียนวัดคูบัวอน สำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง นักเล่าน้อย เวลา 2 ชั่วโมง
 สัปดาห์ที่ วันที่ 2-3 มีนาคม พ.ศ. 2547

*****

สาระสำคัญ

การฝึกพูดเป็นนักเล่าน้อยเป็นการฝึกพูดที่สามารถพัฒนาทักษะการพูด โดยการเล่าข่าวและเหตุการณ์ประทับใจ ที่ผู้พูดสามารถพูดถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์ และพูดแสดงความคิดเห็นไปยังผู้ฟัง พร้อมเป็นการฝึกสร้างความเชื่อมั่น ในขณะที่ผู้พูดพูดให้มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตที่ดีได้

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนพัฒนาทักษะการพูดเป็นนักเล่าข่าวที่น่าสนใจและเหตุการณ์ที่ประทับใจได้ถูกต้อง

จุดประสงค์นำทาง

1. นักเรียนสามารถเล่าข่าวที่น่าสนใจได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถเล่าเหตุการณ์ที่ประทับใจได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวและเหตุการณ์ที่ประทับใจได้ถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถประเมินการพูดได้ถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

1. การเล่าข่าว
2. การเล่าเหตุการณ์ประทับใจ
3. การแสดงความคิดเห็น
4. การประเมินการพูด

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ครูสนทนาซักถามถึงข่าวที่นักเรียนได้รู้ในช่วง 1 สัปดาห์ว่ามีเหตุการณ์อะไรที่น่าสนใจบ้าง
2. นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดที่ดีและไม่ดีอย่างไร กับสังคมและตัวนักเรียนบ้าง

3. ครูสนทนาถึงเหตุการณ์บ้านเมือง ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา บางครั้งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตัวเรามีทั้งดีและไม่ดี หรืออาจมีสิ่งที่น่าสนใจ
4. ครูซักถามนักเรียนว่ามีสิ่งที่น่าสนใจอะไรบ้าง
5. ครูเล่าเหตุการณ์ที่น่าสนใจให้นักเรียนฟัง

ขั้นสอน

1. ขั้นเตรียมการ

- 1.1 ครูกำหนดให้นักเรียนเลือกแสดงบทบาทสมมติเป็นนักเล่า โดยให้เลือกเป็นนักเล่าข่าวและเล่าเหตุการณ์ที่น่าสนใจพร้อมทั้งให้แสดงความคิดเห็นในเหตุการณ์นั้น
- 1.2 นักเรียนกำหนดหลักเกณฑ์การเล่าข่าวและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ
- 1.3 นักเรียนบันทึกข่าวและเหตุการณ์ที่น่าสนใจลงแบบบันทึกข้อมูล
- 1.4 ครูตรวจแบบบันทึกข้อมูลการเล่าข่าวและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ
- 1.5 นักเรียนเตรียมสถานที่และอุปกรณ์ในการนำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นแสดง

1. นักเรียนทุกคนแสดงบทบาทสมมติเป็นนักเล่าข่าว โดยเล่าข่าวและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ พร้อมแสดงความคิดเห็นในข่าวและเหตุการณ์ที่น่าสนใจคนละ 3 นาที
2. ครูสังเกตการแสดงบทบาทสมมติเป็นนักเล่าข่าว และบันทึกแบบประเมินการพูด

ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง

นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นว่าข่าวและเหตุการณ์ใดน่าสนใจ ผู้นำเสนอวิธีวิธีการเล่าข่าวดี และมีอะไรบกพร่องควรแก้ไข และเหตุการณ์ที่น่าสนใจนั้น ผู้นำเสนอเล่าได้น่าสนใจและผู้นำเสนอคนใดสามารถแสดงความคิดเห็นในข่าวและเหตุการณ์ได้อย่างมีเหตุผล

ขั้นสรุป

ครูสนทนา ซักถาม ถึงข่าวที่น่าสนใจและเหตุการณ์ที่น่าสนใจว่าสามารถนำไปเป็นแนวคิดและเกิดประโยชน์อย่างไรบ้าง สำหรับนักเรียน

กระบวนการวัดและประเมินผล

1. แบบบันทึกข้อมูลข่าวและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ
2. แบบประเมินการพูดนักเล่าข่าว

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

ไมโครโฟน	หนังสือพิมพ์	โทรทัศน์	เรื่องจริง
แบบประเมินการพูดนักเล่าข่าว		แบบบันทึกข้อมูล	

บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ใช้แผน
(นางกรรณิการ์ พฤกษ์วิเศษกุล)

ลงชื่อ หัวหน้าสาย ลงชื่อ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ
(นางเกสรี่ อภิชาติธานินทร์) (นางสาววาสนา เศษสวย)

**แบบประเมินทักษะการพูด นักเล่าน้อย
เล่าข่าว และประสบการณ์ที่ประทับใจ (รายบุคคล)**

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	พฤติกรรมที่แสดงออก/คะแนนเต็ม					คะแนน รวม 10	หมายเหตุ
		ความเหมาะสมของข่าว และประสบการณ์ 2	ใช้ภาษาถูกต้อง และชัดเจน 2	เล่าได้น่าสนใจ และสนุกสนาน 2	มีน้ำเสียงและลีลาประกอบ การพูดที่เหมาะสม 2	สามารถแสดงความคิด เห็นที่สอดคล้องกับเรื่อง 2		
1.	ค.ช.จิโรจน์ มุ่งเจริญ							
2.	ค.ช.พันธกานต์ ภัทรศรีกุล							
3.	ค.ช.ศักดิ์ดา ชวตะพันธ์วิทยา							
4.	ค.ช.ชนะชวล นาเมือง							
5.	ค.ช.ทศพล วรรณวิจิตร							
6.	ค.ช.พิชญ์ ขำเกตุ							
7.	ค.ช.กิตติพงศ์ ขาวขำ							
8.	ค.ช.นที สุกปลิด							
9.	ค.ช.กิตติชัย โพธิ์ไย							
10.	ค.ช.อภิวัฒน์ บุญตาสุทธิ							
11.	ค.ช.ภาณุวัฒน์ พิรพัฒน์ดิษฐ์							
12.	ค.ช.กัญญา อธิ์ธีร์							
13.	ค.ช.ทิวากร ก้องอัมพร							
14.	ค.ช.ชัยวัฒน์ เนตรขำ							
15.	ค.ช.ณัฐพล มุสิกการ							
16.	ค.ช.สุพล อ้วนล้ำ							
17.	ค.ช.ประชา เพชรรักษา							
18.	ค.ช.ธนิศร รัตนลือรุ่งโรจน์							
19.	ค.ช.วรัวิช สักดิ์สัง							
20.	ค.ช.รณทรศน์ แสงชื่อ							
21.	ค.ช.เรวัตร เจตนา							
22.	ค.ช.กิดการ ปรางศรี							
23.	ค.ช.จิรพันธ์ เพ็ชรล้ำเลิศ							
24.	ค.ช.อนุรักษ์ อินบุญ							
25.	ค.ญ.ปาริชาติ ศัญญาหาญ							
26.	ค.ญ.อิสราภรณ์ ค้างนิล							

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	พฤติกรรมที่แสดงออก/คะแนนเต็ม					คะแนนรวม 10	หมายเหตุ
		ความเหมาะสมของข่าวและประสบการณ์ 2	ใช้ภาษาถูกต้องและชัดเจน 2	เล่าได้น่าสนใจและสนุกสนาน 2	มีน้ำเสียงและลีลาประกอบ การพูดที่เหมาะสม 2	สามารถแสดงความคิดเห็นที่สอดคล้องกับเรื่อง 2		
27.	ค.ญ.สิระดา วรรณวิจิต							
28.	ค.ญ.ฐนิศร ศรีรัตน์							
29.	ค.ญ.ชญัญญากานต์ นาคแก้ว							
30.	ค.ญ.ณัฐวดี ไม้ทอง							
31.	ค.ญ.กิ่งกาญจน์ เขินไพโร							
32.	ค.ญ.มนัสวี สีลากร							
33.	ค.ญ.รัชกร วิจิตรชาญ							
34.	ค.ญ.สิริภัทร วงษ์กันหา							
35.	ค.ญ.ศุภลักษณ์ มีกรงาม							
36.	ค.ญ.พลอย บุญทัน							
37.	ค.ญ.สุทธิกานต์ โพธิ์เกษม							
38.	ค.ญ.อัยการ โชติรัตน์							
39.	ค.ญ.กมลชนก ภักทรพันธ์ โกลส							
40.	ค.ญ.วิไลรัตน์ ศรีรัตน์							
41.	ค.ญ.นवलนภา ฟองสมุทร							
42.	ค.ญ.กมลทิพย์ กัลปพฤกษ์							
43.	ค.ญ.สุนันทา อิมช่อง							
44.	ค.ญ.สิริพร อื้อบุตร							
45.	ค.ญ.สุพิษา เจริญนาน							

ผลการประเมินจากคะแนนรวม มีความหมายดังนี้

1 – 4   ยังต้องปรับปรุง

5 – 6   พอใช้

7 – 8   ดี

9 – 10   ดีมาก

ลงชื่อ .....ผู้ประเมิน

แบบบันทึกการเล่าข่าวและเหตุการณ์ประทับใจ

หัวข้อเรื่อง .....

ข้อความของเรื่อง (สรุป) (ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แหล่งที่มา จากหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ กำบอกเล่า

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้รายงาน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้

โรงเรียนวัดคูบัว สำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง พิธีกรรายการ เวลา 2 ชั่วโมง
 สัปดาห์ที่   วันที่ 9 มีนาคม พ.ศ. 2547

*****

สาระสำคัญ

การพูดเป็นพิธีกรรายการ เป็นการพัฒนาทักษะการพูดที่เปิดโอกาสให้ผู้พูดเชื่อมโยงรายการ โดยใช้ภาษาที่ถูกต้องชัดเจน มีลีลาท่าทางประกอบการพูดที่ต่อเนื่องและด้วยบุคลิกภาพที่เหมาะสม สามารถให้ผู้ฟังเกิดความรู้ และความเพลิดเพลินตลอดเวลา

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้ นักเรียนพัฒนาทักษะการพูดเป็นพิธีกรรายการ โทรทัศน์ได้ถูกต้องและสามารถประเมินการพูดเป็นพิธีกรรายการได้

จุดประสงค์นำทาง

1. นักเรียนสามารถพูดดำเนินรายการเป็นพิธีกรได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถวางบุคลิกภาพที่เชื่อมั่นในการดำเนินรายการได้เหมาะสม
3. นักเรียนสามารถประเมินการพูดเป็นพิธีกรรายการได้ถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

1. การพูดดำเนินรายการเป็นพิธีกรโทรทัศน์
2. การวางบุคลิกภาพ
3. การประเมินการพูด

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ครูสนทนาถึงรายการโทรทัศน์ที่นักเรียนติดตามชมว่ามีอะไรบ้าง
2. นักเรียนยกตัวอย่างรายการโทรทัศน์ที่สนใจ
3. ครูซักถามถึงพิธีกรที่นักเรียนชื่นชอบ และนักเรียนยกตัวอย่าง
4. ครูซักถาม สนทนา บทบาทและหน้าที่ของพิธีกรในการดำเนินรายการว่าต้องปฏิบัติตนอย่างไรบ้าง
5. ครูนำเทปอัดเสียงพิธีกรรายการให้นักเรียนฟัง

ขั้นสอน**1. ขั้นเตรียมการ**

- 1.1 นักเรียนแบ่งกลุ่ม 6 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน
- 1.2 ครูกำหนดบทบาทให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติเป็นพิธีกรรายการว่ามีหน้าที่
ดำเนินรายการและแนะนำการแสดงของแต่ละชุดของแต่ละกลุ่ม
- 1.3 ครูกำหนดผู้สังเกตการณ์ประเมินการพูดเป็นพิธีกรรายการ ซึ่งกำหนดกลุ่มละ 1 – 2
รายการ ซึ่งใช้เวลาการพูดเป็นพิธีกรรายการ และการแสดงไม่เกิน 5 นาที
- 1.4 นักเรียนร่วมกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินพิธีกรรายการ
- 1.5 นักเรียนเตรียมสถานที่และอุปกรณ์ประกอบการแสดงและการดำเนินรายการ

ขั้นแสดง

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มแสดงบทบาทสมมติเป็นพิธีกรดำเนินรายการและการแสดงประกอบ
รายการ กลุ่มละ 5 นาที
2. ครูสังเกตการทำงานกลุ่ม และบันทึกแบบประเมินการพูดเป็นพิธีกรรายการ
3. นักเรียนประเมินการพูดเป็นพิธีกรรายการ

ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง

นักเรียนแสดงความคิดเห็น การดำเนินรายการเป็นพิธีกร และการแสดงแต่ละกลุ่ม
ว่าให้ประโยชน์อย่างไร และพิธีกรกลุ่มไหนสามารถดำเนินรายการได้ดีน่าสนใจ พร้อมทั้งนักเรียน
สามารถประเมินการพูดของพิธีกรตามแบบประเมิน

ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันสรุปถึงหน้าที่และบุคลิกภาพที่เหมาะสมของพิธีกรดำเนินรายการ
กระบวนการวัดและประเมินผล

แบบประเมินการพูดเป็นพิธีกรรายการ
แบบประเมินการพูดโดยผู้สังเกตการณ์

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

โทรทัศน์	แท่นพูด	แบบบันทึก	ไมโครโฟน
แบบประเมินการพูดเป็นพิธีกรรายการ		เทปอัดเสียง	

บันทึกหลังสอน

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ ผู้ใช้แผน
(นางกรรณิการ์ พฤกษ์วิเศษกุล)

ลงชื่อ หัวหน้าสาย ลงชื่อ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ
(นางเกสรี่ อภิชาติธานินทร์) (นางสาววาสนา เศษสวย)

แบบประเมินทักษะการพูด พิธีกรรายการ (กลุ่ม)

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	พฤติกรรมที่แสดงออก/คะแนนเต็ม					คะแนนรวม 10	หมายเหตุ
		การกล่าวปฏิสันถาร 2	การดำเนินรายการและการเชื่อมโยงรายการ 2	บุคลิกภาพเหมาะสม 2	ลีลาการพูดเร้าใจ สนุกสนาน 2	ใช้ภาษาถูกต้องชัดเจน 2		
1.	ค.ช.จิโรจน์ มั่งเจริญ							
2.	ค.ช.พันธกานต์ ธีตรังกุล							
3.	ค.ช.ศักดิ์ดา ชาติพะันธ์วิทยา							
4.	ค.ช.ชนะชวล นาเมือง							
5.	ค.ช.ทศพล วรรณวิชิต							
6.	ค.ช.พิชญ ชำเกตุ							
7.	ค.ช.กิตติพงศ์ ขาวขำ							
8.	ค.ช.นที สุดปลิด							
9.	ค.ช.กิตติชัย โพธิ์ไย							
10.	ค.ช.อภิวัฒน์ บุญตาสุทธิ							
11.	ค.ช.ภาณุวัฒน์ พิรพัฒน์คิษฐ์							
12.	ค.ช.กัญญา อาฮีร์							
13.	ค.ช.ทิวากร ก้องอัมพร							
14.	ค.ช.ชัยวัฒน์ เนตรขำ							
15.	ค.ช.ณัฐพล มูลิกากร							
16.	ค.ช.ศุพล อ้วนล้ำ							
17.	ค.ช.ประชา เพชรรักษา							
18.	ค.ช.ธนิศร รัตนลือรุ่งโรจน์							
19.	ค.ช.วรวิษ ศักดิ์สิง							
20.	ค.ช.รณทรรศน์ แสงชื่อ							
21.	ค.ช.เรวัตร์ เจตนา							
22.	ค.ช.กิตติการ ปรางศรี							
23.	ค.ช.จิรพนธ์ เพ็ชรล้ำเลิศ							
24.	ค.ช.อนุรักษ์ อินบุญ							
25.	ค.ญ.ปวีรชาติ ดิษฐญาหาญ							
26.	ค.ญ.อิสรากรณ์ ค้วงนิล							
27.	ค.ญ.สิระดา วรรณวิชิต							

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	พฤติกรรมที่แสดงออก/คะแนนเต็ม					คะแนนรวม 10	หมายเหตุ
		การกล่าวปฏิบัติ	การดำเนินรายการและการเชื่อมโยงรายการ	บุคลิกภาพเหมาะสม	ลีลาการพูดเร้าใจสนุกสนาน	ใช้ภาษาถูกต้องชัดเจน		
		2	2	2	2	2		
28.	ค.ญ.ฐนิศร ศรีรัตน์							
29.	ค.ญ.ธัญญากานต์ นาคแก้ว							
30.	ค.ญ.ณัฐวดี ไม้ทอง							
31.	ค.ญ.กิ่งกาญจน์ เขินไพโร							
32.	ค.ญ.มนัสวี สีลากร							
33.	ค.ญ.รัชกร วิจิตรชาญ							
34.	ค.ญ.สิริภัทร วงษ์กันหา							
35.	ค.ญ.ศุภลักษณ์ มีกรงาม							
36.	ค.ญ.พลอย บุญทัน							
37.	ค.ญ.สุทธิกานต์ โพธิ์เกษม							
38.	ค.ญ.อัยการ โชติรัตน์							
39.	ค.ญ.กมลชนก ภักดิ์พันธ์ โสภส							
40.	ค.ญ.วิไลรัตน์ ศรีรัตน์							
41.	ค.ญ.นวลนภา ฟองสมุทร							
42.	ค.ญ.กมลทิพย์ กัลป์พฤกษ์							
43.	ค.ญ.สุนันทา อิมช้อง							
44.	ค.ญ.สิริพร อื้อบุตร							
45.	ค.ญ.สุพิษา เจริญนาน							

ผลการประเมินจากคะแนนรวม มีความหมายดังนี้

- 1 – 4   ยังต้องปรับปรุง
- 5 – 6   พอใช้
- 7 – 8   ดี
- 9 – 10   ดีมาก

ลงชื่อ .....ผู้ประเมิน

แบบประเมินทักษะการพูด พิจารณารายการ

ที่	รายการ	คะแนน	
		2	1
1	การกล่าวปฏิสันถาร		
2	การดำเนินรายการและการเชื่อมโยงรายการ		
3	บุคลิกภาพเหมาะสม		
4	ลีลาการพูดเร้าใจสนุกสนาน		
5	ใช้ภาษาถูกต้องชัดเจน		

สรุปผลการประเมิน

--	--

ลงชื่อ .....ผู้ประเมิน

แบบบันทึกข้อมูล

เรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

บันทึกโดย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้

โรงเรียนวัดคูบัวอน สำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง บรรณารักษ์น้อย เวลา ชั่วโมง
 สัปดาห์ที่ วันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2547

*****

สาระสำคัญ

การฝึกพูดเป็นบรรณารักษ์ มีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้พูดรู้ความสำคัญในหน้าที่ของบรรณารักษ์ และพัฒนาทักษะการพูดให้ผู้พูดมีความสามารถในการพูดในด้านการแนะนำหนังสือประเภทต่าง ๆ วิธีการใช้ห้องสมุดและมุมหนังสือในชั้นเรียน รวมทั้งการมีมารยาทที่ดีของการใช้บริการเพื่อจะเกิดประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนพัฒนาทักษะการพูดเป็นบรรณารักษ์ พูดแนะนำหนังสือและการใช้ห้องสมุด มุมหนังสือ ได้ถูกต้อง และประเมินการพูดเป็นบรรณารักษ์ได้

จุดประสงค์นำทาง

1. นักเรียนสามารถแสดงบทบาทสมมติเป็นบรรณารักษ์ได้
2. นักเรียนสามารถพูดแนะนำหนังสือและประเภทของหนังสือที่นักเรียนเลือกได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถพูดแนะนำวิธีการยืมหนังสือจากมุมหนังสือและห้องสมุดได้ถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถพูดสรุปสาระจากหนังสือที่แนะนำได้ถูกต้อง
5. นักเรียนสามารถพูดแนะนำมารยาทการใช้มุมหนังสือ และห้องสมุดได้ถูกต้อง
6. นักเรียนสามารถประเมินการพูดเป็นบรรณารักษ์ได้ถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

1. แสดงบทบาทสมมติเป็นบรรณารักษ์
2. การพูดแนะนำหนังสือ
3. การพูดแนะนำวิธีการยืมหนังสือ
4. การประเมินการพูด

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ครูสนทนาและซักถามนักเรียนถึงที่ตั้งของห้องสมุด โรงเรียน และมุมหนังสือของชั้นเรียน

2. ครูซักถามนักเรียนว่าใครเคยใช้บริการยืมหนังสือจากห้องสมุดบ้าง
3. ครูซักถามความสำคัญของห้องสมุดและมุมหนังสือ
4. ครูซักถามหน้าที่ของบรรณารักษ์ ว่าควรปฏิบัติตนอย่างไรบ้างและมีหน้าที่ทำอะไรบ้าง

1. การเตรียมการ

- 1.1 นักเรียนแบ่งกลุ่ม 6 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน
- 1.2 ครูกำหนดให้นักเรียนแต่ละกลุ่มรับบทบาทสมมติเป็นบรรณารักษ์ พุดแนะนำหนังสือที่น่าสนใจ โดยให้บอกประเภทของหนังสือ วิธีการยืม สารระที่ได้จากหนังสือ และการมีมารยาทในการใช้มุมหนังสือและห้องสมุด สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในหัวข้อที่สนใจ
- 1.3 นักเรียนร่วมกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินการพูดเป็นบรรณารักษ์
- 1.4 นักเรียนเตรียมจัดสถานที่ เตรียมอุปกรณ์ สื่อสำหรับการแสดงบทบาทเป็นบรรณารักษ์
- 1.5 ครูกำหนดผู้สังเกตการณ์ประเมินการพูด

ขั้นแสดง

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มแสดงบทบาทสมมติเป็นบรรณารักษ์ แนะนำหนังสือ กลุ่มละ 10 นาที แต่ละคนมีบทบาทและรับผิดชอบโดยเป็นผู้บอกประเภทของหนังสือทั้ง 5 เล่ม 2 คน เป็นผู้อธิบายสาระของหนังสือ 3 คน ผู้อธิบายวิธีการยืมหนังสือจากห้องสมุด และมุมหนังสือ 2 คน และแนะนำมารยาทการใช้ห้องสมุดและมุมหนังสือ 1 คน
2. ครูสังเกตการทำงานกลุ่มและบันทึกแบบประเมินการพูดเป็นบรรณารักษ์
3. นักเรียนประเมินการพูดเป็นบรรณารักษ์

ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง

นักเรียนตัวแทนอภิปรายกลุ่มละ 1 คน ถึงการแสดงเป็นบรรณารักษ์ว่ามีลักษณะเด่น และมีวิธีการพูดที่น่าสนใจอย่างไร ตามหัวข้อแบบประเมินการพูด

ขั้นสรุป

นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือที่ดีและความสำคัญของการใช้บริการมุมหนังสือและห้องสมุดในการค้นคว้า และการมีมารยาทที่ดี

กระบวนการวัดและประเมินผล

1. สังเกตการทำงานกลุ่ม
2. แบบประเมินการพูดเป็นบรรณารักษ์

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

ไมโครโฟน

หนังสือ

มูมหนังสือ

ห้องสมุด

แบบประเมินการพูดเป็นบรรณารักษ์

บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

ผู้ใช้แผน

(นางกรรณิการ์ พฤกษ์วิเศษกุล)

ลงชื่อ

หัวหน้าสาย

ลงชื่อ

ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ

(นางเกสรี อภิชาติชานินทร์)

(นางสาววาสนา เศษสวย)

แบบประเมินทักษะการพูด บรรณารักษ์น้อย
การพูดแนะนำหนังสือและการใช้บริการห้องสมุดและมุมหนังสือ (กลุ่ม)

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	พฤติกรรมที่แสดงออก/คะแนนเต็ม					คะแนนรวม 10	หมายเหตุ
		บุคลิกภาพเหมาะสม 2	เนื้อหาสาระครบ ประเด็นและชัดเจน 2	การพูดเป็นไป ตามลำดับขั้นตอน 2	ใช้ภาษา ถูกต้องชัดเจน 2	ใช้ท่าทางประกอบ ได้เหมาะสม 2		
1.	ค.ช.จิโรจน์ มุ่งเจริญ							
2.	ค.ช.พันธกานต์ ภัทรศรีกุล							
3.	ค.ช.ศักดิ์ดา ชวตะพันธ์วิทยา							
4.	ค.ช.ชนะชล นาเมือง							
5.	ค.ช.ทศพล วรรณวิจิตร							
6.	ค.ช.พิชญ์ ข้ากตุ							
7.	ค.ช.กิตติพงศ์ ขาวขำ							
8.	ค.ช.นที สุกปลิด							
9.	ค.ช.กิตติชัย โพธิ์ไย							
10.	ค.ช.อภิวัฒน์ บุญตาสุทธิ							
11.	ค.ช.ภาณุวัฒน์ พิรพัฒน์ดิษฐ์							
12.	ค.ช.กัญญา อาฮีร์							
13.	ค.ช.ทิวากร ก้องอัมพร							
14.	ค.ช.ชัยวัฒน์ เนตรขำ							
15.	ค.ช.ณัฐพล มุสิกการ							
16.	ค.ช.สุพล อ้วนล้ำ							
17.	ค.ช.ประชา เพชรรักษา							
18.	ค.ช.ธนิศร รัตนโลรุ่งโรจน์							
19.	ค.ช.วรัช สักดิ์สัง							
20.	ค.ช.รณทรรศน์ แสงซื่อ							
21.	ค.ช.เรวัตร เจตนา							
22.	ค.ช.กิตติการ ปรางศรี							
23.	ค.ช.จิรพันธ์ เพ็ชรล้ำเลิศ							
24.	ค.ช.อนุรักษ์ อินบุญ							
25.	ค.ญ.ปาริชาติ ตัญญาหาญ							
26.	ค.ญ.อิสราภรณ์ ค้างนิล							

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	พฤติกรรมที่แสดงออก/คะแนนเต็ม					คะแนนรวม 10	หมายเหตุ
		บุคลิกภาพเหมาะสม 2	เนื้อหาสาระครบ ประเด็นและชัดเจน 2	การพูดเป็นไป ตามลำดับขั้นตอน 2	ใช้ภาษา ถูกต้องชัดเจน 2	ใช้ท่าทางประกอบ ได้เหมาะสม 2		
27.	ค.ญ.สิระดา วรณวิจิต							
28.	ค.ญ.ฐนิศร ศรีรัตน์							
29.	ค.ญ.ชญญากานต์ นาคแก้ว							
30.	ค.ญ.ณัฐวดี ไม้ทอง							
31.	ค.ญ.กิงกาญจน์ เขินไพโร							
32.	ค.ญ.มนัสวี สีลากร							
33.	ค.ญ.รัชกร วิจิตรชาญ							
34.	ค.ญ.สิริภัทร วงษ์กันหา							
35.	ค.ญ.ศุภลักษณ์ มีกรงาม							
36.	ค.ญ.พลอย บุญทัน							
37.	ค.ญ.สุทธิกานต์ โพธิ์เกษม							
38.	ค.ญ.อัยการ โชติรัตน์							
39.	ค.ญ.กมลชนก ภักทรพันธ์ โกลศล							
40.	ค.ญ.วิไลรัตน์ ศรีรัตน์							
41.	ค.ญ.นวลนภา ฟองสมุทร							
42.	ค.ญ.กมลทิพย์ กัลปพฤกษ์							
43.	ค.ญ.สุนันทา อิมข่อง							
44.	ค.ญ.สิริพร อื้อบุตร							
45.	ค.ญ.สุพิษา เจริญนาน							

ผลการประเมินจากคะแนนรวม มีความหมายดังนี้

1 – 4   ยังต้องปรับปรุง

5 – 6   พอใช้

7 – 8   ดี

9 – 10   ดีมาก

ลงชื่อ .....ผู้ประเมิน

แบบประเมินทักษะการพูด บรรณารักษ์น้อย

ที่	รายการ	คะแนน	
		2	1
1	บุคลิกภาพเหมาะสม		
2	เนื้อหาสาระครบประเด็นและชัดเจน		
3	การพูดเป็นไปตามลำดับขั้นตอน		
4	ใช้ภาษาถูกต้องชัดเจน		
5	ใช้ท่าทางประกอบได้เหมาะสม		

สรุปผลการประเมิน

--	--

ลงชื่อ .....ผู้ประเมิน

แผนการจัดการเรียนรู้

โรงเรียนวัดคูบัวอน สำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง มัคคุเทศก์คนเก่ง เวลา 1 ชั่วโมง
 สัปดาห์ที่   วันที่   17 มีนาคม พ.ศ. 2547

*****

สาระสำคัญ

การฝึกพูดเป็นมัคคุเทศก์ เป็นการส่งเสริมให้ผู้พูดใช้ความรู้ ความสามารถของผู้พูด ในการทำหน้าที่เป็นมัคคุเทศก์ ซึ่งผู้พูดสามารถพัฒนาทักษะการพูด โดยการศึกษาข้อมูลจากแหล่ง เรียนรู้ต่าง ๆ พูดให้ความรู้แก่ผู้อื่น ตามที่ได้ศึกษามาอย่างถูกต้อง รวมทั้งสามารถพัฒนาบุคลิกภาพที่ เหมาะสมของผู้พูดให้มีความมั่นใจในการนำเสนอความรู้ อันจะเกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักเรียนพัฒนาทักษะการพูดเป็นมัคคุเทศก์ได้ถูกต้องและประเมินการพูด เป็นมัคคุเทศก์ได้

จุดประสงค์นำทาง

1. นักเรียนสามารถสำรวจแหล่งข้อมูลและบันทึกข้อมูลของโรงเรียนได้
2. นักเรียนสามารถแสดงบทบาทสมมติเป็นมัคคุเทศก์ได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถพูดแนะนำโรงเรียนได้ถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถประเมินการพูดได้ถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

1. แหล่งข้อมูลภายในโรงเรียน
2. การเป็นมัคคุเทศก์
3. การพูดแนะนำโรงเรียน
  - 3.1 แนะนำป้ายนิเทศกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม
  - 3.2 บริเวณสวนหย่อมและบ่อปลา
  - 3.3 บริเวณห้องปฏิบัติการสอน
  - 3.4 บริเวณป่าต้นไม้พูดได้
  - 3.5 โรงอาหาร ห้องสมุด และห้องสุขา
4. การประเมินการพูด

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ครูสนทนา ชักถาม ความรู้สึกของนักเรียนเมื่อเดินเข้ามาโรงเรียน และนักเรียนชอบมุมหรือส่วนไหนของโรงเรียนมากที่สุด เพราะอะไร
2. ครูซักถามนักเรียนว่ารู้จักมัคคุเทศก์และซักถามว่ามีหน้าที่ทำอะไรบ้าง
3. ครูแนะนำหน้าที่และบทบาทของมัคคุเทศก์ให้นักเรียนฟัง
4. ครูซักถามนักเรียนว่าถ้านักเรียนเป็นมัคคุเทศก์ นักเรียนจะแนะนำโรงเรียนตรงมุมหรือส่วนไหนบ้าง
5. ครูแนะนำขอบข่ายบริเวณโรงเรียนที่นักเรียนต้องแนะนำตามบทบาทของมัคคุเทศก์ 5 จุด

ขั้นสอน

1. ขั้นเตรียมการ

- 1.1 แบ่งกลุ่มนักเรียน 5 กลุ่ม กลุ่มละ 9 – 10 คน และแบ่งบริเวณที่ต้องแนะนำแต่ละกลุ่มที่รับผิดชอบไปศึกษาข้อมูล
- 1.2 ครูกำหนดบทบาทให้นักเรียนเป็นมัคคุเทศก์ไปศึกษาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ที่กำหนดในโรงเรียน
- 1.3 นักเรียนแต่ละกลุ่มบันทึกข้อมูลลงในแบบบันทึก
- 1.4 นักเรียนร่วมกำหนดหลักเกณฑ์การเป็นมัคคุเทศก์
- 1.5 ครูตรวจใบแบบบันทึกข้อมูลของแต่ละกลุ่ม
- 1.6 นักเรียนเตรียมจัดสถานที่และเตรียมอุปกรณ์ในการแสดงบทบาทสมมุติเป็นมัคคุเทศก์
- 1.7 ครูกำหนดผู้สังเกตประเมินการพูด

ขั้นแสดง

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มแสดงบทบาทสมมุติเป็นมัคคุเทศก์แนะนำโรงเรียน กลุ่มละ 5 นาที
2. ครูสังเกตการทำงานและประเมินการพูดเป็นมัคคุเทศก์
3. นักเรียนประเมินการพูดเป็นมัคคุเทศก์

ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง

นักเรียนตัวแทน แต่ละกลุ่มประเมินและอภิปรายผลการแสดงของแต่ละกลุ่มที่ควรเพิ่มเติม พร้อมบอกจุดเด่นของกลุ่มต่าง ๆ ตามแบบประเมิน

ขั้นสรุป

ครูซักถามถึงการทำงานกลุ่ม และข้อควรปฏิบัติในการดูแลรักษาบริเวณโรงเรียน และให้นักเรียนบอกหน้าที่ของนักเรียนในการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาบริเวณโรงเรียน

กระบวนการวัดและประเมินผล

- 1. แบบบันทึกข้อมูล
- 2. แบบประเมินการพูดเป็นมัดคู่เทศก์

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

- 1. สถานที่จริง บริเวณโรงเรียน 5 จุด
- 2. แบบบันทึกข้อมูล
- 3. แบบประเมินการพูดเป็นมัดคู่เทศก์

บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ใช้แผน
 (นางกรรณิการ์ พฤกษ์วิเศษกุล)

ลงชื่อ หัวหน้าสาย ลงชื่อ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ
 (นางเกสรี อภิชาติธานินทร์) (นางสาววาสนา เศษสวย)

แบบประเมินทักษะการพูด มัคคุเทศก์คนเก่ง

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล	พฤติกรรมที่แสดงออก/คะแนนเต็ม					คะแนนรวม 10	หมายเหตุ
		การกล่าวปฏิบัติสนทนา 2	บุคลิกภาพเหมาะสม 2	เนื้อหาสาระถูกต้องตามข้อเท็จจริง 2	การใช้ภาษาถูกต้องกะทัดรัดชัดเจน 2	ความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม 2		
1.	ค.ช.จิโรจน์ มุ่งเจริญ							
2.	ค.ช.พันธกานต์ ถิตรงกุล							
3.	ค.ช.ศักดิ์ดา ชาติพันธ์วิทยา							
4.	ค.ช.ชนะชล นามือง							
5.	ค.ช.ทศพล วรรณวิชิต							
6.	ค.ช.พิชญ ชำเกตุ							
7.	ค.ช.กิตติพงษ์ ขาวขำ							
8.	ค.ช.นที สุกปลิด							
9.	ค.ช.กิตติชัย โพธิ์ไธ							
10.	ค.ช.อภิวัฒน์ บุญตาสุทธิ							
11.	ค.ช.ภาณุวัฒน์ พิรพัฒน์ดิษฐ์							
12.	ค.ช.กัญญา อารี							
13.	ค.ช.ทิวากร ก้องอัมพร							
14.	ค.ช.ชัยวัฒน์ เนตรขำ							
15.	ค.ช.ณัฐพล บุญการ							
16.	ค.ช.ศุพล อ้วนล้ำ							
17.	ค.ช.ประชา เพชรรักษา							
18.	ค.ช.ธนิศร รัตนลือรุ่งโรจน์							
19.	ค.ช.วราวิช ศักดิ์สัง							
20.	ค.ช.รณทรรศน์ แสงซื่อ							
21.	ค.ช.เรวัต เจตนา							
22.	ค.ช.กิตติการ ปรางศรี							
23.	ค.ช.จิรพันธ์ เพ็ชรล้ำเลิศ							
24.	ค.ช.อนุรักษ์ อินบุญ							
25.	ค.ญ.ปาริชาติ ตัญญาหาญ							
26.	ค.ญ.อิสรากรณ์ ศิวังนิล							
27.	ค.ญ.สิระดา วรรณวิชิต							

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล	พฤติกรรมที่แสดงออกและคะแนนเต็ม					คะแนนรวม 10	หมายเหตุ
		การกล่าวปฏิสันถาร 2	บุคลิกภาพเหมาะสม 2	เนื้อหาสาระถูกต้องตามข้อเท็จจริง 2	การใช้ภาษาถูกต้องกะทัดรัดชัดเจน 2	ความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม 2		
28.	ค.ญ.รุณิศร ศรีรัตน์							
29.	ค.ญ.ธัญญากานต์ นาคแก้ว							
30.	ค.ญ.ฉัฐวดี ไม้ทอง							
31.	ค.ญ.กิ่งกาญจน์ เชนไพร							
32.	ค.ญ.มนัสวี สีลากร							
33.	ค.ญ.รัชกร วิจิตรชาญ							
34.	ค.ญ.สิริภัทร วงษ์กัณหา							
35.	ค.ญ.ศุภลักษณ์ มีกรงาม							
36.	ค.ญ.พลอย บุญทัน							
37.	ค.ญ.สุทธกานต์ โพธิ์เกษม							
38.	ค.ญ.อัยการ โชติรัตน์							
39.	ค.ญ.กมลชนก ภัทรพันธ์โกศล							
40.	ค.ญ.วิไลรัตน์ ศรีรัตน์							
41.	ค.ญ.นวลนภา ฟองสมุทร							
42.	ค.ญ.กมลทิพย์ กัลปพฤกษ์							
43.	ค.ญ.สุนันทา ชิมข่อง							
44.	ค.ญ.สิริพร ฮ่อบุตร							
45.	ค.ญ.สุพิชา เจริญนาน							

ผลการประเมินจากคะแนนรวม มีความหมายดังนี้

- 1 – 4   ยังต้องปรับปรุง
- 5 – 6   พอใช้
- 7 – 8   ดี
- 9 – 10   ดีมาก

ลงชื่อ .....ผู้ประเมิน

แบบประเมินทักษะการพูด มีคฤเทศก์คนเก่ง

ที่	รายการ	คะแนน	
		2	1
1	การกล่าวปฏิสันถาร		
2	บุคลิกภาพเหมาะสม		
3	เนื้อหาสาระถูกต้องตามข้อเท็จจริง		
4	การใช้ภาษาถูกต้องกะทัดรัดชัดเจน		
5	ความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม		

สรุปผลการประเมิน

--	--

ลงชื่อ .....ผู้ประเมิน

แบบบันทึกข้อมูล

เรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

บันทึกโดย

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง

แบบตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้ทรงคุณวุฒิ
ค่าความสอดคล้องของแบบบันทึกพฤติกรรมการพูด

แบบตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้

การใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดคูบัวอน

คำชี้แจง ผู้วิจัยได้สร้างแบบตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้พัฒนาทักษะการพูด โดยใช้บทบาทสมมติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อขอคำแนะนำและความคิดเห็นจากท่าน นำไปปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพก่อนนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามความคิดเห็นของท่านเพียงข้อละ 1 ความคิดเห็นซึ่งแต่ละข้อจะมีค่าคะแนนดังนี้

เห็นด้วย	เท่ากับ	+1
ไม่แน่ใจ	เท่ากับ	0
ไม่เห็นด้วย	เท่ากับ	-1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การพูดแนะนำตัว

ข้อความความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. สาระสำคัญครอบคลุมแนวคิด				
2. จุดประสงค์ปลายทางสอดคล้องกับสาระสำคัญและสาระความรู้				
3. จุดประสงค์นำทางสอดคล้องและสัมพันธ์กับกิจกรรม				
4. สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางและปลายทาง				
5. กระบวนการเรียนรู้				
5.1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียนสัมพันธ์กับเรื่องที่สอน				
5.2 ชี้นำเข้าสู่บทเรียนเข้าใจและเหมาะสมกับผู้เรียน				
5.3 จัดกระบวนการเรียนรู้เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้และวัยของผู้เรียน				
5.4 จัดกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนมีส่วนร่วมหรือเป็นศูนย์กลาง				
5.5 จัดกระบวนการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล				
5.6 จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม				
5.7 จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะในการพูดของนักเรียน				
5.8 กระบวนการเรียนรู้ก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีในชั้นเรียน				
5.9 ลำดับกระบวนการเรียนรู้ได้เหมาะสม นำไปสู่การสรุปบทเรียนได้				

ข้อความความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
5.10 มีขั้นตอนการสอนครบองค์ประกอบของการแสดงบทบาทสมมุติ คือ มีขั้นเตรียมการ ขั้นแสดง ขั้นวิเคราะห์ และอภิปรายผลการแสดง ขั้นแสดงเพิ่มเติม ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป				
6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้				
6.1 สื่อและอุปกรณ์มีความเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ และกระบวนการจัดการเรียนรู้				
6.2 สื่อมีลักษณะน่าสนใจ				
6.3 ลำดับการใช้สื่อถูกต้องน่าสนใจ				
7. การวัดและประเมินผล				
7.1 มีเกณฑ์ในการตรวจทักษะการพูดของนักเรียน				
7.2 เกณฑ์ที่กำหนดเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้				
7.3 ประเมินการพูดโดยใช้แบบประเมินการพูดเป็นรายบุคคล				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

ค่าความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ 1

ระดับความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญคนที่				ค่า IOC	ผลการนำไปใช้		ข้อแก้ไข
	1	2	3	4		ใช้ได้	ใช้ไม่ได้	
1	+1	+1	+1	+1	1	1		
2	+1	+1	+1	+1	1	1		
3	+1	+1	+1	+1	1	1		
4	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.1	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.2	-1	+1	+1	+1	0.5	1		ปรับปรุง
5.3	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.4	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.5	0	+1	+1	+1	0.7	1		
5.6	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.7	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.8	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.9	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.10	+1	+1	+1	+1	1	1		
6.1	-1	+1	+1	+1	1	1		
6.2	0	+1	+1	0	0.5	1		
6.3	0	+1	+1	+1	0.7	1		
7.1	+1	+1	+1	+1	1	1		
7.2	+1	+1	+1	+1	1	1		
7.3	-1	+1	+1	+1	0.5	1		

แบบตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้

การใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดคูบัว

คำชี้แจง ผู้วิจัยได้สร้างแบบตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้พัฒนาทักษะการพูด โดยใช้บทบาทสมมติของ นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อขอคำแนะนำและความคิดเห็นจากท่าน นำไปปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพก่อนนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามความคิดเห็นของท่านเพียงข้อละ 1 ความคิดเห็น ซึ่งแต่ละข้อจะมีค่าคะแนนดังนี้

เห็นด้วย	เท่ากับ +1
ไม่แน่ใจ	เท่ากับ 0
ไม่เห็นด้วย	เท่ากับ -1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ทักทายปราศรัย

ข้อคำถามความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. สารสำคัญครอบคลุมแนวคิด				
2. จุดประสงค์ปลายทางสอดคล้องกับสารสำคัญและสาระความรู้				
3. จุดประสงค์นำทางสอดคล้องและสัมพันธ์กับกิจกรรม				
4. สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางและปลายทาง				
5. กระบวนการเรียนรู้				
5.1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียนสัมพันธ์กับเรื่องที่สอน				
5.2 ชี้นำเข้าสู่บทเรียนเข้าใจและเหมาะสมกับผู้เรียน				
5.3 จัดกระบวนการเรียนรู้เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้และวัยของผู้เรียน				
5.4 จัดกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนมีส่วนร่วมหรือเป็นศูนย์กลาง				
5.5 จัดกระบวนการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล				
5.6 จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม				
5.7 จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะในการพูดของนักเรียน				
5.8 กระบวนการเรียนรู้ก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีในชั้นเรียน				
5.9 ลำดับกระบวนการเรียนรู้ได้เหมาะสม นำไปสู่การสรุปบทเรียนได้				

ข้อความความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
5.10 มีขั้นตอนการสอนครบองค์ประกอบของการแสดงบทบาทสมมุติ คือ มีขั้นเตรียมการ ขั้นแสดง ขั้นวิเคราะห์ และอภิปรายผลการแสดง ขั้นแสดงเพิ่มเติม ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป				
6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้				
6.1 สื่อและอุปกรณ์มีความเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ และกระบวนการจัดการเรียนรู้				
6.2 สื่อมีลักษณะน่าสนใจ				
6.3 ลำดับการใช้สื่อถูกต้องน่าสนใจ				
7. การวัดและประเมินผล				
7.1 มีเกณฑ์ในการตรวจทักษะการพูดของนักเรียน				
7.2 เกณฑ์ที่กำหนดเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้				
7.3 ประเมินการพูดโดยใช้แบบประเมินการพูดเป็นกลุ่ม				
7.4 มีการประเมินทักษะการพูดโดยนักเรียน				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

ค่าความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ 2

ระดับความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญคนที่				ค่า IOC	ผลการนำไปใช้		ข้อแก้ไข
	1	2	3	4		ใช้ได้	ใช้ไม่ได้	
1	+1	+1	+1	+1	1	1		
2	+1	+1	+1	+1	1	1		
3	+1	+1	+1	+1	1	1		
4	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.1	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.2	-1	+1	+1	+1	0.7	1		
5.3	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.4	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.5	0	+1	+1	+1	0.7	1		
5.6	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.7	-1	+1	+1	+1	0.5	1		ปรับปรุง
5.8	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.9	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.10	+1	+1	+1	+1	1	1		
6.1	-1	+1	+1	+1	1	1		
6.2	+1	+1	+1	+1	0.7	1		
6.3	+	+1	+1	0	0.7	1		
7.1	+1	+1	+1	+1	1	1		
7.2	+1	+1	+1	+1	1	1		
7.3	-1	+1	+1	+1	0.5	1		

ค่าความสอดคล้องของแบบบันทึกพฤติกรรมกรพุดทักทายปราศรัย

แบบบันทึกพฤติกรรม ระดับความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญ				ค่า IOC	ผลการนำไปใช้		ข้อเสนอ แนะ
	1	2	3	4		ใช้ได้	ใช้ไม่ได้	
1. การกล่าวปฏิสันถาร	+1	+1	+1	+1	1	1		
2. การไหว้ที่เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	1	1		
3. การใช้ถ้อยคำภาษาสนทนา โต้ตอบ	+1	+1	+1	+1	1	1		
4. การวางบุคลิกภาพที่เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	1	1		
5. การร่วมงานทำงานกลุ่ม	+1	+1	+1	+1	1	1		

แบบตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้

การใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดคูบัวอน
คำชี้แจง ผู้วิจัยได้สร้างแบบตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้พัฒนาทักษะการพูด โดยใช้บทบาท
สมมติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อขอคำแนะนำและความคิดเห็นจากท่าน นำไปปรับ
ปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพก่อนนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามความคิดเห็นของท่านเพียงข้อละ 1 ความ
คิดเห็นซึ่งแต่ละข้อจะมีค่าคะแนนดังนี้

เห็นด้วย เท่ากับ +1

ไม่แน่ใจ เท่ากับ 0

ไม่เห็นด้วย เท่ากับ -1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ผู้ประกาศข่าวจิว

ข้อคำถามความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. สารสำคัญครอบคลุมแนวคิด				
2. จุดประสงค์ปลายทางสอดคล้องกับสารสำคัญและสาระความรู้				
3. จุดประสงค์นำทางสอดคล้องและสัมพันธ์กับกิจกรรม				
4. สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางและปลายทาง				
5. กระบวนการเรียนรู้				
5.1 ช้่นนำเข้าสู่บทเรียนสัมพันธ์กับเรื่องที่สอน				
5.2 ช้่นนำเข้าสู่บทเรียนเร้าใจและเหมาะสมกับผู้เรียน				
5.3 จัดกระบวนการเรียนรู้เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้และวัยของผู้เรียน				
5.4 จัดกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนมีส่วนร่วมหรือเป็นศูนย์กลาง				
5.5 จัดกระบวนการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล				
5.6 จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม				
5.7 จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะในการพูดของนักเรียน				
5.8 กระบวนการเรียนรู้ก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีในชั้นเรียน				
5.9 ลำดับกระบวนการเรียนรู้ได้เหมาะสม นำไปสู่การสรุปบทเรียนได้				

ข้อความความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
5.10 มีขั้นตอนการสอนครบองค์ประกอบของการแสดงบทบาทสมมุติ คือ มีขั้นเตรียมการ ขั้นแสดง ขั้นวิเคราะห์ และอภิปรายผลการแสดง ขั้นแสดงเพิ่มเติม ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป				
6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้				
6.1 สื่อและอุปกรณ์มีความเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ และกระบวนการจัดการเรียนรู้				
6.2 สื่อมีลักษณะน่าสนใจ				
6.3 ลำดับการใช้สื่อถูกต้องน่าสนใจ				
7. การวัดและประเมินผล				
7.1 มีเกณฑ์ในการตรวจทักษะการพูดของนักเรียน				
7.2 เกณฑ์ที่กำหนดเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้				
7.3 ประเมินการพูดโดยใช้แบบประเมินการพูดเป็นกลุ่ม				
7.4 มีการประเมินทักษะการพูดโดยนักเรียน				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

ค่าความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ 3

ระดับความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญคนที่				ค่า IOC	ผลการนำไปใช้		ข้อแก้ไข
	1	2	3	4		ใช้ได้	ใช้ไม่ได้	
1	+1	+1	+1	+1	1	1		
2	+1	+1	+1	+1	1	1		
3	+1	+1	+1	+1	1	1		
4	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.1	-1	+1	+1	+1	0.7	1		
5.2	-1	+1	+1	+1	0.7	1		
5.3	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.4	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.5	0	+1	+1	+1	0.7	1		
5.6	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.7	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.8	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.9	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.10	+1	+1	+1	+1	1	1		
6.1	+1	+1	+1	0	0.7	1		
6.2	+1	+1	+1	+1	1	1		
6.3	+1	+1	+1	+1	1	1		
7.1	+1	+1	+1	+1	1	1		
7.2	+1	+1	+1	+1	1	1		
7.3	+1	+1	+1	+1	1	1		
7.4	+1	+1	+1	+1	1	1		

ค่าความสอดคล้องของแบบบันทึกพฤติกรรมกรพุด ผู้ประกาศข่าวจิว^{*}

แบบบันทึกพฤติกรรม ระดับความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญ				ค่า IOC	ผลการนำไปใช้		ข้อเสนอ แนะ
	1	2	3	4		ใช้ได้	ใช้ไม่ได้	
1. การกล่าวปฏิสันถาร	+1	+1	+1	+1	1	1		
2. การดำเนินรายการและการ เชื่อมโยงรายการ	+1	+1	+1	+1	1	1		
3. บุคลิกภาพเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	1	1		
4. สรุปรายข่าวได้ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	1	1		
5. การใช้ถ้อยคำและสำนวน โวหาร	+1	+1	+1	+1	1	1		

แบบตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้

การใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดคูบัว

คำชี้แจง ผู้วิจัยได้สร้างแบบตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้พัฒนาทักษะการพูด โดยใช้บทบาทสมมติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อขอคำแนะนำและความคิดเห็นจากท่าน นำไปปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพก่อนนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามความคิดเห็นของท่านเพียงข้อละ 1
ความคิดเห็นซึ่งแต่ละข้อจะมีค่าคะแนนดังนี้

เห็นด้วย	เท่ากับ +1
ไม่แน่ใจ	เท่ากับ 0
ไม่เห็นด้วย	เท่ากับ -1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง สัมภาษณ์คนดีของโรงเรียน

ข้อคำถามความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. สารสำคัญครอบคลุมแนวคิด				
2. จุดประสงค์ปลายทางสอดคล้องกับสารสำคัญและสาระความรู้				
3. จุดประสงค์นำทางสอดคล้องและสัมพันธ์กับกิจกรรม				
4. สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางและปลายทาง				
5. กระบวนการเรียนรู้				
5.1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียนสัมพันธ์กับเรื่องที่สอน				
5.2 ชี้นำเข้าสู่บทเรียนเข้าใจและเหมาะสมกับผู้เรียน				
5.3 จัดกระบวนการเรียนรู้เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้และวัยของผู้เรียน				
5.4 จัดกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนมีส่วนร่วมหรือเป็นศูนย์กลาง				
5.5 จัดกระบวนการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล				
5.6 จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม				
5.7 จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะในการพูดของนักเรียน				
5.8 กระบวนการเรียนรู้ก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีในชั้นเรียน				
5.9 ลำดับกระบวนการเรียนรู้ได้เหมาะสม นำไปสู่การสรุปบทเรียนได้				

ข้อความความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
5.10 มีขั้นตอนการสอนครบองค์ประกอบของการแสดงบทบาทสมมุติ คือ มีขั้นเตรียมการ ขั้นแสดง ขั้นวิเคราะห์ และอภิปรายผลการแสดง ขั้นแสดงเพิ่มเติม ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป				
6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้				
6.1 สื่อและอุปกรณ์มีความเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ และกระบวนการจัดการเรียนรู้				
6.2 สื่อมีลักษณะน่าสนใจ				
6.3 ลำดับการใช้สื่อถูกต้องน่าสนใจ				
7. การวัดและประเมินผล				
7.1 มีเกณฑ์ในการตรวจทักษะการพูดของนักเรียน				
7.2 เกณฑ์ที่กำหนดเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้				
7.3 ประเมินการพูดโดยใช้แบบประเมินการพูดเป็นกลุ่ม				
7.4 มีการประเมินทักษะการพูดโดยนักเรียน				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

ค่าความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ 4

ระดับความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญคนที่				ค่า IOC	ผลการนำไปใช้		ข้อแก้ไข
	1	2	3	4		ใช้ได้	ใช้ไม่ได้	
1	+1	+1	+1	+1	1	1		
2	+1	+1	+1	+1	1	1		
3	+1	+1	+1	+1	1	1		
4	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.1	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.2	-1	+1	+1	+1	0.7	1		
5.3	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.4	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.5	0	+1	+1	+1	0.7	1		
5.6	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.7	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.8	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.9	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.10	+1	+1	+1	+1	1	1		
6.1	0	+1	+1	+1	0.7	1		
6.2	0	+1	+1	+1	0.7	1		
6.3	+1	+1	+1	+1	1	1		
7.1	+1	+1	+1	+1	1	1		
7.2	+1	+1	+1	+1	1	1		
7.3	+1	+1	+1	+1	1	1		
7.4	+1	+1	+1	+1	1	1		

ค่าความสอดคล้องของแบบบันทึกพฤติกรรมการพูด สัมภาษณ์คนดีของโรงเรียน

แบบบันทึกพฤติกรรม ระดับความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญ				ค่า IOC	ผลการนำไปใช้		ข้อเสนอ แนะ
	1	2	3	4		ใช้ได้	ใช้ไม่ได้	
1. เนื้อหาสาระและประเด็นการ สัมภาษณ์	+1	+1	+1	+1	1	1		
2. บุคลิกภาพเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	1	1		
3. การใช้ถ้อยคำภาษาเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	1	1		
4. มุขยิ้มสัมพันธ์ของผู้สัมภาษณ์ และผู้ให้สัมภาษณ์	+1	+1	+1	+1	1	1		
5. การทำงานกลุ่ม	+1	+1	+1	+1	1	1		

แบบตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้

การใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดคูบัว

คำชี้แจง ผู้วิจัยได้สร้างแบบตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้พัฒนาทักษะการพูด โดยใช้บทบาทสมมติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อขอคำแนะนำและความคิดเห็นจากท่าน นำไปปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพก่อนนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามความคิดเห็นของท่านเพียงข้อละ 1
ความคิดเห็นซึ่งแต่ละข้อจะมีค่าคะแนนดังนี้

เห็นด้วย	เท่ากับ	+1
ไม่แน่ใจ	เท่ากับ	0
ไม่เห็นด้วย	เท่ากับ	-1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง นักเล่าน้อย

ข้อคำถามความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. สารสำคัญครอบคลุมแนวคิด				
2. จุดประสงค์ปลายทางสอดคล้องกับสารสำคัญและสาระความรู้				
3. จุดประสงค์นำทางสอดคล้องและสัมพันธ์กับกิจกรรม				
4. สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางและปลายทาง				
5. กระบวนการเรียนรู้				
5.1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียนสัมพันธ์กับเรื่องที่สอน				
5.2 ชี้นำเข้าสู่บทเรียนเข้าใจและเหมาะสมกับผู้เรียน				
5.3 จัดกระบวนการเรียนรู้เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้และวัยของผู้เรียน				
5.4 จัดกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนมีส่วนร่วมหรือเป็นศูนย์กลาง				
5.5 จัดกระบวนการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล				
5.6 จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม				
5.7 จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะในการพูดของนักเรียน				
5.8 กระบวนการเรียนรู้ก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีในชั้นเรียน				
5.9 ลำดับกระบวนการเรียนรู้ได้เหมาะสม นำไปสู่การสรุปบทเรียนได้				

ข้อความความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
5.10 มีขั้นตอนการสอนครบองค์ประกอบของการแสดงบทบาทสมมุติ คือ มีขั้นเตรียมการ ขั้นแสดง ขั้นวิเคราะห์ และอภิปรายผลการแสดง ขั้นแสดงเพิ่มเติม ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป				
6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้				
6.1 สื่อและอุปกรณ์มีความเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ และกระบวนการจัดการเรียนรู้				
6.2 สื่อมีลักษณะน่าสนใจ				
6.3 ลำดับการใช้สื่อถูกต้องน่าสนใจ				
7. การวัดและประเมินผล				
7.1 มีเกณฑ์ในการตรวจทักษะการพูดของนักเรียน				
7.2 เกณฑ์ที่กำหนดเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้				
7.3 ประเมินการพูดโดยใช้แบบประเมินการพูดเป็นรายบุคคล				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

ค่าความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ 5

ระดับความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญคนที่				ค่า IOC	ผลการนำไปใช้		ข้อแก้ไข
	1	2	3	4		ใช้ได้	ใช้ไม่ได้	
1	+1	+1	+1	+1	1	1		
2	+1	+1	+1	+1	1	1		
3	+1	+1	+1	+1	1	1		
4	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.1	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.2	0	+1	+1	+1	0.7	1		
5.3	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.4	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.5	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.6	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.7	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.8	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.9	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.10	+1	+1	+1	+1	1	1		
6.1	+1	+1	+1	+1	1	1		
6.2	0	+1	+1	+1	0.7	1		
6.3	0	+1	+1	+1	0.7	1		
7.1	+1	+1	+1	+1	1	1		
7.2	+1	+1	+1	+1	1	1		
7.3	+1	+1	+1	+1	1	1		
7.4	+1	+1	+1	+1	1	1		

แบบตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้

การใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดคูบัวอน
คำชี้แจง ผู้วิจัยได้สร้างแบบตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้พัฒนาทักษะการพูด โดยใช้บทบาท
 สมมติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อขอคำแนะนำและความคิดเห็นจากท่าน นำไปปรับ
 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพก่อนนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามความคิดเห็นของท่านเพียงข้อละ 1 ความ
 คิดเห็นซึ่งแต่ละข้อจะมีค่าคะแนนดังนี้

เห็นด้วย	เท่ากับ	+1
ไม่แน่ใจ	เท่ากับ	0
ไม่เห็นด้วย	เท่ากับ	-1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง พิธีกรรายการ

ข้อความความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. สารสำคัญครอบคลุมแนวคิด				
2. จุดประสงค์ปลายทางสอดคล้องกับสารสำคัญและสาระความรู้				
3. จุดประสงค์นำทางสอดคล้องและสัมพันธ์กับกิจกรรม				
4. สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางและปลายทาง				
5. กระบวนการเรียนรู้				
5.1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียนสัมพันธ์กับเรื่องที่สอน				
5.2 ชี้นำเข้าสู่บทเรียนเข้าใจและเหมาะสมกับผู้เรียน				
5.3 จัดกระบวนการเรียนรู้เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้และวัยของผู้เรียน				
5.4 จัดกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนมีส่วนร่วมหรือเป็นศูนย์กลาง				
5.5 จัดกระบวนการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล				
5.6 จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม				
5.7 จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะในการพูดของนักเรียน				
5.8 กระบวนการเรียนรู้ก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีในชั้นเรียน				
5.9 ลำดับกระบวนการเรียนรู้ได้เหมาะสม นำไปสู่การสรุปบทเรียนได้				

ข้อความความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
5.10 มีขั้นตอนการสอนครบองค์ประกอบของการแสดงบทบาทสมมุติ คือ มีขั้นเตรียมการ ขั้นแสดง ขั้นวิเคราะห์ และอภิปรายผลการแสดง ขั้นแสดงเพิ่มเติม ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป				
6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้				
6.1 สื่อและอุปกรณ์มีความเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ และกระบวนการจัดการเรียนรู้				
6.2 สื่อมีลักษณะน่าสนใจ				
6.3 ลำดับการใช้สื่อถูกต้องน่าสนใจ				
7. การวัดและประเมินผล				
7.1 มีเกณฑ์ในการตรวจทักษะการพูดของนักเรียน				
7.2 เกณฑ์ที่กำหนดเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้				
7.3 ประเมินการพูดโดยใช้แบบประเมินการพูดเป็นกลุ่ม				
7.4 มีการประเมินทักษะการพูดโดยนักเรียน				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

ค่าความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ 6

ระดับความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญคนที่				ค่า IOC	ผลการนำไปใช้		ข้อแก้ไข
	1	2	3	4		ใช้ได้	ใช้ไม่ได้	
1	+1	+1	+1	+1	1	1		
2	+1	+1	+1	+1	1	1		
3	+1	+1	+1	+1	1	1		
4	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.1	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.2	-1	+1	+1	+1	0.7	1		
5.3	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.4	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.5	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.6	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.7	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.8	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.9	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.10	+1	+1	+1	+1	1	1		
6.1	+1	+1	+1	+1	1	1		
6.2	0	+1	+1	+1	0.7	1		
6.3	+1	+1	+1	+1	1	1		
7.1	+1	+1	+1	+1	1	1		
7.2	+1	+1	+1	+1	1	1		
7.3	+1	+1	+1	+1	1	1		
7.4	+1	+1	+1	+1	1	1		

ค่าความสอดคล้องของแบบบันทึกพฤติกรรมการพูด พิธีกรรายการ

แบบบันทึกพฤติกรรม ระดับความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญ				ค่า IOC	ผลการนำไปใช้		ข้อเสนอ แนะ
	1	2	3	4		ใช้ได้	ใช้ไม่ได้	
1. การกล่าวปฏิสันถาร	+1	+1	+1	+1	1	1		
2. การดำเนินรายการและการ เชื่อมโยงรายการ	+1	+1	+1	+1	1	1		
3. บุคลิกภาพที่เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	1	1		
4. สติลาการพูดเร้าใจสนุกสนาน	+1	+1	+1	+1	1	1		
5. ใช้ภาษาถูกต้องชัดเจน	+1	+1	+1	+1	1	1		

แบบตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้

การใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดคูบัวอน
คำชี้แจง ผู้วิจัยได้สร้างแบบตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้พัฒนาทักษะการพูด โดยใช้บทบาท
สมมติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อขอคำแนะนำและความคิดเห็นจากท่าน นำไปปรับ
ปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพก่อนนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามความคิดเห็นของท่านเพียงข้อละ 1 ความ
คิดเห็นซึ่งแต่ละข้อจะมีค่าคะแนนดังนี้

เห็นด้วย	เท่ากับ	+1
ไม่แน่ใจ	เท่ากับ	0
ไม่เห็นด้วย	เท่ากับ	-1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง บรรณารักษ์น้อย

ข้อความความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. สารระสำคัญครอบคลุมแนวคิด				
2. จุดประสงค์ปลายทางสอดคล้องกับสารระสำคัญและสาระความรู้				
3. จุดประสงค์นำทางสอดคล้องและสัมพันธ์กับกิจกรรม				
4. สารระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางและปลายทาง				
5. กระบวนการเรียนรู้				
5.1 ช้่นนำเข้าสู่บทเรียนสัมพันธ์กับเรื่องที่สอน				
5.2 ช้่นนำเข้าสู่บทเรียนเร้าใจและเหมาะสมกับผู้เรียน				
5.3 จัดกระบวนการเรียนรู้เหมาะสมกับสารระการเรียนรู้และวัยของ ผู้เรียน				
5.4 จัดกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนมีส่วนร่วมหรือเป็นศูนย์กลาง				
5.5 จัดกระบวนการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล				
5.6 จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม				
5.7 จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะในการพูดของ นักเรียน				
5.8 กระบวนการเรียนรู้ก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีในชั้นเรียน				
5.9 ลำดับกระบวนการเรียนรู้ได้เหมาะสม นำไปสู่การสรุปบทเรียนได้				

ข้อความความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
5.10 มีขั้นตอนการสอนครบองค์ประกอบของการแสดงบทบาทสมมุติ คือ มีขั้นเตรียมการ ขั้นแสดง ขั้นวิเคราะห์ และอภิปรายผลการแสดง ขั้นแสดงเพิ่มเติม ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป				
6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้				
6.1 สื่อและอุปกรณ์มีความเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ และกระบวนการจัดการเรียนรู้				
6.2 สื่อมีลักษณะน่าสนใจ				
6.3 ลำดับการใช้สื่อถูกต้องน่าสนใจ				
7. การวัดและประเมินผล				
7.1 มีเกณฑ์ในการตรวจทักษะการพูดของนักเรียน				
7.2 เกณฑ์ที่กำหนดเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้				
7.3 ประเมินการพูดโดยใช้แบบประเมินการพูดเป็นกลุ่ม				
7.4 มีการประเมินทักษะการพูดโดยนักเรียน				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

ค่าความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ 7

ระดับความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญคนที่				ค่า IOC	ผลการนำไปใช้		ข้อแก้ไข
	1	2	3	4		ใช้ได้	ใช้ไม่ได้	
1	+1	+1	+1	+1	1	1		
2	+1	+1	+1	+1	1	1		
3	+1	+1	+1	+1	1	1		
4	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.1	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.2	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.3	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.4	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.5	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.6	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.7	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.8	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.9	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.10	+1	+1	+1	+1	1	1		
6.1	+1	+1	+1	+1	1	1		
6.2	+1	+1	+1	+1	1	1		
6.3	+1	+1	+1	+1	1	1		
7.1	+1	+1	+1	+1	1	1		
7.2	+1	+1	+1	+1	1	1		
7.3	+1	+1	+1	+1	1	1		
7.4	+1	+1	+1	+1	1	1		

ค่าความสอดคล้องของแบบบันทึกพฤติกรรมการพูด บรรณารักษ์น้อย

แบบบันทึกพฤติกรรม ระดับความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญ				ค่า IOC	ผลการนำไปใช้		ข้อเสนอ แนะ
	1	2	3	4		ใช้ได้	ใช้ไม่ได้	
1. บุคลิกภาพเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	1	1		
2. เนื้อหาสาระครบประเด็น และชัดเจน	+1	+1	+1	+1	1	1		
3. การพูดเป็นไปตามลำดับ ขั้นตอน	+1	+1	+1	+1	1	1		
4. ใช้ภาษาถูกต้องชัดเจน	+1	+1	+1	+1	1	1		
5. ใช้ท่าทางประกอบได้ เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	1	1		

แบบตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้

การใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดคูบัวอน
คำชี้แจง ผู้วิจัยได้สร้างแบบตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้พัฒนาทักษะการพูด โดยใช้บทบาท
 สมมติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อขอคำแนะนำและความคิดเห็นจากท่าน นำไปปรับ
 ปรงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพก่อนนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามความคิดเห็นของท่านเพียงข้อละ 1 ความ
 คิดเห็นซึ่งแต่ละข้อจะมีค่าคะแนนดังนี้

เห็นด้วย	เท่ากับ	+1
ไม่แน่ใจ	เท่ากับ	0
ไม่เห็นด้วย	เท่ากับ	-1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง มัคคุเทศก์คนเก่ง

ข้อคำถามความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. สารระสำคัญครอบคลุมแนวคิด				
2. จุดประสงค์ปลายทางสอดคล้องกับสารสำคัญและสาระความรู้				
3. จุดประสงค์นำทางสอดคล้องและสัมพันธ์กับกิจกรรม				
4. สารการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทางและปลายทาง				
5. กระบวนการเรียนรู้				
5.1 ช้่นนำเข้าสู่บทเรียนสัมพันธ์กับเรื่องที่สอน				
5.2 ช้่นนำเข้าสู่บทเรียนเร้าใจและเหมาะสมกับผู้เรียน				
5.3 จัดกระบวนการเรียนรู้เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้และวัยของ ผู้เรียน				
5.4 จัดกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนมีส่วนร่วมหรือเป็นศูนย์กลาง				
5.5 จัดกระบวนการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล				
5.6 จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม				
5.7 จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะในการพูดของ นักเรียน				
5.8 กระบวนการเรียนรู้ก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีในชั้นเรียน				
5.9 ลำดับกระบวนการเรียนรู้ได้เหมาะสม นำไปสู่การสรุปบทเรียนได้				

ข้อความความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
5.10 มีขั้นตอนการสอนครบองค์ประกอบของการแสดงบทบาทสมมุติ คือ มีขั้นเตรียมการ ขั้นแสดง ขั้นวิเคราะห์ และอภิปรายผลการแสดง ขั้นแสดงเพิ่มเติม ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป				
6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้				
6.1 สื่อและอุปกรณ์มีความเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ และกระบวนการจัดการเรียนรู้				
6.2 สื่อมีลักษณะน่าสนใจ				
6.3 ลำดับการใช้สื่อถูกต้องน่าสนใจ				
7. การวัดและประเมินผล				
7.1 มีเกณฑ์ในการตรวจทักษะการพูดของนักเรียน				
7.2 เกณฑ์ที่กำหนดเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้				
7.3 ประเมินการพูดโดยใช้แบบประเมินการพูดเป็นกลุ่ม				
7.4 มีการประเมินทักษะการพูดโดยนักเรียน				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

ค่าความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ 8

ระดับความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญคนที่				ค่า IOC	ผลการนำไปใช้		ข้อแก้ไข
	1	2	3	4		ใช้ได้	ใช้ไม่ได้	
1	+1	+1	+1	+1	1	1		
2	+1	+1	+1	+1	1	1		
3	+1	+1	+1	+1	1	1		
4	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.1	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.2	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.3	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.4	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.5	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.6	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.7	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.8	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.9	+1	+1	+1	+1	1	1		
5.10	+1	+1	+1	+1	1	1		
6.1	+1	+1	+1	+1	1	1		
6.2	+1	+1	+1	+1	1	1		
6.3	+1	+1	+1	+1	1	1		
7.1	+1	+1	+1	+1	1	1		
7.2	+1	+1	+1	+1	1	1		
7.3	+1	+1	+1	+1	1	1		
7.4	+1	+1	+1	+1	1	1		

ค่าความสอดคล้องของแบบบันทึกพฤติกรรมการพูด มีคุณเทศก์คนเก่ง

แบบบันทึกพฤติกรรม ระดับความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญ				ค่า IOC	ผลการนำไปใช้		ข้อเสนอ แนะ
	1	2	3	4		ใช้ได้	ใช้ไม่ได้	
1. การกล่าวปฏิสันถาร	+1	+1	+1	+1	1	1		
2. บุคลิกภาพเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	1	1		
3. เนื้อหาสาระถูกต้องตามข้อ เท็จจริง	+1	+1	+1	+1	1	1		
4. การใช้ภาษาถูกต้องกะทัดรัด ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	1	1		
5. ความรับผิดชอบในการทำงาน กลุ่ม	+1	+1	+1	+1	1	1		

ตารางที่ 1 สรุปผลคะแนนเฉลี่ยทักษะการพูด และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากแผนการเรียนรู้ 1-8

กิจกรรม N = 45	$\bar{X}$	SD	ระดับผ่านเกณฑ์
แผนการเรียนรู้ที่ 1	6.58	1.66	พอใช้
แผนการเรียนรู้ที่ 2	7.11	1.62	ดี
แผนการเรียนรู้ที่ 3	7.07	1.82	ดี
แผนการเรียนรู้ที่ 4	7.67	1.64	ดี
แผนการเรียนรู้ที่ 5	8.04	1.51	ดี
แผนการเรียนรู้ที่ 6	8.02	1.28	ดี
แผนการเรียนรู้ที่ 7	8.40	1.17	ดี
แผนการเรียนรู้ที่ 8	9.33	0.95	ดีมาก

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางกรรณิการ์ พุกษ์วิเศษกุล
วัน เดือน ปีเกิด	20 ตุลาคม 2502
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท
ประวัติการศึกษา	กศ.บ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2524
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนวัดคูบัว สำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่ง	อาจารย์ 2 ระดับ 7